

Danes
demonstracija
v dolini Glinščice

Nenavaden glasbenik

Igor Malalan
o ukinitvi oddaje
Športel in Brez meje
na koprski televiziji.
Jutri oddaje Športel
ne bo

Kakšna
usoda
za vilo Rafut?

Primorski dnevnik

NEDELJA, 1. APRILA 2012

št. 78 (20.401) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

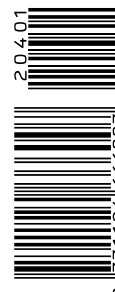
POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

CENA V SLOVENIJI 1,20 €

9 771124 666007

Kako pa naj vedo, da sploh obstajaš?

DUŠAN UDOVIČ

Rimski obisk slovenskega ministra za zunanje zadeve Karla Erjavca je trajal le kakega pol dneva. Dovolj, da se opravijo dogovorjene delovne obveznosti, do naslednjega koraka, ki bo junija v Ljubljani. A je slovensko veleposlaništvo v Rimu poskrbelo, da je za obiskom ostala še večdnevna kulturna sled. Najprej z razstavo državnih simbolov oblikovalca Miljenka Licula v Farnesini, ko je prvič sploh prišlo do kake razstave v palači zunanjega ministrstva, potem pa še z dvodnevним zborovskim nastopom slovitih »Tomšičevcev«.

Formula je nedvomno posrečena in se navezuje na lanske državniški obisk slovenskega predsednika, ki sta ga v Rimu spremljala razstava in vrhunski koncert. Tako so bile ob formalnih srečanjih ustvarjene še dodatne priložnosti za stike, pogovore in medsebojna spoznavanja. Za slovensko državo je to brez dvoma koristna investicija v lasten imidž, saj je sicer v velikem in vsega vajenem Rimu težko doseči prepoznavnost. Še v Trstu ni enostavno, niti za nas, kot večkrat ugotavljamo.

Take uspele priložnosti nakazujejo, da bi moralo biti kulturno posredništvo ob promociji gospodarskega sodelovanja sestavni del diplomatske dejavnosti, nekakšna dodatna vizitka, ki na dolgi rok ne more ostati brez učinka. Še posebno za malo državo, kot je Slovenija, ki pa ima v kulturnem bogastvu in vrhunski poustvarjalnosti resnično kaj pokazati. Tudi velikemu in razvajenemu Rimu.

ITALIJA - Žalostne številke gospodarske krize

Lani 11.615 podjetij v stečaj Monti vabi kitajske vlagatelje

V FJK šlo v stečaj 250 podjetij - Italija za Peking »strateški partner«

KNJIŽEVNOST - Na Gardskem jezeru podelili nagrado Rigoni Stern

Počastili Alojza Rebulo

Tržaški pisatelj slavil z romanom Nokturno za Primorsko, ki ga je v italijanščino prevedla Martina Clerici

RIVA DEL GARDA - Tržaškemu pisatelju Alojzu Rebuli so sinoči podelili književno nagrado Mario Rigoni Stern, ki jo podeljujejo večjezični literaturi alpskih držav. Rebula jo je prejel za roman

Nokturno za Primorsko, ki ga je v italijanščino prevedla Martina Clerici in je lani izšel pri založbi San Paolo z naslovom Notturmo sull'Isonzo.

Na včerajšnji slovesnosti so z

besedo in fotografijo počastili tudi Maria Rigonija Sterna, pisatelja iz Asiaga, ki je v svojih delih oveko večil predvsem kulturo hribovskih skupnosti in njihovih prebivalcev.

Na 3. strani

RIM - Lani je šlo v stečaj kar 11.615 podjetij, največ odkar je pred štirimi leti pritisnila gospodarska kriza. Večina je bila majhnih podjetij, ki so jih ugonobili pomanjkanje kreditov in likvidnosti ter zamude pri izplačilu za dela, ki so jih podjetja že opravila. S stečajmi naj bi izgubilo delo več kot 50 tisoč ljudi. V Furlaniji-Juljski krajini je zaprlo vrata 250 podjetij.

Italijanski predsednik vlade Mario Monti je medtem prispel v Peking, kjer je povabil Kitajce, naj investirajo v Italijo. »Kolega« Wen Jiabao mu je odvrnil, da je Italija za Kitajsko »strateški partner«.

Na 26. strani

Zasegli tovarno
Kemica pri Rupli

Na 10. strani

Na Vinitaly namesto
brških vin ... pršut

Na 10. strani

»Poganjki« nagradili
sovojenjske šolarje

Na 12. strani

Cenjene bralce
in naročnike obveščamo,
da izvod Primorskega
dnevnikar z današnjim dnevom
stane 1,20 evra, tako kot
drugi dnevniki v Italiji.

kakšna usoda
na s čaka

Kristal
NOVO V NOVI GORICI
(PRODAJALNA KRISTAL, EDA CENTER)

- VSE ZA DOM IN GOSPODINJSTVO
- DARILNI PROGRAM
- KNJIGA ŽELJA

PRODAJALNA NOVA GORICA
(EDA CENTER)
00386 059 033 299

PRODAJALNA RENČE
00386 5 335 15 55

WWW.KRISTALDOO.SI

MARINIGH

confezioni

Nova kolekcija
POMLAD/POLETJE

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič

Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu parkirišču

PEKARNA - SLAŠČIČARNA

Jazbec

DOMAČA PROIZVODNJA
PINCE - PRESNIG - TITOLE
POTICE - COLOMBE

Veselo praznike!

NABREŽINA 98 - TEL. 040 200174

TV KOPER - Igor Malalan o ukinitvi oddaj Športel in Brez meje

Ko se moraš kot Slovenec iz Italije boriti za svoje pravice v Sloveniji ...

Oddaje Športel jutri ne bo - Krčenje ni novost - Protest pred slovensko vlado v kostumu Super Malalana?

TRST, KOPER - Absurdno je, da se moraš kot pripadnik slovenske manjšine v Italiji boriti za svoje pravice v Sloveniji. Tako je Igor Malalan, voditelj priljubljene oddaje Športel po TV Koper-Capodistria, označil dogajanje okoli prepovedi sklepanja avtorskih pogodb z zunanjimi sodelavci spričo nedavnega sklepa slovenske vlade, zaradi česar sta na udaru dve priljubljeni oddaji - že omenjeni Športel in oddaja Brez meje.

Malalan se je včeraj mudil v Kopru, kjer mu je odgovorna urednica slovenskih programov TV Koper-Capodistria Barbara Kampos potrdila, da jutri oddaje Športel ne bo, prav tako pa najbrž ne bo velikonočne oddaje, ki bi jo morali posneti: »V ponedeljek se bo reševalo naprej,« pravi Malalan, ki pa opozarja, da krčenje ni novost: leta 1991, ko so začeli z »zamejskimi« oddajami, so imeli na voljo po uro časa ob sobotah, nedeljah in ponedeljkih, zdaj pa imajo le eno uro na teden, od tega pol ure za Športel in pol ure za Brez meje.

Malalan je takoj obvestil tudi predsednika krovnih organizacij SKGZ in SSO Rudija Pavšiča in Draga Štoka. Pavšič, ki je tudi član Programskega sveta RTV Slovenija,

Igor Malalan

KROMA

mu je dejal, da bo o tem vprašanju takoj obvestil predsednika komisije za manjšinske programe v tem svetu, Štoka se bo prav tako aktiviral, jutri naj bi nastopil tudi predsednik ZSSDI Jure Kuferšin.

Voditelj oddaje Športel včeraj ni skril svoje grenkobe. Kakor dobiš položnico v višini 15.000 evrov in moraš najprej plačati ter šele potem lahko tožiš, pravi, tako vlada

Športelu se slabo piše: jutri oddaje ne bo

naredi splošni zakon, v katerem ne upošteva različic, zato pride do napak, ki jih je treba potem popravljati, medtem pa je prekinjena kontinuiteta oddaj, kot sta Športel in Brez meje, ki ju po Malalanovih besedah v Sloveniji gleda veliko ljudi. TV Koper-Capodistria je pomembna tudi zato, ker si je tam nabirala izkušnje vrsta mladih slovenskih novinarjev in voditeljev iz Italije, ki so imeli mož-

nost opravljati novinarsko prakso in slediti tečajem, obenem so dopolnjevali tudi druge oddaje v okviru programov TV Koper. Malalan opozarja tudi na zakon, po katerem mora imeti manjšina svoj prostor v oddajah.

Slednjim se zdaj slabo piše, vendar se Igor Malalan namerava boriti do konca, pa čeprav bo moral iti pred vlado v kostumu Super Malalana, pravi. (iž)

ČEDAD - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij

V kriznih trenutkih se je treba v življenju manjšine osredotočiti na temeljne cilje

ČEDAD - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij je v sredo, 28. marca, zasedal v Čedadu. Na dnevnem redu je bila obravnava aktualnih problemov, ki se tičejo slovenske narodne skupnosti in obenem tudi pregled dejavnosti in stanja včlanjenih zvez in društev. Na začetku zasedanja so svoja poročila podali deželni predsednik Drago Štoka, za njim pa še pokrajinski predsedniki Giorgio Banchig (Videm), Walter Bandelj (Gorica) in Igor Švab (Trst). Sledila je obširna razprava, v katero je posegla glavnina članov izvršnega odbora.

Svet slovenskih organizacij pazljivo in dosledno sledi vprašanju finančnih sredstev, ki zadevajo delovanje ustanov, organizacij in društev v sklopu slovenske narodne skupnosti v deželi FJK. V tem smislu je Izvršni odbor SSO-ja ugotovil, da članice primerno ravnajo s pridobljenimi sredstvi, pa čeprav se hudo že pozna vpliv splošne gospodarske krize in varčevalnih ukrepov javnih uprav. Žal pa so vsi ti naporu in določenih primerih nezadostni. To se pozna še posebno tam, kjer so organizacije, ki delujejo z zaposlenim osebjem, za katerim so seveda tudi družine.

Svet slovenskih organizacij se zaveđa, da bo potrebno še veliko naporov za ohranitev sedanje ravni finansiranja, tako za profesionalne kot za prostovoljne strukture, ki delujejo za Slovence v Italiji. Cilj nas vseh mora biti v tem, da dosežemo bolj stabilen način finansiranja. To pa je v veliki meri odvisno od državnih in deželnih javnih ustanov, ki o tem odločajo.

Svet slovenskih organizacij še ocenjuje, da mora v tem negotovem trenutku priti na dan odgovornost vseh, ki so v upravnih telesih naše razvejane civilne družbe. Predvsem se je treba osredotočiti na temeljne cilje, ki jih določajo statuti organizacij in društev ter zakonodaja, po kateri pridobivamo finančna sredstva. Gre v prvi meri za ohranitev in razvoj slovenske narodne zavesti, slovenskega jezika in slovenske kulture. Pri tem je seveda potrebno vzeti v poštev nove čase, ki se danes porajajo tudi v naši družbi. Ni pa to razlog, da se oddaljujemo od tistih temeljev, na katerih je nastalo in še vedno slovi bogata in raznolika slovenska civilna družba v deželi FJK.

Drago Štoka

KROMA

Svet slovenskih organizacij bo dosledno posegal v bran in pomoč vsem osrednjim ustanovam naše narodne skupnosti, ki imajo pri krovni organizaciji odprta vrata in pozoren posluš, je bilo povedano na sestanku. Obenem pa je pri tem pomembno, da se ohrani največja pozornost tudi vsem tistim društvom in orga-

nizacijam, ki delujejo na teritoriju. Pogubno bi namreč bilo, če bi ne upoštevali krajevnega dejavnika, ki glavnim strukturam slovenske civilne družbe, od šole, gospodarstva, politike in medijev, zagotavlja stalne spodbude in tudi tiste kadre, ki si ravno na teritoriju pridobijo osnovno formacijo in čut pripadnosti.

Svet slovenskih organizacij upa, da ne bo to razumljeno in zlonamerno izkoriščeno, zato da se krovno organizacijo in njene članice označuje za nazadnjaški in zaprt krog. »Na zgoraj omenjenih načelih in vrednotah so se naše organizacije in društva ohranile in razvijala, tudi ko ni bilo denarja oziroma ga je bilo manj. To se je lahko zgodilo, ker so naši predhodniki delovali z jasno zavestjo za kaj vse to potrebujejo. S tem nismo prišli v nobeno izolacijo. Upamo si trditi, da smo bili in smo Slovenci v deželi FJK najbolj integrirana skupnost, kar je naša resnična moč in se je še premalo zavedamo«, meni SSO.

Na koncu razprave se je predsednik Štoka še vsem zahvalil in zaželel mirno ter blagoslovljeno Veliko noč.

AJDOVŠČINA - V nevarnosti 730 delovnih mest v gradbeništvu

Morebitni stečaj Primorja bi bil za Vipavsko prava socialna bomba

AJDOVŠČINA - Če bi prišlo do stečaja še edinega velikega gradbenega podjetja v Sloveniji, bi brez dela ostalo 730 sedaj še zaposlenih delavcev v Primorju. To bi stopnjo brezposelnosti in občinah Ajdovščina in Vipava dvignilo na 28,5 odstotka. Stečaj Primorja je torej prava socialna bomba, zato so sindikati vlado še enkrat pozvali k razmisleku o pomoči podjetju. V Sindikatu delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije (SDGD) in Sindikatu

SDGD v družbi Primorje najostreje obsojajo in protestirajo proti popolni ignoranci gospodarskega ministrstva in celotne vlade pri reševanju družbe Primorje. Vlado so k premisleku pozvali tudi v sindikatu KS 90 v družbi Primorje.

Primorski poslanci SDS pa pozivajo nekdanjega predsednika uprave in solastnika ajdovskega gradbenega podjetja Primorje Dušana Črnigoja, naj vložijo v reševanje podjetja lasten kapital in tako reši 1400 zaposlenih pred socialno stisko, če meni, da ima družba program in možnosti za rešitev iz nastalega položaja. Vlada ne more reševati brezbriznih lastnikov, je pa zavezana k temu, da ohrani socialno državo in poskrbi za tiste, ki bi zaradi stečajev družb ostali brez služb in s tem primerne dohodka za življenje, še pravijo primorski poslanci SDS.

Ministrstva in vlado so sicer k ponovnem razmisleku o pomoči Primorju pozvali tudi ostali primorski poslanci in predsednik Pozitivne Slovenije Zoran Janković. Včeraj se je namreč iztekel moratorij na plačilo obveznosti, za katerega se je septembra lani uprava dogovorila z bankami. Zdaj družba prosi še državo za 20-milijonsko dokapitalizacijo.

Občina Ajdovščina je lastnike Primorja že pozvala, naj se odpovedo lastništvu in tako omogočijo, da bi družbo rešili pred propadom. NLB in Factor banka pa sta šli še dlje, saj je Factor banka za 2. april že objavila dražbo za prodajo NLB in predstavljala zastavljenih s strani družbe Primorje Holding.

NLB dražbo 590.837 delnic Primorja, ki jih je pri njej zastavil Primorje Holding, napoveduje 6. aprila. Začetna izklicna cena za celoten paket delnic Primorja, ki ga prodaja NLB in predstavlja 75-odstotni delež družbe, znaša 11 milijonov evrov. Ob stečaju Primorja bi »najkrajšo ponovno potegnili zaposleni v Primorju«, je napovedal predsednik sindikata KS 90 v Primorju Ilija Vukoje.

Zadnji vrhunec števila zaposlenih v družbi Primorje je bil leta 2007, ko je družba zaposlovala 1552 ljudi. Od takrat se v skladu s spremenjenim položajem na trgu gradbeništva njihovo število vztrajno znižuje.

»Trenutni položaj družbe zahteva politiko zaposlovanja, ki jo zaznamuje potreba po čim hitrejši prilagoditvi števila zaposlenih predvidenemu obsegu pridobljenih del,« je za STA povedala vodja odnosov z javnostmi v Primorju Ivana Bratož in nadaljevala, da je bilo v Primorju v začetku leta 2010 zaposlenih 1265 delavcev, danes pa le še 725.

Na novogoriški območni službi zavoda za zaposlovanje so zaradi napetih razmer v stalnem stiku s Primorjem, je za STA potrdila direktorica območne službe Lučila Hvala. V kolikor bi do stečaja prišlo, bi izgubilo zaposlitev 730 delavcev različnih poklicev in starosti, od tega 400 samo na območju urada za delo Ajdovščina. »To pomeni, da bi se število brezposelnih povečalo na okoli 1800,« je še dejala. (STA)

MAMILA - Uspešna akcija karabinjerjev

Videm: 39 ljudi za zapahi, zaplenili 15 kg kokaina

VIDEM - Skoraj triletna preiskava je k sreči obrodila zelene sadove. Videmski karabinjerji so na včerajšnji tiskovni konferenci predstavili rezultate operacije K209, ki so jo od junija 2009 vodili v sodelovanju s protimafijsko direkcijo iz Trsta. V sklopu operacije se je za zapahi znanlo kar 39 ljudi: dvainvajset ljudi so aretirali med izvrševanjem kaznivega dejanja, sedemnajstim so dosodili preventivni pripor, 57 ljudi so prijavi, a ostajajo na prostosti. Karabinjerji so tudi zaplenili 15 kilogramov kokaina in določili 46 preiskav.

Karabinjerjem je uspelo odkriti dobro organizirano mrežo razpečevalcev; njena logistična baza je bila v kraju Pavia di Udine, povezana pa je bila s kriminalnimi združbami v Albaniji in na Nizozemskem. Vodila jo je skupina albanskih in italijanskih državljani, ki so naročila pošiljali »direkciji« v Albaniji, ta jih je posredovala nizozemskim kolegom, ki so kokain, nabavljen v Kolumbiji, tudi prvič obdelali.

Ko so pošiljke kokaina prispele na Videmsko, so ga dodatno obdelali, da bi dosegli 18-20 odstotno koncentracijo glavne sestavine in ga pripravili za razpečevanje. Iz enega kilograma so pripravili do šest kilogramov kokaina, kar je kriminalni organizaciji navrglo okrog 48 tisoč evrov dobička.

Kokain so prodajali po celotni severovzhodni Italiji, občasno celo v Rimu, »podružnico« pa so imeli tudi v Susi, od koder so kokain razpečevali po severozahodni Italiji. Paleta njihovih strank je bila zelo raznolika: zdravniki in delavci, italijanski in tuji državljani, stari med 20 in 40 let.

Kljub uspešnosti akcije pa videmskim karabinjerjem ni uspelo aretirati petih Albancev, ki so bili v vodstvu organizacije. Eden je sicer zaprt v švicarskem zaporu, saj so ga aretirali, ko je prevažal drogo, štirje pa so pobegnili v Albanijo, ko jim je postalo jasno, da so jim italijanski preiskovalci za petami.

V torek v oddaji Brez meje o Slovencih v Avstraliji

V oddaji Brez meje bodo v torek spregovorili o Slovencih, ki danes živijo v Avstraliji. Podrobneje se bomo seznanili z delovanjem Viktorjanskega inštituta za slovenske študije, ki na različne načine in s številnimi dejavnostmi razvija nove pristope k učenju slovenskega jezika in poznavanju slovenske kulture v Avstraliji. Gostja oddaje bo mag. Aleksandra Čeferin, ki je pred 35 leti pripomogla k uvedbi slovenščine v državni šolski sistem dežele Viktorije. Oddaja, ki jo vodi Mitja Tretjak, bo na sporedu v torek, 3. aprila, ob 18. uri na TV Koper Capodistria.

14 % manj kmetij v desetih letih

LJUBLJANA - V Sloveniji je bilo leta 2010 po podatkih državnih statistikov 74.646 kmetijskih gospodarstev, kar je skoraj 14 odstotkov manj kot pred desetimi leti. Tistih z manj kot pet hektarjev kmetijskih zemljišč je bilo 61 odstotkov. Vse kmetije so imele v uporabi 474.432 hektarjev kmetijskih zemljišč in so redila 421.553 glav velike živine. Skoraj 79 odstotkov kmetij v Sloveniji je v letu 2010 redilo živino.

Povprečna kmetija je imela v letu 2010 v uporabi 6,4 hektarjev kmetijskih zemljišč in redila 5,6 glave velike živine. V letu 2010 so redili živino na 58.648 kmetijah. Govedo so redili na 36.119, prašiče na 26.441, perutnino na 36.240, konje na 5948, ovce na 6181, koze na 4214, jelenjad na 352 ter kunce na 8051 kmetijah. S čebelarstvom so se ukvarjali na 2392 kmetijah.

Z rejo živine se je od leta 2000 prenehalo ukvarjati kar dobrih 18.800 kmetijskih gospodarstev. Zaradi tega se je povprečno število glav velike živine na gospodarstvih z živino kljub zmanjšani prireji pri glavnih vrstah živine od leta 2000 do leta 2010 dvignilo s 6,1 na 7,2 glav velike živine oz. skoraj za 18. Na kmetijah so v letu 2010 imeli v lasti in uporabljali skoraj 102.000 dvoosnih traktorjev. Več kot 90 odstotkov vseh dvoosnih traktorjev v lasti kmetij je imele v letu 2010 nižjo delovno moč (do 59 kilovatov). Podatki o povprečni starosti registriranih traktorjev kažejo, da so traktorji na povprečni slovenski kmetiji tudi stari, saj je povprečna starost registriranega traktorja več kot 21 let.

Leta 2010 je bilo več kot 62.830 kmetijskih gospodarstev, ki so imela gozd, ali 18 odstotkov manj kot leta 2000. Od teh je imelo posek lesa več kot 42.620 kmetijskih gospodarstev, ali 68 odstotkov.

V letu 2010 se je s kmetijsko dejavnostjo v Sloveniji ukvarjalo več kot 208.000 v kmetijskih podjetjih in na družinskih kmetijah delovno aktivnih oseb.

KULTURA - Tržaškemu pisatelju so sinoči ob Gardskem jezeru podelili nagrado Mario Rigoni Stern

Pisatelju Alojzu Rebuli podelili nagrado Rigoni Stern za večjezično alpsko literaturo

Nagrajen je bil za roman Nokturno za Primorsko - V izboru za nagrado so bila dela 43 avtorjev

RIVA DEL GARDA - »Prepričani smo, da bi Mario Rigoni Stern podprl našo izbiro, da letošnjo nagrado podelimo Alojzu Rebuli.« Tako razmišlja zgodovinar Graziano Riccadonna, koordinator literarne nagrade Mario Rigoni Stern, ki so jo sinoči podelili v kraju Riva del Garda ob Gardskem jezeru. Dobitnik letošnje »nagrade za večjezično alpsko literaturo« je prejel tržaški pisatelj Alojz Rebula, avtor romana Nokturno za Primorsko, ki je lani izšel v italijanskem prevodu Martine Clerici z naslovom Notturmo sull'Isonzo.

Nagrado v višini 10.000 evrov so 87-letnemu pisatelju izročili na koncu daljše slovesnosti, v središču katere je bil ob zmagovalcu tudi pisatelj, po katerem nosi nagrada ime. Gledališka skupina EOS je s fotografijo in besedo predstavila življenje Maria Rigonija Sterna (1921-2008), avtorja pomenljivih literarnih del (Il sergente nella neve, Ritorno sul Don ...), v katerih je skušal na izviren način ponazoriti kulturo gorskih ljudstev, trdno vez med hribovci in okoljem. Njegova vera v sočloveka in ideale večjezičnega, a skupnega doma, ki ga ponazarjajo Alpe, so prišle do izraza tudi v krajšem dokumentarcu.

Večjezičnost je značilna tudi za nagrajenca Alojza Rebuli, Slovenca iz Šempolaja, klasičnega filologa, prevajalca in avtorja preko 40 romanov, esejev ter drugih del. Z njim se je pogovarjal Eraldo Affinati, nagrado pa mu je izročil Alberico Rigoni Stern, sin pokojnega pisatelja iz Asiaga.

Žirija, v kateri je sedel tudi tržaški novinar Paolo Rumiz, je morala oceniti priporočila 43 avtorjev; večina je bila v italijanskem jeziku, štiri v francoščini po dve pa v slovenščini in nemščini. Kot so zapisali v utemeljitvi, izbira ni bila lahka, a je na koncu padla na Alojza Rebuli in njegov roman Notturmo sull'Isonzo, na knjigo, ki poudarja pogum in odločnost tistih, ki so žrtvovali svoje življenje v obrambo človeškega dostojanstva. V romanu o tragični usodi duhovnika Florijana Burnika pa je žirija uvidela tudi literarni spomenik vsem primorskim duhovnikom in prepričljiv poziv k preseganju nekdanih, sedanjih in bodočih nacionalizmov.

Med pisanjem romana Nokturno za Primorsko (slovenski izvirnik je leta 2005 prejel nagrado kresnik za najboljši roman leta) se je Rebula kot znano navdihnil pri življenjski zgodbi duhovnika Filipa Terčelja. Njegov literarni alter ego Florijan Burnik je tragična žrtev totalitarnih sistemov, ki so zaznamovali dvajseto stoletje. Fašizem ga najprej pošlje v konfinacijo na jug Italije, nazicem mu povsem odvzame

svobodo, saj ga internira v koncentracijsko taborišče, komunizem pa ga brutalno umori.

Italijanski prevod romana Nokturno za Primorsko je lani izšel pri založbi Edizioni San Paolo v okviru posebnega projekta tržaške knjižnice Dušana Černeta, ki predvideva prevod treh Rebulovih del. Januarja je tako izšla tudi zbirka Rebulovih teoloških esejev Smer Nova zemlja (Destinazione Nuova Terra), aprila pa naj bi izšla nova zbirka esejev, predavanj, zapisov o veri, kulturi, Trstu, narodnosti in jeziku, ki jih je Rebula napisal v italijanščini, za bralce, ki ne poznajo slovenske stvarnosti. Zbirki bo naslov Da Nicea a Trieste.

Alojz Rebula se je medtem znašel tudi med nominiranci za osebnost meseca, ki jo v sklopu nagrade Osebnost Primorske 2012 prireajo Radio Koper in Primorske novice. Tržaški pisatelj se za naslov poteguje v družbi zgodovinarja Jožeta Pirjevca, rokometarja Deana Bombača in skakalca Jake Hvale (glasujete lahko na www.primorske.si).

Nagrajenec Alojz Rebula v družbi žene Zore Tavčar in organizatorjev nagrade Mario Rigoni Stern (drugi z desne je sin Alberico)

SKLAD SERGIJA TONČIČA - Na občnem zboru izvolili tudi nov odbor

Tončičev sklad: pozornost do ustvarjalnosti in izobrazbe, a tudi do zgodovinske zapuščine

Sklad Sergija Tončiča se je prejšnji torek zbral na rednem občnem zboru. Pri obravnavi dela v preteklem letu je bila v poročilih izpostavljena zavzetost za izobraževalne in ustvarjalne pogoje slovenske mladine v naši deželi.

Podeljevanje nagrade zlato zrno je po štirih podelitvah postalo tradicionalno: z njimi naš prostor izkazuje prepotrebno pozornost mladim umetnikom na številnih in prepletajočih se področjih ustvarjanja. Ti so velikokrat deležni priznanj in ustvarjalnih pobud tudi v širšem evropskem prostoru, toliko bolj prav je, da se tudi domače okolje zaveda njihovih inovativnih poti in dosežkov. Tudi zato, ker so časi raziskovalni kreativnosti in eksperimentalnosti vse bolj nenaklonjeni, vse manj je sredstev, ki bi omogočala delo in osebni razvoj v profesionalnosti.

To skrb Sklada Tončič ceni tudi naša javnost, ki preko medijev beleži in spremlja vsakokratno nominacijo za nagrado in slovesno podelitev v Narodnem domu v Trstu v juniju mesecu.

Vzporedno področje, v katerega

Predsednik sklada Marko Kravos KROMA

usmerja svojo pozornost Sklad, so štipendije in podpore na univerzitetni ravni. V preteklem letu je bilo podeljenih 12 tovrstnih denarnih prispevkov v znesku 11.300 evrov. Okoliščine ekonomske recesije, socialna stiska, vse dražji študij na univerzitetnih zavodih so razlogi, da je za podpore vse več prosilcev. Tončičev sklad

želi s to svojo pomočjo zaslužnim, dobrim študentom po eni strani lajšati težave ekonomskega značaja, po drugi strani pa ohranjati stik domačega okolja z študirajočo mladino, ki mora plavati v globalizirani znanosti, a ob tem ohranjati ozemljitev tudi s problematiko lastnih tal in človeškega okolja, iz katerega izhaja.

V minulem mandatnem obdobju je Sklad Tončič kar nekaj energij posvetil tudi reševanju vprašanja obnove in vzdrževanja grobnice družine Tomažič, kar čuti za svojo moralno dolžnost zaradi zgodovinske, narodnostno simbolne vloge, ki jo ta družina ima v našem prostoru. V ta namen so se člani odbora sestali s predsednikom občinskega sveta mesta Trst Iztokom Furlaničem in svetnikom Igorjem Švabom in jima izpostavili, da občani, in ne samo slovenske narodnosti, upravičeno pričakujejo, da bo malomarnemu odnosu do te spomeniške dediščine kmalu konec, tudi zaradi elementarne pietete do družine, ki je v njej pokopana.

V novi odbor Sklada Sergija Tončič so bili izvoljeni: Marko Kravos (predsednik),

Barbara Zlobec, Kristina Valenčič, Igor Cividari, Iztok Pečar, Nerina Švab, Vida Jagodič, Marko Verri, Marko Korošič; v nadzornem odboru so Silvana Valoppi, Boris Kuret, Barbara Rudolf.

Sklad Sergij Tončič se zahvaljuje številnim osebam in ustanovam, ki so njegovo delo podprle s prispevki, pa tudi z drugačnimi oblikami pomoči pri njegovih dejavnostih. S tem izpričujejo ne samo svojo srčno kulturo, ampak tudi svojo občutljivost za mlade generacije, ki si bodo našle svoj prostor na soncu le, če bodo kar najbolj opremljene z znanjem, samozvestjo in ustvarjalno izvirnostjo.

Tudi letos lahko, kdor želi, nameni »pet tisočink« davka na dohodke fizičnih oseb slovenski ustanovi, ki podeljuje štipendije in podpore zaslužnim in manj premožnim slovenskim študentom ter spodbuja ustvarjalnost mladih. V polje obrazcev 730 ali Modello Unico, ki je namenjeno dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam, je treba vpisati davčno številko Sklada Sergija Tončič (80032290324).

KOROŠKA - Obisk komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu

»Zakon je nesprejemljiv«

Predsednik Franc Pukšič kritičen do novele zakona o narodnih skupnostih v Avstriji

CELOVEC - 7. člen Avstrijske državne pogodbe (ADP) za Slovenijo v preteklosti ni bil in tudi zdaj ni izpolnjen, je po petkovem pogovoru s političnimi predstavniki koroških Slovencev poudaril predsednik komisije DZ RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Franc Pukšič. Slednji je s še nekaterimi člani svoje komisije vodil razgovore s predstavniki različnih organizacij slovenske manjšine na generalnem konzulatu Republike Slovenije v Celovcu.

Kot je Pukšič povedal po razgovoru s političnimi predstavniki koroških Slovencev (NSKS, ZSO, SKS), so razpravljali predvsem o aprila lani sklenjenemu memorandumu, o (sporni) noveli Zakona o narodnih skupnostih v Avstriji, ki naj bi jo avstrijski parlament sprejel še spomladi letos, in o skupnem zastopstvu koroških Slovencev.

Glede novele zakona o manjšinah v Avstriji je Pukšič poudaril, da

Fran Pukšič

KROMA

koroški Slovenci zahtevajo spremembe, ki so »minimum od minimuma«. Če avstrijski parlament niti tem spremembam ne bo ugodil, potem manjšina zakona ne bo podprla. Zagotovo ne Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) in – kot je menil Pukšič – »tudi Sturm ne«. Vsekakor bodo o noveli zakona še naprej raz-

pravljali tudi v Državnem zboru, seveda pa s predstavniki koroških Slovencev.

Pukšič je pri tem napovedal, da je v pripravi tudi pogovor z avstrijskim parlamentom oz. parlamentarnimi strankami. Zanj osebno je zakon, ki postavlja slovensko manjšino na raven civilne družbe, »popolnoma nesprejemljiv«, je še pristavil Pukšič in opozoril, da novela zakona tudi ne omenja več slovenske manjšine na (avstrijskem) Štajerskem, čeprav so štajerski Slovenci izrečno omenjeni tudi v Avstrijski državni pogodbi iz leta 1955.

Pukšič in ostali člani komisije so se na generalnem konzulatu Republike Slovenije sestali tudi s predstavniki Enotne liste (EL), Skupnosti južnokoroških kmetov in kmetič (SJK) ter zastopniki kulturnih, gospodarskih, športnih in drugih slovenskih organizacij in društev na Koroškem.

Ivan Lukan

AGROSHOP

**VELIK IZBOR CVETJA ZA VSAKO PRILOŽNOST
REZANO CVETJE, ARANŽMAJI...**

VOŠČIMO VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
Boljunc, 340, Tel. 040 8325064

**DANES ZJUTRAJ ODPRTA
SLAŠČIČARNA NA KRŽADI**

**PROSEK, 160 - TS TEL. 040/225220
PROSEK, 138 - TEL. 040/251068
PINC, POTICE, TITOLE, PRESNIC, COLOMBE
IN DRUGE SLADICE LASTNE PROIZVODNJE**

Voščimo Vam

veselo Veliko noč!

www.paolobukavec.it

DOLINA GLINŠČICE - Nesprejemljiva »čistilna« akcija deželne civilne zaštite

Ljubitelji in zaščitniki narave danes na pohodu

Demonstracija danes ob 12. uri - Gozdne straže zelo kritične do nestrokovnega ukrepanja

Deželna civilna zaščita, pravzaprav podpredsednik Dežele FJK Luca Ciriani, ki je zanjo pristojen, je še vedno na zatožni klopi. Neusmiljeno »čiščenje« Doline Glinščice odmeva v teh dneh tako na straneh krajevnih medijev kot v dvoranh občinskih, pokrajinskih in deželnih svetov ter v pogovorih po barih in domovih. Najštevilnejši so tisti, ki civilni zaščiti očitajo, da je prekorachila meje navadnega čiščenja in oškodovala favno in floro tega naravnega rezervata, ki sodi v okrilje evropskih zaščiteneh območij programa 2000.

Kritike gorskih čuvajev

Ostre kritike je bilo slišati s strani krajevnih gozdnih čuvajev, ki poseg ocenjujejo kot kriminalen. Naravni rezervat Doline Glinščice potrebuje tako kot vsako zaščiteno območje reden, predvsem pa strokoven nadzor. A kako bi bilo to mogoče, ko pa je deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino pristojno gozdno postajo, ki je vsak dan skrbela za nadzor naravnega rezervata, novembra lani ukinil, njeno osebje pa premestil drugam? Zaradi novih pristojnosti, je gozdno osebje povsem izginito z območja, ki je ostalo na nek način opeharjeno.

Gozdni čuvaji pa opozarjajo tudi na nedopustno dejstvo, da so člani civilne zaštite med drugim požgali nekaj primerkov črne jelše, ki je izjemno pomembna pri uravnavanju vodotokov, točneje pri erozijski zaščiti. Z ustrezno vegetacijo, se pravi z rastlinami z globokimi in močnimi koreninami, ki s sidranjem na matično kamenino in gostim koreninskim prepletom preprečujejo erozijske procese, je namreč mogoče stabilizirati zemljino.

Danes demonstracija

Po napovedih naj bi se danes v Dolini Glinščice zbralo več tisoč nasprotnikov te »čistilne akcije«, pravzaprav zaščitnikov uničenja naravnega bogastva Doline Glinščice. **Ob 12. uri** se bo namreč na lesenem mostičku začela večja demonstracija, na kateri bodo udeleženci izkazali svoje nasprotovanje tovrstnim posegom (že 14. oz. 15. aprila naj bi pristovolji od tod odnesli vejevje in požagane drevesne hlode). Pobudniki demonstracije vabijo vse, naj s seboj ne prinašajo zastav, saj gre za miroljubni shod ljubiteljev narave. Strokovnjaki bodo vsem prisotnim orisali škodo, ki je bila storjena, in skušali ugotoviti najbolj primerne načine nadaljnjega ukrepanja - tako v korist ranjene narave kot proti njenim uničevalcem.

Udeleženci demonstracije bodo hkrati zbiral podpise proti krivcem nepremišljene sečnje 24. in 25. marca v Dolini Glinščice.

Pogled na očiščeno strugo

KROMA

PEVSKA REVIIJA

Trst v mojem srcu

Tudi Oš od Sv. Jakoba in iz Škednja

Trst v mojem srcu (Trieste nel mio cuore) je naslov pevski reviji, ki bo na sporedu **v sredo ob 16. uri** v gledališču Rossetti. Cilj pobude, ki jo prireja Claudio Margiore in je namenjena predvsem mlajšim pevcem in glasbenikom različnih komponent tržaške stvarnosti, je kulturna integracija; vsak zbor bo zapel dve pesmi v tržaškem narečju in dve v svojem jeziku. Revije se bosta udeležila tudi zbor slovenskih osnovnih šol Josipa Ribičiča-Karla Široka od Sv. Jakoba ter Ivana Grbca-Marice Gregorič Stepančič iz Škednja in od Sv. Ane, ki bosta pod vodstvom Marjana Corettija oz. Norine Dobrila ob dveh »tržaških« pesmih zapela še po dve slovenski narodni pesmi. Poleg njih bodo nastopili še zbor italijanske šole Lona z Opčin, zbora ruske in srbske skupnosti, člani srbskega društva Pontes-Mostovi ter mladi godbeniki pihalnega orkestra G.Verdi in zbor tržaške sekcije združenja alpincev ANA Nino Baldi.

TRST, MILJE - Sodelovanje pri pobudi Ura za Zemljo

Enourni zatemnitev

Na Velikem trgu v Trstu in Marconijevem trgu v Miljah - Pobudo prireja Svetovni sklad za naravo WWF

Svetovni dan avtizma

Mednarodna visoka šola Sissa se bo jutri, 2. aprila, priključila mednarodni akciji ob peti obletnici Svetovnega dneva avtizma oz. Svetovnega dne zavedanja o avtizmu. Docent fiziologije na Sissi Enrico Cherubini in raziskovalka Giorgia Silani vodita namreč raziskovalni projekt vezan na to patologijo.

Seminar VIskiLab o slepih in slabovidnih

Na deželnem inštitutu Rittmayer (Miramarski drevored 119) se bo jutri ob 15. uri začel seminar VIskiLab (Visually Impaired and Blind Persons Skills Laboratory). Udeležili se ga bodo predstavniki krajevnih oblasti, strokovnjaki ter predstavniki sorodnih organizacij iz Slovenije.

Dijaki so se zastupili s hrano

Na Tržaško so prišli, da bi obiskali fojbe, zastupili pa so se s hrano. Gre za štirinajst dijakov 4.C razreda znanstvenega liceja Serpieri di Viserba pri Riminiju, ki so se v prejšnjih dneh mudili na šolskem izletu na Tržaškem in so v noči na petek začutili bolečine v trebuhu, verjetno zaradi zaužitja pokvarjene hrane pri večerji v neki gostilni. Da je šlo za zastupitev s hrano, so potrdili tudi v tržaški bolnišnici, kjer so dijake sprejeli in jih po pregledih tudi odpustili brez posebne prognoze. Zastupila se je večina razreda razen dveh profesorov in dveh dijakov, karabinjerji iz Riminija in Nabrežine pa so identificirali predstavnika gostilne ter obvestili videmski karabinjerski oddelek za nadzor prehrabnih izdelkov NAS, ki bo opravil preiskavo.

ČRNA KRONIKA - Ropar za rešetkami

Določil o hišnem priporu ni spoštoval

Določil o hišnem priporu ni spoštoval, zato se je ponovno znašel za rešetkami. Pripadniki mobilnega oddelka tržaške kvesture so namreč na podlagi zapornega naloga tržaškega tožilstva v petek popoldne nataknili lisice 33-letnemu Gianluci Basiacu, ki je preteklega 7. januarja skupaj z 42-letnim pajdašem Giulianom Milosso oropal parfumerijo Acqua e Sapone na Trgu Stare mitnice. Basiaco je takrat čakal zunaj trgovine, v katero je vstopil Milosso, ki je imel obraz prekrit s šalom, v roki pa je držal pištolo, za katero se je pozneje ugotovilo, da je bila igrača. Iz blagajne je pograbil devetsto evrov v bankovcih, plena pa sta se roparja ve-

selila zelo malo časa, saj so ju policisti kmalu prijeli po zaslugi upokojenca, ki je v bližnjem baru slučajno slišal njun pogovor in jima potem sledil, nato pa poklical policijo.

Teden dni po aretaciji so za Basiaca odredili hišni pripor, katerega določila pa je moški večkrat kršil, saj je ob številnih priložnostih zapustil stanovanje. Zaradi tega je tožilstvo zahtevalo preklic hišnega pripora in vrnitev Basiaca v koro-nejski zapor, kamor so ga policisti pospremili v petek popoldne. Pri tem se bo moral zagovarjati tudi zaradi posesti mamil, saj so v njegovem stanovanju našli tudi več kot deset gramov hašiša.

Pročelje tržaškega županstva na Velikem trgu in Marconijev trg v Miljah sta se sinoči za eno uro stemnila. Ob 20.30 so namreč ugasnile luči na pročelju tržaškega županstva (na sliki KROMA) in na miljskem trgu, ki so ponovno prižgale uro pozneje, ob 21.30, vse to pa v okviru t.i. Ure za Zemljo, mednarodne pobude, ki jo prireja Svetovni sklad za naravo WWF, da bi opozoril javnost na pojav podnebnih sprememb in pokazal znak solidarnosti s petino svetovnega prebivalstva, ki nima dostopa do elektrike. Tržaška in miljska občinska uprava sta ob tej priložnosti tudi pozvali občane, naj med 20.30 in 21.30 omejijo porabo elektrike, kurjave in avtomobila.

Tako sta tudi obe občini sodelovali pri pobudi, ki je lani v 5251 mestih pritegnila 1,8 milijarde ljudi, letos pa po podatkih WWF sodeluje dve milijardi ljudi v 147 državah in teritorijih, kar znaša dvanaest več kot lani. Če se omejimo na Evropo, je treba povedati, da so luči med drugim ugasnile tudi v Buckinghamski palači v Londonu, na Eifflovem stolpu v Parizu in v baziliki sv. Petra v Rimu, sodelovalo pa je tudi več krajev v Sloveniji, ki se je prav tako pridružila pobudi WWF.

REPENTABRSKA OBČINA - Soglasno odoben sklep o uvedbi novega davka na nepremičnine

Občina Repentabor: najnižji davek IMU na Tržaškem (0,38%)

Davek na nepremičnine za kmetijske dejavnosti 0,2% - Pozornost uprave do domačinov

Najnižji davek na nepremičnine IMU v tržaški pokrajini! To je zagotovila uprava najmanjše občine na Tržaškem svojim občanom. V repentabski občini znaša davek na »glavno stanovanje in pritlikline« (kot piše v uradnem sklepu) 0,38 odstotka. To je 0,02 odstotka manj od osnovnega vsedravnega količnika in 0,01 odstotka manj od obdavčenja prvega stanovanja v tržaški občini.

Repentabski občinski svet je na svoji zadnji seji soglasno odobril sklep o uvedbi davka na nepremičnine IMU. Občinska uprava župana Marka Pisanija se je odločila, da v tem težkem gospodarskem obdobju čim manj davčno privije svoje občane. Ob »ugodnem« davku na prvo stanovanje, je uprava upoštevala tudi prošnje domačih kmetovalcev. Slišala je za mnenja predstavnikov Kmečke zveze in zveze neposrednih pridelovalcev Coldiretti ter jim priskočila na pomoč: davčno stopnjo za kmetijske objekte in za proizvodne namene je znižala do najnižje možne meje, to je 0,2 odstotka.

Osnovna davčna stopnja za druga stanovanja znaša 0,76 odstotka. Tudi v tem primeru se je Pisanijeva uprava odločila za najnižji količnik.

Ob teh je še uvedla znižano davčno stopnjo za zgradbe podjetja za ljudska stanovanja Ater, in sicer 0,58 odstotka. Znižana je bila tudi davčna stopnja za nepremičnine, »ki so v lasti davkoplačevalca, katerega dohodki so odvisni od dohodkov podjetij.« Ta davek znaša 0,62 odstotka, upoštevali pa ga bodo predvsem za proizvodne dejavnosti v sklopu tovrstnega terminala na Fernetičih.

Repentabska občinska uprava se je odločila tudi za odbitek. Odbitek za prvo stanovanje znaša 200 evrov. Za leto 2012 in 2013 »se odbitek poveča za 50 evrov za vsakega otroka, mlajšega od šestindvajset let, pod pogojem, da redno stanuje v nepremičnini, ki je glavni stanovanje.« Skupni znesek povečanja, brez osnovnega odbitka, ne sme preseči najvišje vsote 400 evrov, piše še v soglasno odobrenem sklepu.

Po projekcijah, ki jih je opravil občinski tehnični urad, bo davek na prvo stanovanje občini navrgel nekaj več kot 101 tisoč evrov, davek na drugo stanovanje pa 123 tisoč evrov (od katerih pa bo polovica romala v državno blagajno v Rim). Od davka na nepremičnine na terminalu pri Fernetičih naj bi občina prejela nekaj več kot 126 tisoč evrov (od katerih pa jih bo morala skoraj 80 tisoč »poslati« v Rim).

M.K.

Desno repentabsko županstvo, zgoraj župan Marko Pisani

KROMA

ZAHODNO KRAS - Pretekli četrtek odprta rajonska seja

Rajonski svet med Križani

Prisotnih je bilo več kot 50 domačinov, ki so iznesli celo vrsto predlogov, želja in pripomb - Prevod posegov v slovenščini

Zahodnokraški rajonski svet se je pretekli četrtek »preselil« v Križ in njegov prihod ni bil neopazen. Več kot petdeset domačink in domačinov se je zbralo v dvorani Slomškovega doma, da bi prisostvovali odprti rajonski seji z »vključenim« javnim srečanjem, med katerim so številni posegli ter iznesli svoje poglede, ocene in predloge za boljše in ugodnejše bivanje v vasi.

Rajonski predsednik Roberto Cattaruzza je - zelo pametno - vključil srečanje z občani kot tretjo točko dnevnega reda. Po predsednikovih sporočilih ter vprašanih posameznih svetnikov. Tako so lahko krajanji videli, kako potekajo rajonske seje, o čemer na njih rajonski svetniki razpravljajo in katere argumente obravnavajo.

Na kriški seji (menda se je rajonski svet v četrtek prvič sestal v Križu, kajti srečanja župana Dipiazze aprila 2002 v Domu Alberta Sirka ni mogoče enačiti z rajonsko sejo ...) so bili najbolj zanimivi prav posegi vaščanov. Več prisotnih se je obregnilo ob prometno vprašanje. Ulice v vaškem jedru so ozke, promet pa je - predvsem v poletnih mesecih - kaotičen. Križani so imeli na muhi Obalno cesto. Poleti se kolone avtomobilov zvrstijo po cesti, ki pelje z Obalne ceste navzgor v vas. V ozkih ulicah nastajajo zastoji, promet je nevaren. Nekaj bi morali ukreniti, zapora te ceste pa bi bila problematična, kajti ostaja ob nesrečah na Obalni cesti edini možni cestni obvoz.

Drugo odprto vprašanje predstavljajo povsod parkirani avtomobili. Parkirišče je prepotrebno, je omenil tudi tržaški občinski svetnik Stefano Ukmar, ki je pozdravil v imenu tržaškega župana Roberta Cosolinija. Sporočil je, da se je levosredinska občinska uprava - za razliko od prejšnje, desnosredinske - tokrat spomnila na Kras in mu v letošnjem proračunu namenila milijon evrov za razna javna dela. Med ta sodi tudi popravilo cerkvice sv. Roza v Križu. Končno!

Drugi soudeleženci v razpravo so opozorili na slabo stanje dvorišča slovenskega in italijanskega otroškega vrtca, ki je polno kamenja, na potrebo po vzdrževanju poslopja slovenske osnovne šole Alberta Sirka, na vzdrževanje cest in čiščenje odtočnih kanalov, na nevarno hitrost na območju prenovljenega prostora za igro in na potrebo po namestitvi ležečih policajev na pokrajinski cesti, da bi z njimi upočasnili promet ter zmanjšali ne-

Udeleženci seje rajonskega sveta v Križu

KROMA

varnost, na zapuščeno območje ob nekdanjem rekreacijskem središču. Govor je bil tudi o namestitvi dvojezičnih napisov in smerokazov v vaškem središču, kar je postalo aktualno, potem ko se je za tovrstno tolmačenje določil zaščitnega zakona odločil predsednik deželne uprave Renzo Tondo.

V razpravo je večkrat v slovenščini posegel podpredsednik rajonskega sveta, domačin Jure Zeriali, prav tako v slovenščini pa so na nekatere probleme in odprta vprašanja opozorile številne domačinke. Vse posege v slovenščini je v italijanščino prevedla prisotna prevajalka.

M.K.

Zorko Simčič v DSI

Pisatelj Zorko Simčič, ki je pred kratkim praznoval svojo devetdesetletnico, bo jutri zvečer gost Društva slovenskih izobražencev v Trstu. Priložnost za srečanje je izid njegove zadnje knjige Poslednji deseti bratje, ki je pred kratkim izšla pri Študentski založbi Beletrina. Avtorja in njegovo delo bo predstavil literarni zgodovinar prof. France Pibernik.

Poslednji deseti bratje niso le navaden roman, pač pa paralelne zgodbe 21 rojakov, ki jih je povojno dogajanje v domovini razkropilo po svetu. V ospredju zanimanja pisatelja niso politični dogodki, pač pa eksistencialna plat pojave, ki je povezan z neprostovoljnimi begunstvom. V okviru jutrišnjega večera bosta v Peterlinovi dvorani nastopila tudi gojenca GM pianista Julija Kralj in Rok Dolenc (prof. Tamara Ražem). Začetek ob 20.30

Posvet SKGZ o šolstvu

V pripravi na svoj kongres prireja Slovenska kulturno-gospodarska zveza niz tematskih srečanj. V tem sklopu bo **jutri, 2. aprila, ob 17. uri** bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu posvet o šolstvu. Vabljeni so bili vsi ravnatelji državnih šol s slovenskim učnim jezikom in nekateri strokovnjaki na področju izobraževanja. Izhodišče za razpravo bo zadnja anketa Slori-ja in podatki o vpisih v slovenske šole v naslednjem šolskem letu.

Protest vaščana

Med četrtkovo sejo zahodnokraškega rajonskega sveta v Križu je posegel tudi domačin, ki pa se ni predstavil. Ocenil je, da je bil na srečanju s krajanji »kršen zaščitni zakon, ker posegi v italijanščini niso bili prevedeni v slovenščino.« S tem »so bili žaljeni vsi slovenski prebivalci Križa«, zato »bi morali vsi slovensko govoréči vaščani zapustiti dvorano zaradi tovrstnega nezakonitega postopka,« je pozval.

Rajonski predsednik Cattaruzza je pojasnil, da je občinska uprava zagotovila prisotnost prevajalke na srečanju; tako rajonski podpredsednik Jure Zeriali kot nekatere udeležence v razpravi so posegli v slovenščini, kar je prevajalka nato prevedla. »Če kdo smatra, da ni tako prav, naj sledi vaščanu,« je menil.

Vaščan je pozdravil z: »Dobro, nasvidenje,« in odšel.

Sam.

M.K.

ZSKD - V torek

Pokrajinski občni zbor

V Ljudskem domu v Trebčah

Zveza slovenskih kulturnih društev je sklicala pokrajinski občni zbor za tržaško pokrajino, ki bo potekal v Ljudskem domu v Trebčah, **v torek, 3. aprila, ob 20. uri** v prvem sklicanju, ob 20.30 pa v drugem sklicanju. Dnevni red predvideva najprej poročilo pokrajinske predsednice Živke Persič, sledilo bo poročilo odbornikov, ki so si ob začetku mandata porazdelili delo po resorjih in vsebinskih sklopih. Sledila bo razprava. Redni občni zbor ne bo volilnega značaja.

ZSKD šteje v tržaški pokrajini več kot petdeset včlanjenih društev, ki aktivno soustvarjajo kulturno in družbeno življenje Slovencev v Italiji. Prav zaradi tega, je poudarila Persičeva, je pokrajinski občni zbor - pokrajinski svet ena od pomembnejših priložnosti, ko se neposredno preverja delovanje ZSKD in njenega odbora na pokrajinski ravni.

ŠEMPOLAJ - Na pobudo domačega društva Vigred

Pomlad ... v Štalci

Razstava je na ogled samo še danes - Ob sejmu pisanih pirhov in ročnih del tudi več slik, vaz in prirčnih izdelkov

V šempolajski Štalci vse te dni veje pomlad. V sredo je tam zaživel pomladni praznik, ki ga je spremljalo odprtje več razstav, in sicer slika Majde Pertotti, izdelkov skupinice kraških žena, ki ustvarjajo na raznih tečajih, slik in predmetov, ki prikazujejo slovenske običaje v velikonočnem času, ter že običajnega prodajnega sejma velikonočnih pirhov in ročnih del. Ob odprtju sta nastopili OPS Vigred in mladinska glasbena skupina Vigred-Kraški Fenomeni pod vodstvom Aljoše Saksida.

Obiskovalci si bodo lahko ogledali slovenske butare, pisanice in raznorazna različno izdelana in okrašena velikonočna jajca (ročno risana, barvana v čebulnih olupkih ali v teranu ...), lesena jajca, tista izpraznjena in okrašena ter doma spečene »menihe« in »titole«.

Razstava in prodajni sejem bosta odprta **samo še danes**, in sicer od 9.45 do 11. ure in od 15.30 do 18.30. Na prodajnem sejmu sodeluje s svojimi izdelki tudi Združenje staršev COŠ S. Gruden - otroški vrtec Šempolaj.

SDD JAKA ŠTOKA - Drevi ob 20.50 po slovenskem TV dnevniku

Na ekranih Brechtova Malomeščanska svatba

V prejšnji sezoni so jo postavili na oder člani Dramskega društva Jaka Štoka

Prizor iz igre

Danes bo Slovenski program državne radiotelevizije RAI ob 20.50 predvajal *Malomeščansko svatbo* Bertolda Brechta v izvedbi Slovenskega dramskega društva Jaka Štoka.

Bertolt Brecht se je v *Malomeščanski svatbi*, delo je iz leta 1919, neusmiljeno lotil smešenja navidezne popolnosti, lažne morale, sentimentalnosti in priletnosti pripadnikov malomeščanskega razreda. Svet iluzorne sreče malomeščanov, katerega višek predstavlja poroka, pred očmi gledalcev razpada tako hitro kot ženino vo ročno izdelano pohištvo, ki ne zdrži niti do konca poročnega kosila. Najsrečnejši dan mladoporočencev se spremeni v pravi pekel.

Malomeščanska svatba odlikujejo duhoviti in sproščeni dialogi, besedne igre, alogični preobrati in absurдни humor.

Brechtovo delo so v prejšnji sezoni postavili na oder člani Dramskega društva Jaka Štoka. Dramsko skupino s Proseka že dvanajst let vodi Gregor Geč. Tako je skupina prerasla iz otroške, preko mladinske v odraslo skupino. Skupina je že uveljavljena v zamejskem prostoru in tudi širše, saj je opazna na raznih gledaliških srečanjih po Sloveniji. Delo v skupini je pestro, zabavno in tudi naporno, saj se skupina vedno znova loteva zahtevnejših izzivov. Nazadnje se je spopadla prav z enodejanko Bertolda Brechta. Predstava je doživela velik uspeh in tudi

okrog deset ponovitev, kar je za amatersko skupino že lep dosežek. Nazadnje je skupina gostovala v Ljutomeru in v Črenšovcih, kjer so mladi predstavo odigrali v okviru njihovega žlahtnega abonmaja ter poželi velik uspeh.

Za zaključek je skupina predstavo posnela še za Slovenski televizijski program RAI.

Pred skupino so že novi izzivi, pa čeprav zahteva sodelovanje v dramski skupini veliko odrekovanja in potrpežljivosti pa tudi kreativnosti. Kljub vsemu se znajo dobro zabavati, tako da njihova zabava na odru žari tudi med občinstvo.

Ponovitev predstave bo v ponovitvi na sporedu v četrtek, 5. aprila, vedno po TV dnevniku.

SKD ŠKAMPERLE

EFT tehnika doseganja čustvene svobode

V četrtek, 22. marca, je v sve-toivanskem društvu Škamperle arhitektka Barbara Žetko predstavila metodo neposrednega uravnavanja lastnega počutja oz. samopomoči v trenutkih zbežnosti in slabega počutja. Žetkova, ki je dosegla tretjo stopnjo kot izvajalka te metode, je maksimalno usposobljena za prikaz in uvajanje posameznikov in skupin v ta način obravnave samih sebe.

Naj obrazložimo, da v društvu niso vedeli za kaj pravzaprav gre, zato jim je pri tem pomagal pisatelj Dušan Jelinčič, ki je v pogovoru z arhitektko postopno razkrival, kako je Žetkova pristopila k temu načinu obravnave zasebnih problemov in do kod ji je bila v pomoč študijska priprava. Seveda je arhitektka, ki se ukvarja tudi s homeopatijo, Bachovimi cvetovi, fitoterapijo ipd, pristajšinja določenega pogleda na svet in ji je pri načrtovanju hiše ali bivalnega prostora jasno, kaj bo stanovanca nudilo resnično udobje, da bo dom, res dom, v katerem bo posameznik začutil ali si ustvaril toplino, ki jo potrebuje. Pri EFT tehniki ne gre za invazivne posege, pač pa za iskanje notranjega ravnovesja, z ravnovesjem pa premagujemo nespečnost, fobije, tesnobo ali stres.

Skratka, niti ne tako skromna skupinica članov in prijateljev društva se je odločila za **4-urno delavnico** z arh. Barbaro Žetko **v soboto, 14. aprila**, (od 15. do 19. ure), da bi poglobila tehniko in osvojila osnovne pojme, kako si lahko sami pomagamo. Več o EFT metodi na <http://eft-slovejia.si/> ali <http://www.aamet.org/>. Kdor želi, se nam lahko pridruži. Za vse dodatne informacije, pokličite na tel: 3472787410 ali 3497338101.

Predstava v tržaškem narečju na Proseku

V Kulturnem domu na Proseku bo spet priložnost za smeh, saj bo **danes ob 17. uri** na proseškem odru gostila tržaška skupina Il Gabbiano s komedijo v tržaškem narečju Tre strani madai per sei strambi s'ciopai. Gledališko predstavo o treh parih, ki na različne načine doživljajo božično vilijo, je zapisal in zrežiral Riccardo Fortuna po zamisli Alana Ayckbouna. Prireditev prirejata Zadruga Kulturni dom Prosek Kontovel in Združenje tržaških gledaliških skupin L'Armonia. Vstopnina znaša 5 evrov.

Strokovno vodstvo po razstavi v bivši ribarnici

V prostorih nekdanje tržaške ribarnice je na ogled razstava sodobne umetnosti Il fuoco della natura (Ogenj narave), ki ponuja fotografije 82 umetnikov iz 18 različnih držav, nekaj videoposnetkov in zanimivih instalacij. Danes bo **ob 11. uri** poskrbljeno za strokovno vodstvo po razstavi z Luco Bellocchiom. Vstopnina znaša 6 evrov, po znižani ceni 4 evre (osebe pod 14. letom vstopijo brezplačno).

V torek bodo v nekdanji ribarnici predstavili rezultate današnje delavnice, ki jo pod vodstvom Luca Diffuseja prireja skupina Manifesto 2020, ki si prizadeva za ponovno uporabo praznih in propadajočih stavb na Tržaškem.

AD FORMANDUM - Obisk na kmetiji v Samatorci in kmetijski tečaji

Mladi gojenci gostinskega centra spoznavali kmetijo in pripravili sveži sir

Prejšnji teden so dijaki prvega in drugega razreda gostinskega učnega centra Ad formandum obiskali kmetijo Žbogar-Gruden v Samatorci. Dijake sta spremljali profesorici Anna Legovini in Kristina Semi. Ob prihodu na kmetijo je gospa Marina Žbogar pospremlila dijake na notranje dvorišče, kjer so jih čakale že pripravljene mize. Na mizah so bile postavljene vse potrebščine, s katerimi so dijaki pripravili svoj sveži sir. V mleko, ki je bilo predhodno segreto na 40 stopinj, so dali sirišče in vse skupaj premešali. Po nekaj minutah je mleko koaguliralo, nato so ga razrezali in dali v posodice - cedila, od koder se je scedila sirotka. Tako pripravljen sir so dijaki odnesli domov in ga pojedli najkasneje po 24 urah.

Obisk se je nadaljeval z ogledom kmetije, na kateri gojijo predvsem krave in koze. »Med ogledom kmetije so se dijaki razveselili nenapovedanega rojstva kozlička. Dijaki in dijakinje so si ogledali še hlev z mladimi kozlički, bike, konje in ostale živali. Za gostoljubnost se iskreno zahvaljujemo družini Žbogar, ki je omogočila našim dijakom enkratno doživetje«, pravi koordinatorka temeljnega poklicnega izobraževanja na Ad formandumu Nataša Bisiacchi.

V tem obdobju se na Ad formandumu zbirajo zanimanja za prijave na tečaje iz kmetijskega področja. Potrdilo o uspešno končanem *tečaju iz splošnega kmetijstva* je nepogrešljiv dokument za vsakogar, ki želi koriščati prispevke, namenjene kmetijski dejavnosti, kot predvideno po programu za razvoj podeželja 2007/2013, ukrep 112. To velja predvsem za mlade, ki se nameravajo posvetiti kmetijski dejavnosti in lahko sa-

Na kmetiji Žbogar - Gruden

mo z omenjenim potrdilom dokažejo svojo poklicno usposobljenost. Ne glede na koristnost pridobljene diplome je tečaj iz splošnega kmetijstva strokovna obogatitev, saj zajema vse najvažnejše aspekte te gospodarske dejavnosti. Tečaj je namenjen polnoletnim osebam, ki se s kmetijstvom že ukvarjajo, in tistim, ki jih sektor zanima. Vsebine zadevajo splošno kmetijstvo, tehnike gojenja rastlin (vinogradništvo, oljkarstvo, sadjarstvo, zelenjadarstvo, cvetličarstvo), živinorejo, ekonomiko kmetijstva in upravljanje podjetja. Predvidene so praktične vaje na terenu in vodeni ogledi kmetij. Tečaj traja 150 ur in stane 300 evrov.

Tečaj upravljanja kmečkega turizma usposablja za vodenje kmečkih tur-

izmov, hkrati pa omogoča tečajnikom, ki ga uspešno zaključijo, koriščenje subvencij, ki so predvidene po deželnem zakonu 25/1996. Tečaj je namenjen kmečkim podjetnikom in tistim, ki jih ta sektor zanima. Vsebine zadevajo ekonomiko in vodenje kmečkega in agriturističnega podjetja; HACCP v živilskem sektorju, prehransko tehnologijo (obdelava hrane, sira, mesa), pripravo tipičnih jedi s praktičnimi vajami v kuhinji; marketing in psihologijo prodaje. Tečaj traja 100 ur in stane 200 evrov.

Tečaje bodo izvajali v Trstu, Gorici in Špetru. Zainteresirani naj se čim prej zglasijo na sedežih Ad formanduma. Za več informacij: www.adformandum.org.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
Odsek za zgodovino
CANKARJEVA ZALOŽBA iz LJUBLJANE
UNIVERZA NA PRIMORSKEM
Fakulteta za humanistične študije
ZNANSTVENO-RAZISKOVALNO SREDIŠČE KOPER

vabijo na

predstavitev knjige

F O J B E

v četrtek, 5. aprila 2012
ob 17.30 uri

v Narodnem domu v Trstu v Ulici Filzi 14

O knjigi bodo spregovorili avtorji
JOŽE PIRJEVEC, NEVENKA TROHA,
GORAZD BAJC
Pogovor bo vodil urednik knjige
TINE LOGAR
Uvodni pozdrav:
MILAN PAHOR, ravnatelj NŠK

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 1. aprila 2012

HUGO

Sonce vzide ob 6.45 in zatone ob 19.34
- Dolžina dneva 12.49 - Luna vzide ob 13.29 in zatone ob 3.38

Jutri, PONEDELJEK, 2. aprila 2012

FRANC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18,3 stopinje C, zračni tlak 1007 mb ustaljen, vlaga 50-odstotna, veter 4 km na uro severo-vzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11,5 stopinje C.

OKLICI: Jean Claude Salvato Martini in Alessandra Zugna, Gino Franch in Yaneth Reyes Linares, Fabrizio Sergatti in Nicoletta Longhi, Matteo Bruch in Laura Broili, Claudio Memo in Bianca Jurcich, Renato Panigutti in Oriana Motica, Alessio Volpi in Valentina Mosetti, Andrea Veronese in Cristina Macorini, Stefano Apigalli in Cinzia Manganelli, Stefano Zacchigna in Monika Pulai, Mirko Scapiagliati in Kamila Sawicka, Alessandro D'Amico in Elena Aurelio, Marco Nordio in Alessandra Ruzzier, Domenico Tufano in Luana Bibiri, Marco Sambuci in Paola Lupieri, Giuliano Leggeri in Marie Vuilleumier, Massimiliano Borsetti in Alessia Giorgiutti, Luca Giugovaz in Tiziana Florio, Matteo Farneti in Francesca Cisilin, Massimiliano Deltreppo in Sara Postogna.

Lekarne

Nedelja, 1. aprila 2012

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti, Žavljve - Ul. Flavija 39/C, Fernetiči
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Istrska ulica 33 (040 638454), Ul. Belpoggio 4 (040 306283), Žavljve - Ul. Flavija 39/C (040 232253).
Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavljve - Ul. Flavija 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 (040 635264).

Od ponedeljka, 2., do sobote, 7. aprila 2012
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Bernini 4 (040 309114), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).
Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oširek Pieve 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Pieve (040 361655).

Obvestila

POZOR BOLJUNČANOM! Zbiramo stare in novejše fotografije, ki so v zvezi s prvimi maji in šagrami v Boljuncu. Slednje bomo uporabili za zgodovinsko razstavo ob letošnjem praznovanju 1. Maja. Javite se na tel. št.: 338-7220353 (Fantovska Boljunec).

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA vabita člane in prijatelje na spomladanski kraški pohod od Praprota do Brišč in nazaj danes, 1. aprila. Odhod iz Praprota - avtobusna postaja - ob 9. uri. Med pohodom si bomo ogledali 3 pečine (pejce), 3 opuščene kamnolome in opuščeno apnenco. Info: 040-200782 (Frančko) in 334-9772080 (Aljoša).

SKD VESNA prireja danes, 1. aprila, »Arheološki sprehod po kriškem bregu«, ki ga bosta vodila Lidia Rupel in Stanko Flego. Začetek ob 14.45, zbirališče v Križu na Gospudovi griži. Izlet traja pribl. 2 uri, priporočamo obutev za pohodništvo. Info: 333-4463154 (Mitja).

SVOBODNI TRST prireja sprehod znotraj proste luke Trst danes, 1. aprila. Zbirališče ob 10.30 na oširku Santos za dvorano Tripcovich. Vabljeni!

VZPI-ANPI, ANED, ANPIIA prireajo danes, 1. aprila, ob 15. uri na openskem Pikelcu spominsko svečanost ob obletnici ustrelitve 71 talcev. Spregovorila bosta Biserka Simoneta in Gaetano Dato, predsedovala bo Katerina Iscra. Zapel bo MoPZ Tabor pod vodstvom Davida Žerjala.

KRUT in Narodna in študijska knjižnica vabita v ponedeljek, 2. aprila, ob 17. uri na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v čitalnici NŠK, Ul. S. Francesco 20. Prijave in informacije na sedežu Kruta, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

MAJENCA, Razstava domačih ustvarjalcev - SKD V. Vodnik iz Doline prireja, v ponedeljek 2. aprila, ob 19. uri v društveni dvorani, prvi pripravljalni sestanek za skupinsko razstavo ob letošnji Majenci. Za informacije lahko pokličete na 333-9857776. Vabljeni!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo redna pevska vaja v torek, 3. aprila, ob 20.45 na sedežu na Padričah.

ZSKD obvešča, da bo občni zbor včlanjenih društev in tržaškem v torek, 3. aprila, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD VIGRED vabi v sredo, 4. aprila, ob 18.30 v Štalco v Šempolaju na srečanje s strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak na temo Malodušnost, utrujenost, nespečnost, depresija... itd.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 4. aprila, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20.

ALKOHOL? NE HVALA! S tem naslovom sindikat upokojencev SPI-CGIL, bo v sodelovanju s tržaškim A.C.A.T., priredilo javne sestanke, da bi seznanili čim več ljudi s problemi, ki povzročajo neprimerno uživanje alkohola. Informativni projekt bo izveden v naši pokrajini v štirih javnih sestankih, datum in kraj bosta objavljena nekaj dni prej. Prvi bo v Rozzol Melari, na sedežu SPI-CGIL, Ul. Pasteur 3/A v četrtek, 5. aprila, ob 16. uri.

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, prireja osnovni tečaj angleškega jezika »Tea-time english with Michael« vsak torek z začetkom 10. aprila, od 16.30 do 18. ure. Urili bomo jezik na različnih področjih in bogatili besedni zaklad. Vljudno vabljeni. Info: 040-4528489 ali 331-5662155.

VZPI-ANPI SEKCIJA PROSEK-KONTOVEL obvešča vaščane, da zbira fotografski material iz obdobja pred, med in po drugi svetovni vojni, za razstavo, ki bo v sklopu proslavljanja 40-letnice postavitve spomenika na Proseku. Mate-

rial lahko oddate v trafiki na Proseku do 10. aprila. Za informacije Sharon (tel. št. 340-5437959).

POKRAJINSKI SVET SKGZ sklicuje 7. pokrajinski kongres SKGZ za Tržaško v sredo, 11. aprila, ob 18. uri v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S.Francesco 20/II).

SKD PRIMOREC obvešča, da bo občni zbor v četrtek, 12. aprila, v prvem sklicanju ob 20. uri, v drugem sklicanju pa ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Od 19. ure dalje bo še možnost včlanjevanja za leto 2012.

SK DEVIN prireja štiridnevni tečaj plezanja od 14. aprila do 1. maja v Glinščici in na Napoleonski cesti in tečaj plezanja po zavarovanih poteh, ki bo potekal 22., 25. in 29. aprila in se bo odvijal v Glinščici in v Vipavski dolini. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali na 335-8416657.

ZSKD obvešča, da se bosta delavnici v okviru pobude »Kult-ura zate« nadaljevali tudi aprila meseca in sicer: delavnica »Projektno vodenje: mentorstvo v projektu, komunikacija, motivacija, evalvacija« v soboto, 14. aprila, od 9. do 17. ure v prostorih SKD France Prešeren; delavnica »Tim in timsko delo: stili vodenja tima, vloge v timu« v soboto, 21. aprila, od 14. do 18. ure v srenjski hiši SKD Krasno polje v Gročani.

A.N.A.G. - Državno združenje poskuševalcev žganja - Tržaška sekcija, organizira tečaj 1. stopnje poskuševalcev žganja. Tečaj se bo odvijal v Trstu (rajon Sv. Alojzij, Ul. Dei Mille 16) od 20.00 do 22.30 v torek, 17. aprila, v petek, 20. in 27. aprila ter v petek, 4. in v torek, 8. maja. Za informacije in vpis: Jadran Žerjal 349-8638740, e-mail erik.alice.it; Bruno Fortunato (deželni predsednik) 338-9490408, e-mail fortunatobruno@libero.it.

ZSKD sklicuje 46. redni občni zbor v četrtek, 19. aprila, (prvi sklic ob 19.30 in drugi sklic ob 20. uri) na sedežu ASKD Kremenjak v Jamljah (Go), Prvomajska ul. 20. Dnevni red: otvoritev občnega zbora, predsedniško poročilo, blagajniško poročilo ter predstavitev finančnega obračuna in predračuna, poročilo nadzornega odbora, razprava, odobritev bilanc, razno.

OBČINA REPENTABOR obvešča, da zbira gradivo za novo številko občinskega glasila, ki ga lahko dostavite občinskemu tajništvu do torka, 24. aprila.

SDGZ prireja 4. maja 2012 seminar »Kako spodbuditi trženjski način razmišljanja in internacionalizirati podjetje v 21. stoletju« namenjen malim in srednjim podjetjem. Prijavnica in program sta na spletni strani www.sdgz.it. Prijava zbira tajništvo do 27. aprila na info@sdgz.it oz. faks 040-6724850.

ZSKD v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb prireja otroške poletne delavnice »Mala ustvarjalna akademija«, ki se bodo odvijale od 27. avgusta do 1. septembra na Livku pri Kobaridu (SLO). Delavnice bodo vodili mentorji Jelka Bogatec (plesna delavnica), Jana Drassich (glasbeno-pevska delavnica), Jana Pečar (likovna delavnica), Mirna Viola (fotografska delavnica) in Marko Gavriloski (pravljčna delavnica). Rok prijave zapade 10. maja 2012. Za informacije in prijave pokličite na 040-635626 (tržaški urad ZSKD) oz. 0481-531495 (goriški urad ZSKD). Razpis s prijavnico je na voljo tudi na spletni strani www.zskd.org.

INTERCAMPUS 2012, 8. mednarodni mladinski glasbeni laboratorij v organizaciji ZSKD in Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti ter v sodelovanju z Zvezo slovenskih godb se bo odvijal v Dijaškem domu v Kopru od 15. do 22. julija 2012. Študijski teden je namenjen godbenikom od 12. do 20. leta starosti (izjemoma tudi več), ki že imajo nekaj izkušenj v igranju v orkestru. V sklopu Intercampusa se bo od 17. do 20. julija v Dijaškem domu v Kopru odvijal seminar za predvodnike. Rok prijave zapade 18. maja. Za prijave in informacije: tel. št. 040-635626, info@zskd.org, www.zskd.org.

15.3.1992

15.3.2012

Karlo Komar

Spomin nate vedno živi v naših srcih.

Mili z družino

Po krajši bolezni nas je zapustil naš dragi

Albert Derganc (Berto)

Žalostno vest sporočajo

žena Jožica, sin Luciano in hči Ester z družinama ter ostalo sorodstvo.

Pogreb z žaro bo v soboto, 7. aprila ob 10.30 iz ricmanjskega trga na vaško pokopališče. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Log, Maribor, 1. aprila 2012
Pogrebno podjetje Alabarda

Ob izgubi dragega očeta izrekamo Ester iskreno sožalje prijatelji Nataša, Vera, Nadja, Klara, Tanja, Barbara G. in Barbara R. z družinami

Za našim dobrim sosedom Bertom žalujemo Silva, Majda, Vesna in Vlado z družinami

Ob boleči izgubi ljubljenega očeta sočustvujejo s kolegico Ester ravnateljica, učno in neučno osebje didaktičnega ravnateljstva na Opčinah

Ob smrti Alberta Derganca, našega dolgoletnega in zaslužnega odbornika in člana, izraža iskreno sožalje ženi Jožici, otrokoma Ester in Lucianotu in ostalim sorodnikom

SKD SLAVEC Ricmanje - Log

Ob izgubi dragega očeta izrekamo učiteljici Ester iskreno sožalje

otroci in starši OV U. Vrabec iz Bazovice

Ganjeni ob izgubi dragega očeta izrekamo kolegici Ester naše najgloblje sožalje

učno in neučno osebje celotnega vrtca iz Bazovice in OŠ Trubar-Kajuh

† Zapustil nas je naš dragi mož in oče

Bruno Bait

Žalostno vest sporočajo

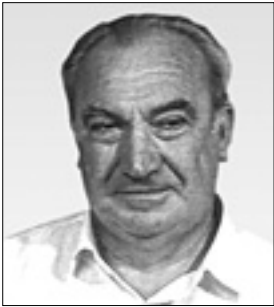
žena Marija, hči Tanja z Markom in ostalo sorodstvo.

Pogreb bo v petek, 6. aprila ob 9.30 iz ulice Costalunga v cerkev v Boršt. Sledil bo verski obred in pokop na vaškem pokopališču. Namesto cvetja prispevajate za cerkev na Jezeru.

Jezero, 1. aprila 2012
Pogrebno podjetje Alabarda

† Nepričakovano nas je zapustil naš dragi

Angelo Škerk

Žalostno vest sporočajo

žena Ida, hči Daniela, sin Walter z Natko in Vido, sestra Marija ter ostali sorodniki.

Pogreb bo jutri, v ponedeljek, 2. aprila, ob 13. uri iz mrtvašnice v ul. Costalunga v cerkev v Šempolaju. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Praprot, 1. aprila 2012
Pogrebno podjetje Sant'Anna Nabrežina

Ob smrti dragega Angelota izreka globoko sožalje vdovi Idi, sinu Walterju in hčerki Danieli

bratranec Jože z ženo Zoro

Ob izgubi dragega Angelota izreka ženi Idi, Walterju, Danieli in ostalim sorodnikom občuteno sožalje

Vaška skupnost Praprot

Ob izgubi Angela Škerka izrekamo ženi Idi, sestri Mariji, hčerki Danieli in sinu Walterju iskreno sožalje

JUS Praprot-Trnovca

† Zapustil nas je naš dragi

Mario Sancin

Sedaj bo počival na škedenjskem pokopališču skupaj z ljubljeno Lidijo. Na njegovo željo po pogrebem obredu

hčerka Luciana ter vnuka Max in Erik

sporočajo žalostno vest vsem, ki so ga cenili in imeli radi.

Trst, 1. aprila 2012

† Za vedno nas je zapustila naša zlata mama

Mari Semez vd. Ukmar

Žalostno vest sporočajo

hči Loredana, sin Edi ter sestra Nina, vnukinja Zora, nečak Marino in svak Marino.

Datum in uro pogreba bomo naknadno sporočili.

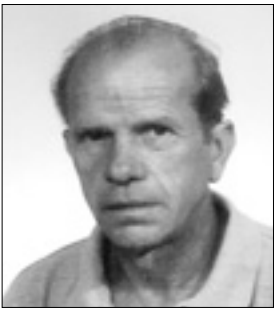
Križ, Doberdob, Trst, 1. aprila 2012

Ob izgubi drage mame izrekamo Ediju in družini globoko sožalje.

Vsi pri Interlandu

† Zapustil nas je naš dragi

Luigi Emili (Slavko)

Žalostno vest sporočajo

žena Maria, hči Tanja, sin Alessandro z Laro, vnuka Matteo in Martin, sestra Mara z družino ter ostalo sorodstvo.

Od njega se bomo poslovili v torek, 3. aprila od 9. do 11.20 v ulici Costalunga. Žarni pogreb bo v četrtek, 19. aprila ob 14.30 v proseški cerkvi.

Prosek, Križ, 1. aprila 2012
Pogrebno podjetje Alabarda

Ob nenadni izgubi dragega Slavkota sočustvujeta s svojci

družini Verginella in Sedmach

Usahnilo je tvoje srce, a ostal boš vedno v naših srcih.

Svak Radivoj, Marina in Sara

Topel objem šantli Tanji ob boleči izgubi dragega tatka Slavčita.

Nathan

Draga Tanja, v tem težkem trenutku sva ob strani tebi in tvoji družini

Vihra in Samantha z družinama

Prerano si nas zapustil, dragi prijatelj Slavči

Luciano z Anico

Ob izgubi dragega nonota izrekamo Matteotu in družini iskreno sožalje

Godbeno društvo Prosek

Ob izgubi dragega očeta izrekamo Tanji in družini globoko sožalje

Irena, Aleksander, Jesenka, Miran, Erika, Morris, Roberta, Robert, Chiara, Peter

ZAHVALA

Albin Kralj

Ob izgubi našega dragega se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način sočustvovali z nami in počastili njegov spomin.

Svojci

Gabrovec, 1. april 2012
Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Albina Tul vd. Smotlak

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin naše drage.

Hčerka Vanda, Edvard in Paolo

Pogrebno podjetje

ONORANZE FUNEBRI
ALABARDA

na Opčinah, v Boljuncu, v Miljah, v Nabrežini in v Trstu na Istrski ulici nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

Čestitke

Naj sonce sreče tebi sije, dokler ti življenje bije, posebno pa še ta dan, ko praznuješ tvoj 80. rojstni dan. Vse najboljše nona ALBINA! Julija, Johana in Franc.

23/03/2012 je psihologinja

dr. Samuela Bandi

v Veroni z odliko in pohvalo zaključila specializacijo v kognitivno vedenjski psihoterapiji. Iskreno ji čestitamo in želimo obilo profesionalnega uspeha

odbor FT80

Še za enega doktorja je pri Jurjevih

Mateja

poskrbela, kot doktor v odnosih z javnostmi bo odslej jezik še lažje vrtela. Iskreno čestitamo

žlahta iz Zgonika, Katinare in Repna

Na ekonomski fakulteti v Trstu je diplomiral

Gregor Košuta

Z njim se veselimo

vsi domači

Kino

AMBASCIATORI - 11.00, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La furia dei Titani«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »Il mio migliore incubo!«

CINECITY - 15.20 »Viaggio nell'isola misteriosa«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Edgar Allan Poe - Tha Raven«; 15.30, 17.50, 20.10, 22.15 »Ghost Rider - Spirito di vendetta«; 15.25, 17.45, 20.05, 22.10 »E' nata una star?«; 20.10, 22.05 »L'altra faccia del diavolo«; 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »Quasi amici«; 17.30 »John Carter«; 15.30, 17.50, 20.05, 22.10 »Buona giornata«; 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »La furia dei Titani 3D«.

FELLINI - 16.15, 19.10, 22.00 »Cosa piove dal cielo?«; 17.50, 20.40 »Cesare deve morire«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Quasi amici«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Marigold hotel«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.10, 18.00, 20.00, 22.00 »Magnifica presenza«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.40 »Kruha in iger«; 20.40 »Marčeve ide«; 18.00 »Pisma Sv. Nikolaju«; 18.20 »Potovanje v središče Zemlje 2: Skrivnostni otok«; 20.30 »Samomorilec«; 20.10 »Zapiti dnevnik«.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.40, 18.30 »Kupili smo živalski vrt«; 21.20 »John Carter 3D«; 21.05 »Odklop«; 14.30, 16.30, 21.10 »Vse za denar«; 11.00, 11.50, 12.50, 15.20, 16.00, 17.20, 18.00 »Lorax 3D - sinhro.«; 12.00, 17.30, 20.30 »Igre lakote: Arena smrti«; 16.40 »John Carter«; 12.10, 19.15, 21.25 »Ženska v črnem«; 11.05, 13.00, 15.05, 17.05, 19.05 »Lorax - sinhro.«; 13.50, 19.20, 20.00 »Bes Titanov 3D«; 19.00 »Mamma mia«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30, 18.50, 22.15 »The Raven«; 15.30, 17.40, 19.50, 22.10 »Romanzo di una strage«; Dvorana 2: 11.00, 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Ghost Rider - Spirito di vendetta«; Dvorana 3: 11.00, 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Buona giornata«; Dvorana 4: 17.10, 20.40 »E' nata una star?«.

SUPER - 16.00 »Hugo Cabret«; 18.00 »Posti in piedi in paradiso«; 20.00 »17 ragazze«; 21.30 »The artist«.

TRŽIŠČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.50, 17.50, 20.10, 22.10 »Buona giornata«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30 »Ghost

Rider - Spirito di vendetta 3D (dig.)«; Dvorana 3: 15.20, 17.30, 19.45, 21.45 »La furia dei Titani 3D«; Dvorana 4: 17.40, 20.00 »Quasi amici«; 15.30, 22.00 »E' nata una star?«; Dvorana 5: 15.20, 17.30, 19.50, 22.10 »Romanzo di una strage«.

Izleti

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira potopisno predavanje Sašo Klep: Islandija in Srednja Amerika v petek, 6. aprila, ob 18. uri v Baru Nanos v Razdrtem. Obenem vabi tudi na nočni pohod ob polni luni na Nanos, ki bo vedno v petek, 6. aprila, ob 20. uri izpred Bara Nanos. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti.

ALI BI SI RAD OGLEDAL MONGOLIJO - deželo modrega neba in domovino Genggis Khana? Kdor bi se rad pridružil enkratnemu in avanturističnemu potovanju po Mongoliji, naj se javi na tel. št. 338-6985052.

KRUT obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 6. do 16. maja, z individualno prilagojenim paketom za zdravje in dobro počutje. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b - tel. 040-360072.

KRUT obvešča člane, da sprejema prijave za skupinsko bivanje z vključenim prilagojenim paketom za zdravje in dobro počutje v Šmarjeških toplicah od 10. do 20. junija. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b - tel. 040-360072.

KRUT obvešča, da sprejema prijave za individualna bivanja v termalnih centrih v Sloveniji, na željo tudi s prilagojenimi zdravstvenimi programi. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b - tel. 040-360072.

FOTOVIDEO TRST80 organizira od 3. do 6. maja, izlet do kamnitih krogel pri Zavidovcih, piramid v Visokem, Sarajevo, Travnik in Jajce. Informacije in opis programa na www.trst80.com. Prijave in informacije čim prej na tel. 329-4128363 (Marko).

UDELEŽENCI IZLETA V PRAGO IN NA DOLENJSKO v organizaciji SKD Primorec so vabljeni, da poravnajo preostanek v četrtek, 12. aprila, od 19. do 20. ure v Ljudskem domu v Trebčah.

KROŽEK AUUSER Domjo in Milje organizirata izlet v Dalmacijo, od 22. do 24. junija 2012. Obiskali bomo čarobno otočje Kornate ter spoznali izjemno okolje. Za prijave in informacije pokličite do 15. aprila na tel. št. 335-6655215 (Matilda).

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira izlet z avtobusom na Azurno obalo od 18. do 20. aprila. Ogledali si bomo Montecarlo, Nizzo ter Sanremo in okolico. Zainteresirani naj pokličejo v jutranjih urah na tel. št. 040-8990103 (Laura) ali 040-8990108 (Roberta).

ENODNEVNI IZLET NA BRIJONE: v nedeljo, 20. maja, organiziramo izlet za letnike '38 in '40 iz Brega. Kdor se želi pridružiti naj pokliče na tel. št. 040-228468 (Ada - od 18. do 20. ure). Vpisovanje do 20. aprila.

PREŠERNI IZLET Kd Kraški dom, Skd Krasno Polje, Skd Skala, Skd Slovan, Skd Primorec, Skd Lipa in Skd Tabor v Ljubljano z ogledom razstave »Tržaška umetnostna obzorja« v Cankarjevem domu in v Vrbo s kosilom, v nedeljo, 22. aprila. Vpisovanja (do zasedbe mest) na tel. št. 347-0410542 (Suzana).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS iz Sežane organizira izlet na Poljsko, od 25. do 29. aprila. Ogledali si bomo vzrejni center za divje peteline in gensko banko za smreke, muzej čipk Koniakow, muzeja pivovarstva Żywiec, Korbiewow, Auschwitz, Wadowice, rojstni kraj papeža Janeza Pavla II, Krakow, grob Ane celjske, Olomouc in še mnogo drugega. Še nekaj prostih mest. Informacije: Dušan (+386) 41634750 ali dusan.pavlica@siol.net

ENODNEVNI IZLET NA DOLENJSKO v organizaciji SKD Primorec bo v nedeljo, 20. maja. Za prijave in informacije pokličite na (+39) 339-6980193 ali pišite na naslov skdprimorec@yahoo.it.

ŽELIŠ OKUSITI LEPOTO ŠPANIJE? Pridruži se nam na 10-dnevno potovanje. Odhod 2. julija. Za informacije pokliči Jožeta Špeha, župnika v Bregu, na tel. št. 040-228261 (po 20. uri). Vpisovanje do druge polovice marca.

Zveza cerkvenih pevskih zborov

vabi na

ZAKLJUČNI KONCERT REVIJE

pesem mladih 2012

danes, 1. aprila 2012, ob 15.30, v Kulturnem domu v Trstu

Nastopili bodo:

OPZ Anton Martin Slomšek, OPZ OV Vesela račka, Glasbena kambrca, OPZ COŠ Pinko Tomažič, OPZ OŠ Karel Destovnik Kajuh-Primož Trubar, OPZ OŠ Prežihov Voranc, OPZ Zvonček, OPZ OŠ Fran Milčinski, OPZ Fran Venturini, OPZ Kraški cvet , MIPS Igo Gruden, MIDPS Vesela pomlad, MIPZ Krasje, MIVS Anakrousis.

Prireditve

KD IVAN GRBEC iz Škedenja vabi na ogled razstave lesenih obrtnih umetnin Franca Armanija »Čarobni odtenki lesa«. Razstava bo odprta še danes, 1. aprila, od 10. do 12. ure.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ pri Trstu v sodelovanju s Slomškovim društvom in Župnijsko skupnostjo iz Križa prireja koncert Opz Glasbenega Konservatorija S.V.Rachmaninov iz Rostova na Donu (Rusija) s solisti Akademije. Koncert bo v cerkvi v Križu danes, 1. aprila, ob 17.30. Toplo vabljeni!

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave slik Majde Pertotti, izdelkov skupnice kraških žena in običajev - tradicij ob veliki noči ter prodajnega sejma velikonočnih pirhov in ročnih del. Razstava bo odprta do danes, 1. aprila, od 9.45 do 11.00 in od 15.30 do 18.30. Na prodajnem sejmu sodeluje tudi Združenje staršev COŠ S. Gruden - otroški vrtec Šempolaj.

TRST80 obvešča, da je razstava fotografškega extempore 45. Kraškega pusta na ogled v piceriji Veto na Opčinah do Velike noči.

TRST80 obvešča, da je razstava naših članic Sonie Ozbich »Miš maš« in Nataše Peric na ogled v gostilni Guštin v Zgoniku.

ZADRUGA KULTURNI DOM Prosek - Kontovel in L'Armonia prirejata gledališko predstavo v tržaškem narečju »Tre strani Nadai per sei strambi s'cio-pai« danes, 1. aprila, ob 17. uri v kulturnem domu na Proseku. Vabljeni.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 2. aprila, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje s pisateljem Zorkom Simčičem ob njegovi devetdesetletnici in ob izidu romana »Posledni deseti bratje«. Pisatelja in njegovo delo bo predstavil prof. France Pibernik. Nastopila bosta pianista Julija Kralj in Rok Dolenc, gojenca Glasbene matice iz razreda prof. Tamare Ražem. Začetek ob 20.30.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA, TRŽAŠKA KNJIGARNA IN MLADIKA vabijo na kavo s knjigo v sredo, 4. aprila, ob 10.00 v Tržaški knjigarni. Pesnik in predsednik KD Ivan Trinko Miha Obit bo, ob prisotnosti avtorice Andreine Trusgnach, predstavil njeno pesniško zbirko »Sanje morejo plut vesoko«.

V GALERIJU ARTESETTE, Ul. Rossetti 7/1, je na ogled razstava Evgena Pancrazija, Luigija Buonocoreja, Rosselle Moriconi in Silvie Pavlidis. Razstava bo odprta do 6. aprila s sledečim urnikom: od torka do sobote: 10.30-12.30 in 16.30-19.30.

ZSKD IN KD SKALA vabita na koncert v sklopu 43. revije Primorska poje v petek, 13. aprila, ob 20.30 v Kulturni dom v Gradopu. Nastopajo MoPZ, Dekliški zbor Plejade-Ajdovščina, ŽePZ Sožitje Podmelec, DVS Ubelsko-Veliko Ubelsko, Komorni zbor Ipavska-Vipava.

KULT-URA ZATE - delavnice namenjene mladim od 19. do 30. leta v organizaciji ZSKD: »(So)delovanje društev: »Projektno vodenje« v soboto, 14. aprila, od 9. do 17. ure; »Tim in timsko delo« v soboto, 21. aprila, od 13. do 17. ure. Prijave in informacije: tel. št. 040-635626, www.zskd.org.

ZSKD IN SKD BARKOVLJE vabita na koncert v sklopu 43. revije Primorska poje v soboto, 14. aprila, ob 20.30 v cerkev sv. Nerjeya v Barkovlje. Nastopajo MePZ Sv. Lucija-Portorož, MePZ Zvon-Ilirska Bistriva, MePZ Coro Tre valli/Tri Doline-Kravar, Komorni zbor Grgar, MoPZ Napev-Batuje, Združeni zbor ZCPZ Trst, Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec-Ljubljana.

Mali oglasi

IŠČEM DELO kot hišna pomočnica ali negovalka starejših oseb. Tel. 320-6303021 v večernih urah.

NOVO DIATONIČNO HARMONIKO C, F, B prostor prodam za 1500 evrov; tel. 335-5387249.

NUDIM POMOČ pri obrezovanju drevja, košenju trave in pri drugih opravilih na njivi in na vrtu. Tel. 349-6907481.

POŠTENA GOSPA išče zaposlitev kot negovalka starejših oseb. Tel. 347-0641636.

PRODAM AVTO renault new megane berlina 1.6 attractive, kupljen julija 2011, prevoženih 3.000 km, garancija renault, luči bixeno, z alarmno napravo in drugimi dodatki. Cena po dogovoru. Tel. št.: 040-212228.

PRODAM FIAT 600, letnik 2006. Klima, servovolan, ABS, radio in letna vinjeta. Cena po dogovoru. Tel. 040-228189.

PRODAM MIZO iz nerjavečega jekla (inox), primerno za restavracije, velikost 180 cm x 70 cm, cena 200,00 evrov. Tel. št. 347-6849308.

PRODAM SADIKE starih sort nešplje in žizule. Telefonirati v času obedov ob sobotah in nedeljah na tel. št. 040-2296051.

PRODAM 80 kv. m kraškega kamna raznih mer. Tel. 349-8524631.

PRODAM devet velikih miz za šest oseb in sedem majhnih za štiri osebe, po zelo ugodni ceni. Tel. 328-1570366.

PRODAM sedem notranjih vrat temne barve, 210x80 cm, in dvojna vhodna vrata z oknom iz pvc-ja bele barve. Klicati v večernih urah na tel. št. 040-291148.

SCOOTER APRILIA Sport City Cube 300, letnik 2010, črne barve, 6.600 prevoženih km, prodam. Tel.334-6390079.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

ADRIA: Proseška postaja 35

AGIP: Furlanska c. 5, Istrska ul. 155

SHELL: Ul. Locchi 3

ESSO: Ul. Flavia 120/1, Sesljan center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ENI: Ul. A. Valerio 1 (univerza)

TOTALERG: Ul. Flavia 59

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jrg) - avtocesta A4, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ul. 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska c. 5; Devin - Državna cesta. 14, Slesjan - avtocestni priključek km 27

ENI: Ul. A. Valerio 1 (univerza)

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale

TOTALERG: UL Flavia 59

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3

na srečanje s pisateljem

Zorkom Simčičem

ob njegovi devetdesetletnici in ob izidu romana

»POSLEDNI DESETI BRATJE«

Predstavil ga bo France Pibernik. Nastopila bosta pianista Julija Kralj in Rok Dolenc iz Glasbene matice.

Začetek ob 20.30

Turistične kmetije

OŠTERIJA S PRENOČIŠČI NA PLANINCI Dane pri Divači, 2a - DIVAČA

vam ponuja odlične domače kraške jedi in vrhunska vina v mirnem zelenem okolju.

Odprto vsak petek od 17.00 do 22.00, soboto in nedeljo od 12.00 do 22.00.

Tel. 00386-40508811

Osmice

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. S. Sabba 6, v bližini Rižarne. To-či belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel. 335-1624285.

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briškiči 18.

IGOR IN VESNA sta odprla osmico v Saležu. Toplo vabljeni.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih 175. Tel. št.: 040-820223. Toplo vabljeni.

OSMICA JE ODPRTA v Šempolaju, v oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICA je odprta na kmetiji Kraljič v Prebenužu št. 99. Tel. 040-232577. Vabljeni!

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. 040-327104.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. 040-229198.

OSMICO sta odprla Korado in Roberta na cesti v Slivno. Tel. št. 338-3515876.

OSMICO sta odprli Maurica in Sidonja v Medji vasi št. 10. Tel. 040-208987.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico.

V SAMATORCI je družina Pipan odprla osmico. Tel. št. 040-229261.

Loterija 31. marca 2012										
Bari	3	31	62	12	85					
Cagliari	47	40	22	72	31					
Firence	76	9	33	68	58					
Genova	79	82	50	74	87					
Milan	43	11	51	8	5					
Neapelj	49	68	61	76	3					
Palermo	40	66	41	42	20					
Rim	28	12	65	25	73					
Turin	14	13	31	2	28					
Benetke	47	25	52	69	31					
Nazionale	62	35	48	31	42					

Super Enalotto Št. 39										
11	23	38	47	57	83	jolly	61			
Nagradni sklad							3.012.635,29 €			
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot							78.106.580,16 €			
Brez dobitnika s 5+1 točkami							– €			
21 dobitnikov s 5 točkami							21.518,83 €			
1.594 dobitnikov s 4 točkami							285,50 €			
60.593 dobitnikov s 3 točkami							14,96 €			

Superstar 38										
Brez dobitnika s 6 točkami							– €			
Brez dobitnika s 5+1 točkami							– €			
Brez dobitnika s 5 točkami							– €			
3 dobitniki s 4 točkami							28.550,00 €			
286 dobitnikov s 3 točkami							1.496,00 €			
3.774 dobitnikov z 2 točkama							100,00 €			
23.425 dobitnikov z 1 točko							10,00 €			
49.856 dobitnikov z 0 točkami							5,00 €			

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORIŠKA - Eden najlepših primerov neoislamske kulture v Evropi

Bo EZTS omogočil obnovo vile Rafut?

Na ministrstvu si molk občine razlagajo kot odstop od prevzema - Zavrtanik opozarja, Luthar obžaluje

»Občina si še vedno prizadeva za to, da bi vila Rafut prešla v občinsko last. Če to uspe, bomo sredstva za obnovo skušali pridobiti s pomočjo Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS),« so v kabinetu novogoriškega župana Mateja Arčona odgovorili na naše vprašanje o tem, kakšne rešitve se iščejo v zvezi objektom, ki je bil skupaj z okoliškim parkom leta 2003 razglašen za kulturni spomenik lokalnega pomena in velja za enega najlepših primerov neoislamske kulture v Evropi. Objekt žalostno propada, medtem pa so si ga podajala razna ministrstva in institucije.

Vilo Rafut ali Laščakovo vilo na Pristavi na petih hektarjih površine obdaja prav tako propadajoči park z zbirko eksotičnih dreves. Vila in zgornji del parka sta v državni lasti, spodnji del parka je občinski. Pred dobrimi štirimi leti je Znanstveno raziskovalno središče Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) nameravalo v vilo umestiti svoje raziskovalno in študijsko središče, prostore bi dobil tudi eden od programov Univerze v Novi Gorici, nekaj pa bi ga v uporabo imela tudi novogoriška mestna občina. Projekti za prenovu so bili že pripravljeni, pridobljeno je bilo tudi že gradbeno dovoljenje, nato pa se je začela zadeva zavlačevati s strani pristojnega ministrstva z zahtevami po dopolnitvi gradbenega dovoljenja s protipotresno studijo. Vmes je mandat nastopila nova vlada, ki je nato denar, namenjen za obnovo vile in dela parka - šlo je za dobra dva milijona evrov -, namenila za plačilo dvolga Univerze na Pristavi. Vlada se je nato pred poldrugim letom odločila, da vilo prodaja za 1.087.000 evrov oziroma da jo odda v dolgoročni najem.

Za Ota Lutharja, direktorja ZRC SAZU, je vila Rafut še vedno boleča točka. »Res se mi zdi škandalozno, to je bila zagotovo ena slabših odločitev,« je za Primorski dnevnik komentiral pretekle dogodke. »Če bi takrat nekaj naredili s tem pridobljenim denarjem, bi bil objekt že končan,« grenko pristavlja Luthar, ki je prepričan, da bi vila z njihovim načrtom pritegnila pozornost: poleg načrtovanih vsebin v objektu so imeli idejo tudi za park, ki bi ga odprli za javnost, v njem uredili otroški poligon, »dinozavski« peskovnik ... »Zadeva je bila realna. In kar je najpomembnejše: imeli smo denar. To se mi v življenju še ni zgodilo: denar smo že imeli na

Vila Rafut ali Laščakova vila na Pristavi žalostno propada; ministrstvo je le poskrbelo, da so za silo izvedli vzdrževalna dela na strehi, da bi preprečili prodiranje deževnice, park pa so zavarovali pred vstopom nepovabljenih skupin in posameznikov

FOTO K.M.

računu, vprašanje je bilo samo še, kdaj bomo naredili razpis, da izberemo izvajalca,« še vedno ne more verjeti Luthar, kako je država denar za ta projekt kratko malo vzela. »Park smo v celoti vzdrževali skoraj enajst let, leta 2009 pa smo obupali. Sedaj nimamo nič več s tem. Je pa to spomenik, ki mu ni para v Evropi, mi bomo pa pustili, da pade dol,« dodaja Danilo Zavrtanik, rektor Univerze v Novi Gorici. Glede načrtov občine, da bo denar za obnovo vile dobila s pomočjo EZTS, je precej skeptičen. »EZTS bo obravnaval projekte, ki so vredni 50 ali 500 milijonov evrov. Zato je žalostno, da Slovenija v EZTS rine projekte, vredne le nekaj milijonov, za katere bi morala in bi lahko poskrbela sama!«

Je potemtakem za vilo Rafut res edina rešitev kakšen arabski investitor, ki bi v njej videl kulturno vrednost in bi jo zato ob-

novil? Vprašanje na mestu je tudi, kdo bi sploh kupil objekt v tako slabem stanju za milijon evrov?

Zadnje besedo bo seveda imela država, ki je lastnica. Zato smo se z vprašanji obrnili tudi na pristojno ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Tam pojasnjujejo, da vila s parkom predstavlja tudi kulturno dediščino in naravno znamenitost državnega pomena in glede prodaje odgovarjajo, da je ta sicer možna. »S stališča varstva naravne dediščine ni strokovnih razlogov za izločitev zemljišča z vilo in potjo iz varovanega območja ter posledično prodajo objekta, zato Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (Območna enota Nova Gorica) ocenjuje, da izvzetje zemljišča s samim objektom in dostopne ceste iz varovanih območij ni ustrezen in ga odsvetuje. Posledično kot

GORICA-NOVA GORICA EZTS se loteva dela

Jutri, 2. aprila, ob 11.30 bo v veliki sejni dvorani novogoriške mestne hiše druga seja skupščine Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS). Po umestitveni seji, ki je potekala 3. februarja na sedežu Trgovinske zbornice v Gorici, bo to prva operativna seja. Predsednik skupščine je Franco Frattini, podpredsednik Robert Golob, ostali člani pa so Davide Comolli, Walter de Gressi, Giuseppe Fiannacca, Tatjana Gregorčič, Pierluigi Medeot, Boris Nemec, Boris Rijavec, Uroš Saksida, Livio Semolič, Bernard Spazzapan, Zdenko Šibav in Tomaž Vuga. Zasedanja skupščine se bodo udeležili tudi župani treh občin, ki so ustanovili goriški EZTS, Ettore Romoli za Gorico, Matej Arčon za Novo Gorico in Milan Turk za Šempeter Vrtojbo.

ustrezen ocenjuje predlog rešitve objekta v obliki javno zasebnega partnerstva.«

V nasprotju s pojasnili novogoriške občine glede prizadevanj po brezplačnem prenosu vile pa je naslednji odgovor ministrstva: pojasnjujejo, da so že avgusta lani občino pozvali k sestanku in preveritvi teh možnosti in to potem, ko so nje prejeli dopis o »možnosti pridobitve finančnih sredstev in nadaljevanja razgovorov in iskanja rešitve za obnovo vile Rafut«. Oktobra lani je ministrstvo občino ponovno pozvalo, da jim sporoči, kakšen interes ima glede načina pridobitve. »Ministrstvo do danes na ta dopis ni prejelo povratnega dopisa, zato ocenjujemo, da je mestna občina odstopila od prvotnih dogovorov o prevzemu objekta in nakupu parka in posledično oživitvi parka in vile,« so zapisali v odgovoru, kjer še pojasnjujejo, da so vilo v zadnjih letih vendarle nekoliko zaščitili pred propadanjem: leta 2010 so na strehi izvedli vzdrževalna dela v vrednosti 10.000 evrov, lani pa so del parka, ki je v državni lasti, dodatno zavarovali pred vstopom »nepovabljenih skupin in posameznikov, ki se zbirajo na območju parka Rafut« in za to odšteli 18.000 evrov.

Katja Munih

GORICA Glasbena šola se seli

Konec aprila praznični koncerti

V aprilu bo dokončana selitev goriškega glasbenega inštituta v prostore zgodovinskega sedeža v palači De Gradina v Ulici Oberdan, ravno v času, da bodo šolsko leto zaključili v obnovljenem poslopiju in tam priredili zaključne nastope gojencev. Še pred tem pa bodo 26., 27. in 29. aprila spet odprli palačo javnosti, saj bodo zaključek selitve praznovali s tremi koncerti. Organizirali jih bodo v notranji dvorani, ki premore 84 mest in ima odlično akustiko, ali pa na preurejenem dvorišču, kjer so namestili oder in ga ob nastopih lahko opremijo s 145 sedeži. V inštitutu napovedujejo koncertno sezono, ki se bo začela letošnjo jesen, načrtujejo pa tudi glasbene matinee z aperitivom. Po navajanju direktorja Claudia Pia Liviera ima šola danes 220 gojencev, učni kader pa šteje okrog trideset oseb. »Številke kažejo, da so uspešni kljub kriznim časom,« pravi direktor.

GRADEŽ - Mladeniča zalotili pri dejanju

Kradel, izsiljeval in ni poravnal računa

Mladeniča so aretirali zaradi poskusa izsiljevanja, kraje v obtežljivih okoliščinah, sleparske insolvence in lažnih izjav o lastni identiteti. V goriškem zaporu se je tako znašel 20-letni maroški državlján z bivališčem v kraju San Giovanni al Natisone, ki je v preteklosti že imel odprte račune z italijansko pravico, tokrat pa so ga karabinjerji iz Gradeža zalotili pri dejanju.

V torek minulega tedna je mladenič poskusil izsiljevati lastnika komerciane dejavnosti v Gradežu. Od njega je zahteval pet tisoč evrov. Za to vsoto bi mu vrnil tri šope ključev, ki jih je ukradel gradeškemu trgovcu, ta pa jih je uporabljal za svoj avtomobil, stanovanje in bivališče. Zasiljevalec mu jih je izmaknil v ponedeljek zvečer; ukradel jih je iz kraja, kjer jih je njihov lastnik hranil. Isti maroški državlján je nekaj dni pred torkovim poskusom izsiljevanja prenočil v enem izmed gradeških hotelov, stroška za prenočitev pa ni poravnal. V hotelski recepciji je pustil osebni dokument,

za katerega se je izkazalo, da pripada 58-letnemu Videmčanu, ki je prijavil njegovo izgubo. Ko so mladeniča prijeli, so na njem našli tudi dve bančni kartici, za kateri so ugotovili, da sta bili ukradeni. Njuna lastnika sta 24-letni moški iz Milja in pa 19-letni Gradežan. Dokument in bančni kartici so podvrgli zasegu, o najdbi so seznanili njihove lastnike, ukradene ključe pa so vrnili gradeškemu trgovcu. Prijetega Maročana so pospremili v goriški zapor, kjer je na razpolago sodniku, obenem pa vodijo preiskavo, ki naj bi pojasnila, če mu lahko pripišejo še druga kazniva dejanja.

Aretacijo so opravili tudi karabinjerji iz Štarancana. Pri dejanju so zalotili 33-letnega brezposelnega domačina, ki je v sredo okrog 23.30 vlomil v neko krajevno podjetje, od koder je nameraval odnesti veliko količino bakrene žice in avtoradio. Plen, vreden tisoč evrov, so vrnili lastniku, 33-letniku pa so sodili po hitrem postopku zaradi poskusa kraje v obtežljivih okoliščinah.

GORICA - Policija zasegla bulldoga

Pasji »darili« brez mikročipa

Mlada bulldoga

Ženska iz Modene ju je kupila prek spleta, da bi ju podarila svoji hčerki, pred tem pa je morala plačati globo. Goriška mejna policija je v prejšnjih dneh zasegla dva pasja mladiča pasme bulldog, ki so ju pripeljali v Italijo iz Ukrajine. V bližini meje so policisti med rednimi kontrolami ustavili furgon z ukrajinskimi registrskimi tablicami, med pregledom vozila pa so našli dva psička.

Ker mladiča nista imela obveznega mikročipa, ki služi za identifikacijo psov, ju je policija zasegla, šoferju pa je izdala denarno kazen, ker ju je nezakonito pripeljal čez mejo. Psička je najprej pregledal živinozdravnik, ki je ugotovil, da sta zdrava in da z njimi niso ravnali slabo. Obema je ob prisotnosti policistov vstavili mikročip, nakar so bulldoga izročili lastnici, ki se je med tem v Gorico pripeljala iz Modene. Ženska je morala plačati globo.

SOVODNJE - Odziv občine na zaseg tovarne Kemica

O anomalijah niso bili obveščeni

Tožilstvo sumi, da je prišlo do storitve okoljskega kaznivega dejanja

»Sovodenjska občina je vedno zahtevala preverjanje neoporečnosti delovanja tovarne Kemica pri Rupi. Kontrole so pristojni organi opravljali tudi v času prejšnje uprave, občina pa ni bila nikoli obveščena o anomalijah. Razumeti je treba, zakaj se to ni zgodilo in kdo je odgovoren.« Zaseg tovarne Kemica, ki so ga prejšnji teden na zahtevo goriškega tožilstva izvedli karabinjerji oddelka NOE iz Vidma, je negativno presenetil sovodenjsko upravo. Zaskrbljenost, je povedala županja Alenka Florenin, povzroča negotova usoda zaposlenih v obratu, ob tem pa tudi možnost negativnih učinkov na okolje in ljudi, ki jih je sicer treba šele preveriti.

Po dosedanjih informacijah tožilstvo sumi, da je zaradi nepravilnosti pri izpustu plinov in odpadnih voda prišlo do okoljskega kaznivega dejanja. Preiskovanici sta dve osebi, ni pa znano, ali gre za upravitelje obrata. Kakorkoli že, tovarna, ki proizvaja lepilne trakove in lepila, ne obratuje že več kot en teden, kar je seveda ustvarilo izgubo. Če proizvodnja ne bo stekla v doglednem času, bo na prepihu okrog 30 zaposlenih, med katerimi je tudi nekaj Sovodenjcev. »Občina ni bila formalno obveščena o tem, da je bila tovarna zasežena, v petek pa sem prejela klic sindikatov, ki jih skrbi položaj delavcev,« je povedala županja in dodala, da pristojne ustanove po kontrolah niso nikoli sporočile občini, da bi bilo karkoli narobe. »Kazalo je,

da tovarna spoštuje zakonske predpise. Mi se pač moramo naslanjati na preverjanja, ki jih opravljajo strokovnjaki, dolžni smo jim zaupati,« je še pojasnila in pribila: »Občina bo pozorno spremljala zadevo. Če se bo izkazalo, da je prišlo do malomarnosti in do katerihkoli negativnih učinkov, smo pripravljeni postopati po pravni poti. Zdravje naših ljudi je na prvem mestu.«

Ukrep tožilstva je bil nepričakovana klofuta tudi za upravitelje, ki so tovarno prevzeli leta 2009. Poverjeni upravitelj Gerardo di Napoli in odgovorni za proizvodnjo Filippo Turati sta povedala, da so prejšnji lastniki obrat odprli leta 1991 z vsemi deželnimi avtorizacijami, po 21 letih pa je prišlo na dan, da »le-te niso legitimne«. »Če bi nam kdo prej sporočil, da so bile točke za izvajanje analiz na dimnikih napačno postavljene, bi poskrbeli za prilagoditev,« sta zagotovila in dodala, da tudi njihove analize niso nikoli pokazale, da bi prišlo do kršitve deželnega zakona št. 203.

Zaradi morebitnega onesnaževanja je bila Kemica v ospredju medijske pozornosti že v prvi polovici prejšnjega desetletja. Občani so se pritoževali predvsem nad zvočnim onesnaževanjem, postavljen pa je bil tudi problem emisij. Zadevo je pozorno spremljal pokojni deželni svetnik Mirko Špacapan, ki je tudi zahteval od okoljske agencije Arpa dodatna preverjanja. (Ale)

Kemica pri Rupi

BUMBACA

GORICA - Rizman o politiki in ekonomiji

Gospodarska kriza bo povzročila večje spremembe kot padec berlinskega zidu

Rudi Rizman
Slovikov gost

BUMBACA

Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) je v četrtek v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici priredil tretji seminar iz letošnjega ciklusa na temo »Politika in ekonomija«. Gost je bil tokrat Rudi Rizman, ugledni slovenski mislec, sociolog in politolog, ki predava tudi na številnih univerzah v tujini. Po uvodnih besedah znanstvene direktorice Slovika Matejke Grigič je besedo prevzel Rizman, ki je svoje predavanje začel tako, da je opisal današnji čas kot »zanimiv«, kot čas velikih tveganj, v katerem težko napovemo kaj pozitivnega. Lotil se je tako teme eko-

nomске globalne krize, ki se je začela leta 2008 in ki predstavlja, po njegovem mnenju, prvo resnično globalno recesijo ekonomije. »Ta kriza bo povzročila večje spremembe kot padec berlinskega zidu,« je izjavil Rizman. To kompleksno in hkrati fluidno temo, kot jo je sam opisal, je predavatelj začel obravnavati od njenih izvorov vse do alternativ in priložnosti, ki nam jih prinaša sedanje stanje.

Izvori ekonomske krize so po Rizmanovem mnenju trije, in sicer: finančni sistem ni več pod javnim nadzorom, postal je temelj ekonomije in družbo privedel do polarne razcepljenosti - kar pomeni, da si danes največ bogastva lasti le en odstotek ljudi - ter nazadnje spodbudil akumulacijo bogastva in hrepenenje po njem.

»Kapitalizem kot prevladujoči ekonomski sistem je v krizi, vendar mu ni videti pravih konkurentov,« pravi Rizman in dodaja, da »smo v boju za dušo kapitalizma«. Sprašuje se, ali bo ta kriza ponudila nove priložnosti ali bo pomenila še dodatno poglabljanje in izgubljanje priložnosti za nove kulturne in demokratične sisteme. Tudi same politične in intelektualne elite nimajo točno izdelane predstave o tem, kaj nas čaka. Smo pa v času vrenja idej, kot ga je poimenoval Rizman. Te ideje pa težko najdemo svojo pot v političnem svetu, saj je, po Rizmanovih besedah, politika dekla ekonomije. Intelektualna elita tako nima priložnosti, da bi »potegnila voz iz te krize«.

V nadaljevanju je Rizman izpostavil pomen civilne družbe, upora od spodaj, ki predstavlja gonilno silo, brez katere ne more priti do sprememb. »Javno mnenje in protestniki so katalizator potrebnih družbenih sprememb,« je povedal. Hkrati ne smemo pozabiti, da bolj, kot se odlagajo potrebne reforme, večja je človeška in družbena cena krize. Iz današnjega stanja pa je kljub temu mogoče izpeljati nekatere pozitivne stranske posledice v smislu odkritja nematerialnih dobrin, ki bogatijo življenje ljudi, zato je Rizman postavil zanimivo vprašanje o tem, kaj je potrebno za srečo. Po njegovem mnenju sreče ne prinaša povečanje bogastva, še manj pa čaščenje denarja. Sreča je neodvisna od dohodka, saj raziskave kažejo, da se v zadnjih petdesetih letih - ko je splošna blaginja vsaj na Zahodu naraščala - sreča ni povečala. Povečala se je stopnja samomorilnosti, alkoholizma in zasvojenosti z drogi. Rizman je pri tem dodal, da »BDP ne more biti edino merilo za doseganje uspešne družbe in blagostanja«.

V tem kontekstu je treba torej iskati alternativo, novo paradigmo, ki se ne opira na matematične in statistične modele, ampak na zgodovino, sociologijo in politično teorijo. Pri iskanju rešitev je potrebno vključiti predvsem dva pojma, in sicer človekove pravice in demokracijo, ki sta premalo izpostavljena. Krize ne smemo reševati z istimi nauki in doktrinami, ki so nas privedle do nje.

Rizman je predavanje zaključil z mislijo, da je kriza lahko tudi priložnost za nove ideje, za nov začetek. Potrebna je nova moralna vizija družbe.

Mateja Clarici

GORICA - Predstavitev programa in koalicije Giuseppeja Cingolanija

Na volitve predvsem enotno

Krožek Camillo Medeot grozi Ettoreju Romoliju z odvjetniki: »Ime liste "Il popolo di Gorizia" enako imenu našega časopisa«

Županski kandidat nagovarja zbrane ljudi

BUMBACA

Levosredinska koalicija, ki se bo potegovala za zmago na majskih upravnih volitvah v Gorici, je včeraj predstavila mestu svojega županskega kandidata in svoj program. »Praznik,« kot ga je poimenoval sam Giuseppe Cingolani, je potekal na Trgu Sv. Antona, kjer so se zbrali številni predstavniki vseh strank, ki podpirajo njegovo kandidaturo. Prisotni so bili tudi nekateri deželni svetniki, pokrajinska uprava s predsednikom Enricom Gherghetto na čelu in poslanec Alessandro Maran.

»V našem programu imata prioriteto mesto delo in gospodarski razvoj. Preprečiti je treba, da bi naša mladina zapuščala Gorico,« je povedal Cingolani in nadaljeval: »Goriška občina mora bolje izkoristiti evropske projekte, kot je doslej, spodbujati pa mora tudi mreženje in promocijo trgovskega sektorja.« Cingolani je izrazil prepričanje, da je treba pred dodatno cementifikacijo poskrbeti za oživitve praznih stavb v mestnem središču, izpostavil pa je tudi pomen izkoriščanja obnovljivih virov energije, vlaganja v socialo in participacijo ter uvedbe modela »Vedelago« pri ravnanju z od-

padki. V včerajšnjem govoru je Cingolani lebežno omenil Romolijevo upravo. Priznal je, da je desna sredina izpeljala do konca projekte Brancatijeve uprave in obnovila center, ni pa »znala napolniti mesta z vsebinami in gospodarskim zagonom.« »Mi smo alternativa, ki bo omogočila mestu, da zaživi. Volivcem se predstavljamo s sedmimi listami, velikim zanosom in ponosom, saj smo znali premostiti razbitost izpred petih let. Danes smo enotni in navdušeni.«

Če je bil Cingolani do Romolijeve uprave »mehek«, je v frontalni napad včeraj šel krožek Camillo Medeot. Ta je lastnik časopisa »Il popolo di Gorizia«, ki je izraz političnih potomcev nekdanje Italijanske ljudske stranke iz Gorice. »Županovi sodelavci so pri preimenovanju liste imeli premalo fantazije. Krožek opozarja Romolija in Ljudstvo svobode, naj za svojo listo ne uporabljata imena "Il popolo di Gorizia", saj je enako imenu našega časopisa,« trdi predsednik krožka Andrea Rojic, ki je tudi član Demokratske stranke. Krožek se je že obrnil na odvjetnika: preimenovanje Romolijeve liste so pripravili zahtevati po pravni poti. (Ale)

OSLAVJE-VERONA - Na sejmu Vinitaly

Namesto briškega vina ponujali pršut

»Kako je mogoče, da pri kiosku, ki bi moral biti namenjen konzorciju Collio-Carso, ni mogoče pokusiti ne briškega ne kraškega vina?« Vprašanje si postavlja Silvan Primosig, vinar z Oslavja, čigar podjetje je vključeno v konzorcij Collio-Kras. Kot številni drugi vinogradniki z našega območja se je v nedeljo tudi Primosig odpravil v Verono na sejem Vinitaly, kjer je ob posameznih podjetjih v večjem kiosku ustanove Ersa predstavljala svojo vrhunsko vinsko ponudbo tudi dežela FJK. »Del kioska je bil namenjen Krasu in Brdom, ali vsaj tako je bilo razumeti po simbolu briško-kraškega konzorcija, ki so ga razobesili. Približal sem se pultu in vprašal, ali lahko pokusim kako

briško oz. kraško vino, gospodična pa mi je odgovorila, da lahko servira le vino "Tipicamento Friulano". Pri istem pultu so ponujali tudi pršut San Daniele in zgibanke drugih konzorcijev, o naši ponudbi pa ni bilo ne duha ne sluha,« se zgraža Primosig, ki meni, da je to dokaz, da namerava dežela »zaposlavljati« briško-kraški konzorcij, ker ni hotel vstopiti v skupni konzorcij DOC Friuli. »S tem dežela zapostavlja ravno vinsko ponudbo, ki je od vedno bila njen nagelj v gumbnici,« pravi Primosig, ki kot primer navaja tudi dejstvo, da je bil na sejmu sivi pinot Murno podjetja Primosic vključen v seminar »Face to face«, kjer so primerjali deset različnih vin iz celega sveta. (Ale)

Namesto briškega in kraškega vina so pri pultu ponujali pršut

GORICA - V abonmajski sezoni SSG Kronika neizvedenega atentata na Mussolinija

V Jelinčičevi drami epopeja protifašističnega upora

Dokumentarna drama Dušana Jelinčiča »Kobarid '38 - Kronika atentata« bo ponudila goriškim abonentom in gledalcem izven vpogled v epopejo protifašističnega revolucionarnega upora z besedami sina enega od ustanoviteljev organizacije TIGR in v režiji režiserja mlajše slovenske generacije Jerneja Kobala. Zgodovina Primorske bo jutri, 2. aprila, ob 20.30 stopila v ospredje na odru Kulturnega doma v Gorici z mlado ekipo ustvarjalcev, ki se je s svežino neobremenjenega pogleda poglobila v obravnavo tigrovske organizacije v slovenski literaturi.

Snov drame je neizvedeni atentat na Benita Mussolinija ob njegovem obisku v Posočju 20. septembra 1938. Ko bi Ducejeva limuzina privozila v Kobarid, bi moral tigrovec Franc Kavs pristopiti k njej, aktivirati bombo in se razstreliti skupaj z italijanskim voditeljem. Do tega pa ni prišlo. Zakaj se je Kavs premislil? Ni hotel žrtvovati nedolžnih otrok na osrednjem trgu v Kobaridu? Mu je bilo nenadoma žal svojega življenja? Je bilo odločilno dejstvo to, da je njegova mačeha zadnji trenutek odkrila nakano? Je mogoče v načrt posegla angleška varnostna služba, ki je atentat odsvetovala? Resnica bo po vsej verjetnosti ostala skrivnost in namen drame ni odgovoriti na vsa odprta vprašanja, temveč postaviti v jasnejšo luč duha časa, predvsem namene, ideologijo in like organizacije, ki je vredna poleg znanstvene tudi literarne obdelave. Jelinčič je s to dramo želel »prikazati dilemo o junastvu in žrtvovanju za domovino, opisati zgodbo velikega idealizma, moralni in človeški vidik nekega upora, ki ga še danes nekateri označujejo za terorističnega in mu tako odtegujejo pomen in etični naboj«.

Enkratna ponovitev za goriško publiko bo na sporedu jutri ob 20.30

Iz predstave

FOTO AGNESE DIVO

v Kulturnem domu in bo opremljena z italijanskimi nadnapisi. Avtobus bo brezplačno pripeljal gledalce, ki bodo želeli izkoristiti to posebno ponudbo SSG. Odpeljal bo z avtobusne postaje v Poljanah ob 19. uri, pet minut kasneje bo prispel na Trg sv. Martina v Doberdobo, nakar se bo napotil v Romjan, kjer bo pričakal uporabnike ob 19.10 pri šoli v Ulici Capitello. Ob 19.15 bo avtobus v Tržiču, na postaji v Ulici San Polo, ob 19.25 pa na križišču v Štivanu. Zadnje tri postaje bodo Jamlje (19.35), Gabrje (19.45) in Sovodnje (19.50). Po predstavi bo odpeljal izpred Kulturnega doma.

SOVODNJE Brata in pionirja

Jutri v gosteh Jolka Milič

Letalsko zgodbo o bratih Rusjan so predstavili tudi v občinski knjižnici v Sovodnjah. Govor je bil o njunih pionirskih poskusih osvajanja neba in o knjigi »V sinjo brezkončnost« avtorja Vilija Prinčiča. V večer je uvedla županja Alenka Florenin, ki je podčrtala dejstvo, da pred sto leti je bil travičnik na Rojoh, v bližini Sovodenj, prizorišče pretežnega dela goriškega letalskega dogajanja. Brata Rusjan sta nehotela postala ustanovitelja tamkajšnjega letališča, ki je potem dolga leta propadalo zaradi finančno-organizacijske krize. Rešilna bilka je ajdovsko podjetje Pipistrel, ki bo na območju letališča zgradilo proizvodno halo za izdelovanje ultralahkih letal. Tovarna bo na sovodenskem zemljišču. Tako kot sta Slovenca Edvard in Jože Rusjan poskrbela, da je Gorica odigrala pionirsko vlogo na področju letalstva, tako bo podjetje iz Slovenije oživilo ta zgodovinski kraj, je še dejala županja. V nadaljevanju večera sta predstavnica Založništva tržaškega tiska (ZTT) Martina Kafol in Vili Prinčič predstavila knjižno novost, ki je naletela na dober sprejem javnosti. Avtor je svoje podajanje obogatil s projekcijo fotografij izpred stoletja, pa tudi posnetkov, ki so nastali v zadnjih desetletjih in dokumentirajo raziskovanje dela bratov Rusjan.

V četrtek je bila gostja sovodenske knjižnice avtorica otroške literature Mariza Perat, naslednje knjižno srečanje, ki ga prireja občina Sovodnje in ZTT, pa bo jutri ob 18. uri. Gostja literarnega klepeta bo Jolka Milič, prevajalka in urednica pesniške zbirke Srečka Kosovele »Ostri ritmi - Aspri ritmi«.

»Svobodni zakon«

V sredo ob 20.30 bo v Kulturnem domu v Gorici drugi dogodek v okviru letošnjega festivala komičnega gledališča Komigo. Narodni dom iz Maribora bo na goriškem odru uprizoril komedijo »Svobodni zakon«, v kateri v glavnih vlogah nastopata Nataša Tič Rajljan in Tadej Toš. Avtorja komedije sta Dario Fo in Franca Rame, režiser pa Samo Strelec.

Podpis za listo Zelenih

V volilnem uradu goriške občine bo še danes (od 8.45 do 19. ure) in jutri (od 8. do 20. ure) mogoče oddati podpis za volilni nastop liste Zelenih, ki podpira županskega kandidata Renata Fiorellija in je izraz pokrajinske federacije Zelenih. »Angažirani smo na okoljevarstvenem področju, ki je bilo doslej zanemarjeno, naš angažma pa nima nič skupnega s praznimi gesli ostalih strank,« pravi Fiorelli.

Študentka za županjo

Županska kandidatka desne sredine v Škocjanu bo 26-letna študentka prava Rossella Buttaro, včlanjena v Ljudstvo svobode. V njeni listi so tudi predstavniki strank UDC in FLI.

Odprtje term v Gradežu

V Gradežu bo jutri, 2. aprila, odprtje morskih term, ki jih upravlja podjetje Git. Odprte bodo vsak dan (razen ob nedeljah in praznikih) od 9. do 13. ure in od 14.30 do 17. ure; rezervacije in informacije na tel. 0431-899309, na naslov terme@grado.it ali na spletni strani www.gradoit.it.

Ribiči so zaskrbljeni

Ribiči iz dežele FJK so zaskrbljeni zaradi novih določil o izsledljivosti blaga. Med petkovim posvetom v Gradežu so opozorili, da EU zahteva kontrole, ki so drage in zapletene.

Izleti

KRUT vabi na velikonočno potovanje po dalmatinski obali z vodenim ogledom hrvaških mest Zadra, Šibenika, Dubrovnik, Splita in Mostarja od 6. do 9. aprila; informacije in prijave vsak dan po tel. 040-360072.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA prirejajo tridnevni avtobusni izlet od 11. do 13. maja v Parmo; informacije in vpisovanje do 15. aprila v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

Obvestila

»NABIRKA ZA GROB PROF. BEKARJA« poteka pri Zadrudni banki Doberdob in Sovodnje na računu št. IT 36 D 08532 12401 000000740425.

PET PROMIL DAVKA IRPEF se lahko ob pripravi davčne prijave nameni delovanju ZSKD in ljubiteljski kulturi z navedbo davčne številke ZSKD (80003310317) v ustreznem polju davčne prijave in podpisom.

DRUŽBA se dobi danes, 1. aprila, ob 13. uri. **KROŽEK KRUT** vabi na spomladanski ciklus skupinske vadbe in plavanja v termalnih bazenih v Gradežu in Strunjanu. Ponudba vključuje vodeno vadbo v bazenu, avtobusni prevoz in spremstvo. Datumi: 4., 11., in 18. april, 2., 9., 16., 23. in 30. maj; organizatorji vabijo stalne in nove člane. Vpisovanje in informacije nudijo na sedežu goriškega Kruta, vsak torek in četrtek od 9. do 12. ure in po tel. 0481-530927 ali na krut.go@tiscali.it. **SZSO - SLOVENSKI GORIŠKI SKAVTTI IN SKAVTINJE** sporočajo, da si člani lahko nabavijo kroje v četrtek, 12. aprila, od 17. do 19. ure na svojem sedežu v kompleksu Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

BARVANJE PIRHOV bo v četrtek, 5. aprila, od 15. ure do 17.30 na sedežu kulturnega društva Briški grič na Bukovju v Števerjanu. Otroci naj prinesejo s sabo 4 kuhana jajca; informacije po tel. 347-0162172 (Tamara).

AŠKD KREMENJAK vabi na barvanje pirhov v večnamenski center v Jamljah v četrtek, 5. aprila, ob 15. uri. Vsak otrok, naj s sabo prinese barvice.

VZPI IN AVLK GORICA vabita pred goriško južno železniško postajo v soboto,

Dušan Jelinčič

KOBARID '38
KRONIKA ATENTATA
Dokumentarna drama

režija: Jernej Kobal

v ponedeljek, 2. aprila ob 20.30
v Kulturnem domu v Gorici
(Goriški abonma)

v sredo, 4. aprila ob 20.30
v Kulturnem domu v Kobaridu
(abonma za Benečijo)

**predstavi sta opremljeni
z italijanskimi nadnapisi**

**Vstopnice pri blagajni gledališč
eno uro pred začetkom predstave**
www.teaterssg.com

Občina Sovodnje ob Soči
in
Založništvo tržaškega tiska

Vas vabita na literarni klepet z
Jolko Milič,
prevajalko in urednico
pesniške zbirke Srečka Kosovele
Ostri ritmi / Aspri ritmi

Občinska knjižnica Sovodnje ob Soči
2. aprila 2012
ob 18. uri

21. aprila, ob 10. uri na slovesnost ob odkritju spominskega obeležja padlim partizanom na Goriški fronti v septembru 1943.

KMEČKA ZVEZA prireja srečanje o davku IMU v torek, 3. aprila, ob 20.30 v mali dvorani kulturnega društva Briški grič v Števerjanu.

Pogrebi

JUTRI V MOŠU: 10.15, Luigi Trevisan (iz kraja San José - Costa Rica) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V TRŽIČU: 10.50, Mario Chicco iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža, sledila bo upepelitev; 12.30, Maria Campaner vd. Tonon na pokopališču.

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili spomin pokojnega

Andreja Jarca

Posebna zahvala gre Društvu in pevskeму zboru Jezero ter govornikom za občutene besede o slovesu.

Svojci

1972 - 2012

Paulo Paulin

Z ljubeznijo se te spominjamo

**žena Leda,
sinova Dino, Andi in družine**

Zveza slovenskih kulturnih društev sklicuje

46. redni občni zbor

v četrtek, 19. aprila 2012

ob 19.30 v prvem in

ob 20. uri v drugem sklicu

na sedežu AŠKD Kremenjak

v Jamljah (GO),

Prvomajska ul. 20

**Občni zbor bo potekal
po naslednjem dnevnem redu:**

1. otvoritev občnega zbora,
2. predsedniško poročilo,
3. blagajniško poročilo ter predstavitev finančnega obračuna in predračuna,
4. poročilo nadzornega odbora,
5. razprava, odobritev bilanc,
6. razno.

Mali oglasi

AKACIJEVA DRVA prodam; tel. 338-5073321 in 335-5428518.

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Trieste 106
AGIP - Ul. don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60
TRŽIČ
SHELL - Ul. Matteotti 23
IP - Ul. Boito 57
ESSO - Ul. I Maggio 59
KRMIN
API - Ul. Isonzo
GRADIŠČE
AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu
TURJAK
SHELL - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 21
FOLJAN-REDIPULJA
API - Ul. Redipuglia 42

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: v torek, 3. aprila, ob 20. uri (Iztok Mlakar) »Sljehrniki« (razprodano); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Romanzo di una strage«.
Dvorana 2: 18.00 - 22.00 »Buona giornata« (digitalna projekcija); 16.00 - 20.00 »Quasi amici« (digitalna projekcija).
Dvorana 3: 15.45 - 17.45 - 20.10 »A Simple Life«; 22.10 »E' nata una star?«.

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: »Animamente« 17.00 »The Queen«; 19.50 - 22.10 »Romanzo di una strage«.
Dvorana 2: 18.00 - 22.00 »Buona giornata« (digitalna projekcija); 20.00 »Quasi amici« (digitalna projekcija).
Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.00 - 22.00 »Albert Nobbs«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.50 - 17.50 - 20.10 - 22.10 »Buona giornata« (digitalna projekcija).
Dvorana 2: 16.30 - 18.30 - 20.30 »Ghost Rider - Spirito di vendetta« (digital 3D).
Dvorana 3: 15.20 - 17.30 - 19.45 - 21.45 »La furia dei Titani« (digital 3D).
Dvorana 4: 17.40 - 20.00 »Quasi amici«; 15.30 - 22.00 »E' nata una star?«.

GORICA - Paolo Zanarella, svojevrstni glasbenik

Klavirski skok čez mejo

»Poslušaj me tisti, ki gredo pač mimo, saj nikoli nikogar ne obvestim, da bom igral in kje bom igral«

Vse tiste, ki jih je včeraj dopoldne pot vodila mimo trga med obema Goricama, je presenetila glasba, ki jo je iz tam postavljenega klavirja izvajal pianist Paolo Zanarella iz Padove. Gre za svojevrstnega glasbenika, ki že dalj časa potuje po Italiji in, ne da bi zato pridobil vsa potrebna dovoljenja, naključnim mimoidočim predstavlja lastno avtorsko glasbo, igra pa tudi dela klasičnikov.

»Za tak način nastopanja sem se odločil zato, da bi pripeljal kulturo klavirja na ulico, saj ga sicer ljudje poslušajo samo v koncertnih dvorinah, tja pa ne gre skoraj nihče več. Če pa klavir pripelješ na ulico, so ljudje navdušeni,« je povedal Zanarella po nastopu na območju, prek katerega je še ne tako dolgo tega dve mesti ločevala mejna ograja. Klavir je bil posta-

vljen na slovenski strani meje. Še več, za kratek čas ga je skupaj z nekaj pomočniki zapeljal celo na peron novogoriške železniške postaje in tam igral med prihodom in odhodom vlaka; za potnike, ki so pravkar sestopali z vlaka ali vstopali vanj, je bil njegov prihod presenečenje in so mu očarano prisluhnili. »Poslušaj me tisti, ki gredo pač mimo, saj nikoli nikogar ne obvestim, da bom igral in kje bom igral. Gre za improvizacijo. Kdor ima srečo, je v pravem trenutku na pravem mestu, kogar ni, ga pač ni,« je še povedal Zanarella in dodal, da igra svojo avtorsko glasbo, pa tudi nekaj skladb iz osemdesetih in devetdesetih let. Na vprašanje, ali je imel kdaj težave z varuhi reda, je odgovoril, da ima vedno težave, ker mu policisti ne dovolijo nastopati brez dovoljenja, za katerega ne zaprosi. »Danes sem

izjemoma le imel dovoljenje zaradi bližine meje,« je pojasnil, a dodal, da le za nastop na italijanski strani, za sprehod s klavirjem onkraj meje in igranje na peronu železniške postaje v drugi državi pa ne. »Saj je cel svet ena sama vas, razumete?« je upravičil svoj »klavirski skok« čez mejo in pristavil, da se mu je zdel nastop na tem mestu zaradi njegove preteklosti zelo pomemben, sploh pa je tako prvič nastopil na trgu oziroma med ljudmi izven Italije.

Najin pogovor, ki bi lahko še trajal, je bilo treba zaključiti, ker se je nenavadnemu pianistu mudilo naprej, na nov nastop v goriškem mestnem središču in v grajskem naselju, saj se je pri nas zadržal ves dan. Klavir na kolesih je s pomočjo posebnega vozička naložil v kombi in že ga ni bilo več.

Nace Novak

Zaigral je na mozaiku sredi trga, a tudi na peronu bližnje postaje

FOTO N.N.

GORICA - Nagrajevanje ob zaključku natečaja Poganjki projektov

Slavili sovodenjski šolarji

Njihov projekt o recikliranju se je uvrstil na prvo mesto skupaj s projektom šole iz Cola - »Gorica je postalo glavno mesto projektnega vodenja v osnovni šoli«

Včerajšnje nagrajevanje sovodenjskih osnovnošolcev

GORICA

Skupni praznik

Poulično dogajanje

BUMBACA

Nastajajoča grajska vzpenjača

GORICA

Po grajskem griču tudi vzpenjača na Kalvarijo?

Nad Travnikom neusmiljeno poteka delo za gradnjo grajske vzpenjače in na občini računajo, da jo bodo predali namenu v roku enega leta. Iz občinskih tehničnih služb pa je pričurkala vest, da jim je bila poverjena izdelava študije za ureditev tirne vzpenjače na vrh Kalvarije, ki ji zaradi simbolne vrednosti mestna uprava namenja posebno skrb. Ravno pred kratkim so na županstvu predstavili zgodovinsko in arheološko raziskavo in napovedali, da bodo na Kalvariji speljali pešpoti, ovrednotili naravno okolje in pomnike preteklosti, od ostankov rimske utrdb in srednjeveškega gradu do treh cerkvic iz 16. v 17. stoletja, Slataperjevega groba in spomenikov prve svetovne vojne. Načrtujejo tudi turistične vlakce iz Podgora in Ločnika.

Osnovna šola Peter Butkovič Domen iz Sovodenj je osvojila prvo mesto na natečaju Poganjki projektov, ki se je zaključil včeraj z nagrajevanjem v dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Sovodenjski osnovnošolci so se s projektom »Recikliram jaz, recikliraš ti: živimo boljše vsi!« na najvišjo stopničko povzpeli »ex aequo« z učenci osnovne šole Col - Podkraj, pohval organizatorjev pa so bili deležni tudi ostali udeleženci pobude, ki je potekala že drugič v priredbi BensaPM Project Management v sodelovanju z združenjema PMI Northern Italy Chapter in PMI Slovenija Ljubljana Chapter ter s pokroviteljstvom občine Gorica.

Učencem in učiteljem, ki so napolnili dvorano, je včeraj izrekel dobrodošlico Giorgio Bensa, organizator natečaja, ki je inovativni pristop posredovanja dobrih praks projektnega vodenja otrokom presadil na goriška tla. Predsednik Project Management Institute za severno Italijo Walter Ginevri je povedal, da je »Gorica postala italijanska pre-

stolnica projektnega vodenja v osnovnih šolah«, predstavnica PMI Ljubljana Jana Barba pa je čestitala udeležencem in poudarila, da so v teh projektih v ospredju tudi etične vrednote, npr. poštenost in pravičnost, ki v današnjem delovnem svetu žal primanjkuje.

Vodja projekta Egle Frandolič je pojasnila, da so učenci petega razreda sovodenjske osnovne šole pripravili projekt, namen katerega je bil prvošolčke učiti pravičnega sortiranja odpadkov. Žirija, ki so jo ob občinski odborniki Silvani Romano sestavljali Mariu Moresco (soavtorica učnega pripomočka za osnovne šole), Luca Sanson (član organizacijskega tima natečaja), Alenka Slabe (iz združenja PMI Slovenija) in Vesna Tomsic (pokrajinska predsednica ZSKD), je ocenila, da je bil sovodenjski projekt izviran, pri njem pa je prišlo tudi do dosledne uporabe »Učnega pripomočka za osnovne šole« in aktivne soudeležbe vseh otrok. Učencem, ki jih je spremljala ravnateljica Večsto-

penjske šole Doberdob Sonja Klanjšček, je družba KB 1909 darovala tablični računalnik Ipad 2. Lepo nagrado - tablični računalnik Samsung, ki ga je daroval zavod Ad Formandum - so si prislužili tudi učenci prvega in drugega razreda šole iz Podkraja, ki so sodelovali z zanimivim umetniško-izobraževalnim projektom »Moje roke«. Slovenska osnovna šola Zorzut iz Bračana je sodelovala s projektom »Flash Urška«, ki je bil vključen v širši projekt spoznavanja Prešernove balade Povodni mož. Otroci so balado predelali v sodobnem ključu, sad projekta pa bodo prikazali na zaključni prireditvi. Slovenski Dijaški dom Simon Gregorčič se je predstavil s projektom Oblačila sveta, o katerem smo obširneje poročali v prejšnjih dneh, ostali udeleženci pa so bili osnovna šola s polnim časom Pecorini - Sv. Ana (»Noi Adrianauti alla scoperta del tesoro«), Pecorini - Stražce (»Un'avventura in Lettonia«) in osnovna šola Dragomirja Benčiča Brkina iz Hrpej (Preteklost). (Ale)

Med spustom na Zoncolanu

SOVODNJE-ZONCOLAN

S triceratopsovo glavo po zasneženem klancu

Ob koncu minulega tedna se je skupina Sovodenjcev mudila na Zoncolanu, kjer je potekala sankarska tekma ob zaključku smučarske sezone »Crazy Bob«. Povedati je treba, da ne gre za pravo tekmovalno, pač pa za zabavno prireditev, na kateri se po zasneženem klancu spustijo s sankami najrazličnejših oblik. Sovodenjci, ki jih je spremljalo več navijačev, so se tekme udeležili s sanmi, na katere so pritrčili triceratopsovo glavo in telo, ki sta med letošnjim pustom krasila traktor, s katerim so vlekli pustni voz kulturnega društva Sovodnje. Da bi bili še prepričljivejši, so se oblekli v praljudi. Na tekmi so se dobro odrezali, gledalci pa so nagradili njihov nastop s toplim aplavzom. V sovodenjski ekipi so bili Luka Pisk, Marko Gulin, Marko Butkovič ter Luca in Mattia Margoni.

Ponovno so se na pouličnem praznovanju povezale občine Gorica, Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba, Kanal, Brda, Miren-Kosterjanec in Renče-Vogrsko. Priložnost je dvodnevni Praznik pomladi, ki še danes poteka na Travniku in na Korzu, kjer se nadaljuje tudi sejem Zelenih prstov. Odprtje t.i. Vasi prijateljstva s slovensko in italijansko gostinsko ponudbo so včeraj na Travniku pospremili s kratko slovesnostjo in z nagovori županov Ettoreja Romolija, Zlatka M. Marušiča in Milana Turka, ki se jim je pridružil še župan Matej Arčon. Skupni poudarek je bil, da Gorica spet pridobiva središčno vlogo v prostoru, ki ga meja ne ločuje več, takšne priložnosti pa utrjujejo prijateljske vezi. Otipljiv dokaz je dejstvo, da smo slovensčino slišali na vsakem koraku. S Travnika je Romoli odšel otvarjati svoj volilni sedež na Korzu, kjer so praznične tone s Travnika nadomestile volilne ostrine.

n

nedeljske teme

VOLITVE V FRANCIJI, KOALICIJSKE TEŽAVE V NEMČIJI

Upočasnitev nemško francoskega vlaka verjetno res samo navidezna

BOJAN BREZIGAR

Montijeva vlada uživa v Italiji dokajšnjo podporo javnosti, čeprav je sprejela vrsto ukrepov, ki so nepopularni in bi v drugih okoliščinah sprožili val protestov. Italijanska politična sredina je v zvezi s tem dokazala veliko mero razsodnosti, Monti pa je to izkoristil za dvig ugleda Italije (in nenazadnje tudi svojega osebnega ugleda) v tujini, predvsem v Evropski uniji.

V tem zapisu ne bom obravnaval italijanske politike in prav tako ne bom ocenjeval Montijevih varčevalnih ukrepov. Z Montijem sem začel samo z namenom, da je med velikimi evropskimi državami v tem času Italija pravzaprav najstabilnejša. Tej trditvi se bo zagotovo marsikdo nasmešnil, vendar gre za resnico. Veliki evropski tandem, ki ga sestavljata francoski predsednik Nicolas Sarkozy in nemška kanclerka Angela Merkel v

tem času močno šepa; ne v očeh tistih, ki na njiju gledajo od zunaj, ampak zagotovo v očeh domače javnosti. Sarkozy francoske in Merklevo nemške.

Francoski predsednik se v tem času ukvarja z volilno kampanjo. Skorajšnje volitve mu ne kažejo zelo dobro, saj v vseh javnomnenjskih raziskavah vodi njegov tekmeč, kandidat socialistične stranke Francois Hollande. Ampak Sarkozy nič ne kaže vdaje v usodo in še vedno računa, da bo s sprogo Carlo Bruni tudi po volitvah ostal v Elizejski palači. Samozavest mu daje predvsem mednarodno okolje, saj je francoski predsednik zaradi svojih prizadevanj zelo cenjen v nekaterih evropskih prestolnicah, predvsem v državah s stabilnim gospodarstvom, katerim je nemško-francoski vlak nekakšno jamstvo, da ne bodo potonili v grškem scenariju, Sarkozy je cenjen tudi v Severni Afriki, še zlasti v Libiji, kjer je bila prav Francija gonilna sila vojaškega posega, ki je zrušil Gadafiga; in nenazadnje je Sarkozy cenjen

onstran luže, saj se je v teh letih izkazal za zanesljivega partnerja ameriške administracije, z razliko od njegovih predhodnikov, ki so večkrat radi solirali na mednarodnem parketu.

Ampak vse to Sarkozyju ne bo veliko pomagalo: njegovo namreč volili Francozi in na njihovo odločitev zagotovo ne bo veliko vplivalo mnenje, ki ga imajo o njem vladarji drugih držav Evrope in sveta, pa tudi javno mnenje v teh državah ne bo imelo na to nobenega vpliva. Ugledni ameriški tednik Time v svoji zadnji številki navaja oceno vodje pariškega urada Evropskega sveta za mednarodne odnose Thomasa Klaua, ki je med drugim dejal: »Kljub njegovim mednarodnim in evropskim dosežkom bodo Francozi Sarkozyja ocenjevali skoraj izključno po njegovih domačih uspehih.« Tu pa se začenjajo problemi.

Pravzaprav je glavna Sarkozyjeva smola, da je nastopil predsedniški mandat pred izbruhom sedanje krize in je bilo njegovo prvo predsedniško

obdobje usmerjeno v cilje, ki so sedaj popolnoma nedosegljivi. Seveda ne gre za visoko politiko oziroma ne gre samo za visoko politiko, ampak za vrsto notranjepolitičnih potez, v nekaterih primerih tudi za zmes osebnih in političnih dejanj, ob katerih so se Francozi sprva zadovoljno muzali, sedanja gospodarska kriza pa to dobrohotnost dejansko spreminja v hudo jezo. Dejstvo je namreč, da je Sarkozy začel svoj mandat kot »predsednik bogatašev« in med njegovimi prvimi ukrepi je bilo znižanje davkov, s katerim se je dejansko okoristil predvsem premožni sloj prebivalstva. Njegovo druženje z bogataši, počitnikovanje na luksuznih jahtah, tudi njegova poroka s Carlo Bruni ga je v očeh Francozov orisala kot bogataša, ki se druží z bogatimi in za njih dela. Dokler ni bilo finančne krize, je bilo to še kar ustrezno, saj ponos na bogatega vladarja že od nekdaj sodi v francosko »grandeur«, v samopotrjevanje veličine države. Ko pa je izbruhnila kriza, se je odnos do Sarkozyja spremenil in trditev Carle Bruni, da sta s soprogom »skromna državljana« je izzvala samo veliko ironije in nasmeškov.

Prav tu je Sarkozy ugriznil v drugo jabolko, lotil se je treme, ki v tem času najbolj žuli Francoze.

Tu velja narediti korak nazaj in spomniti, zakaj so Francozi v času Chiracove vladavine na referendumu zavrnilo ustavno pogodbo Evropske unije. V ospredju pozornosti je bil takrat »poljski inštalater«. Z drugimi besedami, poljski inštalater je bil simbol za novega Evropejca, ki se zaposli v Franciji in jemlje delo Francozom. Takrat je prejšnji predsednik Jacques Chirac izgubil referendum in seveda ni odstopil; tudi v Franciji je šla v poza bo navada, da poraženec običajno odstopi, kot je to naredi Charles De Gaulle, ko so leta 1968 Francozi na referendumu zavrnilo njegov predlog o reformi senata in krajevnih uprav.

Tisti referendum je bil tudi za Sarkozyja pomemben alarmni zvonec: jasno je namreč postalo, da Francija še zdaleč ni tako odprta država, kot se je sama desetletja hvalila. In Sarkozy, kateremu je rating močno upadal, je zajahal nacionalističnega konja. Tako je že v času libijske vojne, ko je v Italijo prihajalo na tisoče pribežnikov in se jih je glavnina hotela preseliti v Francijo, samovoljno zapiral schengensko mejo in se otepal beguncev, pri čemer je kršil temeljna določila Evropske unije. Ampak to je bil šele prvi poskus. Ko je ugotovil, da se je medijsko obnesel in da je s tem zaustavil padanje priljubljenosti, čeprav je bil še vedno dokaj nizko na lestvici in je veliko zaostajal za socialističnim protikandidatom Francoisom Hollandom, se je oprijel nacionalistične teme in se je še vedno krčevito drži. Tako je med drugim predlagal protekcijske ukrepe, ki bi evropsko proizvodnjo zaščitili pred »nepošteno konkurenco« ZDA in azijskih držav, predlagal je tudi zaježitev vala tujcev, državljanov držav izven Evropske unije, ki prihajajo v Francijo, pa tudi do vseh Evropejcev ni bil zelo prijazen, saj je na primer kar nekajkrat govoril o izgonu romunskih Romov. Vse to ga je potisnilo močno v desno, ampak očitno je ocenil, da lahko tam nabira glasove, na levi pa jih ne more. Očitno starta na drugi krog volitev, v katerem ne bi več nastopala voditeljica skrajne desnice Marine Le Pen; tu naj bi Sarkozy pridobil glasove, ki bi mu omogočili izvolitev.

Potem se je zgodil Toulouse: islamski skrajnež, ki je ubil tri judovske otroke. Zgodba, ki je bila več dni v ospredju francoskega medijskega poročanja in pri kateri je Sarkozy odigral vlogo v skladu z veliko strokovnostjo političnega marketinga. Ni se zaganjal, ni rohnal, ni grozil, vendar je bil odločen; toliko, kolikor je bilo po-

trebno, da se njegovi glasovi ne bi pretakali k Le Penovi, saj mu je bilo jasno, da bodo dogodki v Toulousu škodili predvsem socialističnemu kandidatu in njegovi (napovedani) politiki odprtosti do tujcev.

Gotovo pa je, da se je po teh dejanjih ugled sedanjega predsednika povečal v očeh Francozov. Njegov državniški nastop, dodelan do najmanjše podrobnosti, je zbudil francoski čut veličine, prepričanje naroda, da se mu je zgodila velika krivica in so za to krivi »drugi«. Tako da so komentatorji, ki so pred dogodki v Toulousu stavili na Hollandovo zmago, sedaj veliko previdnejši in tudi v uglednih medijih, ko je na primer že omenjeni Time, dopuščajo možnost »spektakularnega povratka« Nicolasa Sarkozyja v predsedniško palačo.

Kaj pa se dogaja onstran meje, v Nemčiji? Tam je pred dvema tednoma odstopila vlada najštevilnejše zvezne države, Porenja Vestfalije, kjer manjšinski koaliciji, ki so jo sestavljali socialdemokrati in zeleni, ni uspelo odobriti proračuna za letošnje leto. V tej deželi bodo v maju volitve, na katerih bodo predvidoma zmagali socialdemokrati v koaliciji z zelenimi, že sedaj pa je znano, da bodo liberalci veliki poraženeci volitev. Prav liberalci so namreč v tej državi v zadnjih letih nastopali kot stranka, ki je bila sicer v opoziciji, vendar je manjšinski vladi omogočala preživetje. Za nemško politično kulturo pa ta »italijanski« pristop očitno ni ustrezen in od tod napoved, da bi liberalna stranka lahko celo izginila iz parlamenta te zvezne države.

Tu se politični komentatorji sprašujejo, v kolikšni meri bi tako dejstvo lahko vplivalo na stabilnost zvezne vlade, ki jo vodi Angela Merkel. Prevladuje splošno mnenje, da velikih pretresov ne bo, tudi glede na dejstvo, da ošibljeni liberalci ne bodo imeli nobenega interesa, da bi povzročali krizo in tvegali parlamentarne volitve. Navsezadnje je liberalna stranka naredila kar nekaj napak in danes prevladuje ocena, da je njena volilna vrednost daleč pod 14,6 odstotka, kolikor so jih prejeli na zadnjih parlamentarnih volitvah. Sedaj se sicer liberalci ne zavzemajo več za nekatere ukrepe, na katere Nemci niso gledali z naklonjenostjo; gre za predloge, ki sodijo v izrazito liberalno politiko, na primer znižanje davka na dodano vrednost za hotele. Zamenjali so tudi voditelja, čeprav njihov nekdanji predsednik Guido Westerwelle ostaja zunanji minister, vsekakor pa se jim sedaj ne mudi na volitve. Po drugi strani so v očeh javnega mnenja Merklovo in njeno stranko močno ošibile afere, zaradi katerih sta morala odstopiti kar dva predsednika republike (mimogrede, takih afer je v Italiji nešteto, pa še nihče ni zaradi tega odstopil, ampak Italija in Nemčija sta si zelo različni).

Tu pa se že pojavljajo povojilne napovedi. Komentatorji, med njimi ugledni angleški tednik The Economist v nepodpisanem komentarju, že omenjajo možnost nove velike koalicije, ki naj bi bila edina kos sedanji krizi evra. Po njihovi oceni mora sedanja koalicija do prihodnjih volitev še marsikaj narediti, med drugim se mora soočiti s sklepom o zaprtju jedrskih elektrarn, ni pa mogoče pričakovati, da bi iz te koalicije zrasle nove ideje.

Tako torej, to je prihodnost Evrope. Monti je znal samo spretno izkoristiti probleme v obeh velikih državah in je pristavil lonček evropski politiki, ampak vsem je popolnoma jasno, da bo o evropski politiki tekla beseda predvsem na osi Pariz – Berlin, čeprav so bližnje francoske volitve in težave nemške kanclerje to os vsaj navidezno ošibile. Nihče ne pozna odgovora, ali je ošibitev zares samo navidezna; na ta odgovor bo treba še počakati.

Nad vsem se dviga Ararat. Pod njim, mogočnim vrhom, ki je danes na turških državnih tleh, se je tisočletja razvijala armenska kultura. Rodila se je na planoti, od koder je povsod viden »svetilnik« Ararat, in v objemu rek, predvsem pa treh »materinskih« jezer: Sevan, Van in Urmija. Kot opominjajo sodobni armenski strokovnjaki, gre za dva »izvirna« centra: prvi, obširnejši se je razvil okrog Ararata (Armenia Maior), drugi, manjši pa na nekakšni osi med jezeroma Sevan-Van v Anatoliji (Armenia Minor). Skupaj so bili v zgodovinskih vrhuncih Armenije, danes je na armenskem državnem ozemlju samo Sevan, Van je v Turčiji, Urmija pa v Iranu. Nekoč je uživala ugled in spoštovanje mogočna Armenija, v raznih cesarsko-kraljevskih obdobjih je bila tudi desetkrat obsežnejša od današnje republike (slabih 30 tisoč kvadratnih kilometrov), z vojaškimi osvajanji in trgovskimi potmi pa je prišla do Sredozemskega, Črnega in Kaspijskega morja. Še dlje, celo do Indijskega oceana in hladnejših severnih evropskih morij. Armenija se je širila in ožila, v zgodovino se je za časa križarskih vojn zapisalo tudi armensko kraljestvo Kilikija (pravijo ji tudi Mala Armenija) na jugovzhodni sredozemski obali Male Azije, se pravi daleč od osrednjega armenskega »jedra«.

V stoletjih pa Armencev ni zaznamovala samo pripadnost večji ali manjši državi. Na njihovo življenjsko usodo je vplivala narodno-verska pripadnost. Bolj kot nenehno spreminjajoči se državni tvorbi so bili zavezani svoji kulturi, ki se že od 5. stoletja dalje odraža v pisavi. In ker je bila v številnih viharnih obdobjih armenska cerkev, večinska apostolska, se pravi pravoslavna in veliko manj številčna katoliška, najtrdnješa opora in zavetje obnem, večina Armencev doživlja vero kot sestavni del narodno-kulturne identitete. V tem jih tragično potrjuje neizprosno preganjanje, ki je pod Osmanskim cesarstvom konec

19. stoletja in kasneje, leta 1915, v vzhodni Turčiji preraslo v množični pokol, prvi genocid v zgodovini. Ubitih je bilo okrog milijon in pol Armencev, veliko pa se jih je razbežalo po tujini. Danes veliko več Armencev živi v drugih državah kot v »prvi domovini«, vsi pa se prepoznajo v skupnem jeziku.

Od abecede do tiskane knjige

Častitljive starosti, vendar še v rabi: armenska pisava, kakršno z manjšimi spremembami in dodatki uporabljajo še danes, se je rodila že v petem stoletju. Razlog je bil verskega in praktičnega značaja obnem: menih Mesrop Maštoc je med širjenjem krščanstva želel prevesti verska besedila v armenščino, vendar je opazil, da pisave sosedov ne vsebujejo vseh glasov armenskega jezika. Zato je med letoma 402 in 406 zasnoval povsem novo pisavo, v kateri so bili sicer opazni vplivi grške abecede. Prvotna abeceda je štela 36 črk, med 10. in 12. stoletjem so dodali še tri črke, predvsem da so olajšali zapis tujk. Zanimivo je tudi dejstvo, da so do uvedbe arabskih števil (v 8. ali 9. stoletju) prvotnih 36 črk uporabljali tudi za zapis armenskih števil. Če je bil in še je zapis enoten, pa se armenščina ločuje glede na izgovarjajo na vzhodno in zahodno, posebno, nekoliko komplicirano poglavje pa predstavlja zapis armenskih imen v tujih jezikih, saj se npr. v francoščini in angleščini, dveh jezikih, ki jih Armenci – sila razmer zaradi odselitve – veliko uporabljajo, imena izpisujejo različno, ostali jezik se prilagajajo, v zadnjem času vse bolj angleščini, slovanski pa ruščini. V svoji dolgi in razburkani zgodovini so namreč Armenci trčili tudi v mogočnega ruskega sosedu, prvič je bilo to še

Rusko cesarstvo, drugič pa Sovjetska zveza, v objem katere so se pravzaprav prostovoljno podali v begu pred Turki. Armenska je bila najmanjša republika v okviru Sovjetske zveze in tedanji okviri so tudi sedanje meje Republike Armenije, za katero so se njeni prebivalci odločili 21. septembra 1991: prišli so med zadnjimi, odšli med prvimi.

Na svojo pisavo so Armenci še posebej ponosni: prepričani so, da jih je rešila številnih možnih asimilacij, za začetek helenistične; s kulturno-narodnega vidika imajo obsežno zbirko zapisov, najprej rokopisov, katerih večina je bogato ilustrirana, nato pa tiskanih

izdaj; z verskega oziroma z vidika splošne kulture je v armenskem zapisu ohranjenih veliko besedil, katerih originali so se izgubili, zato Armenci radi pripominjajo, da so znali ohraniti lastno vero in v splošnem krščanstvo, z vsemi ločinami.

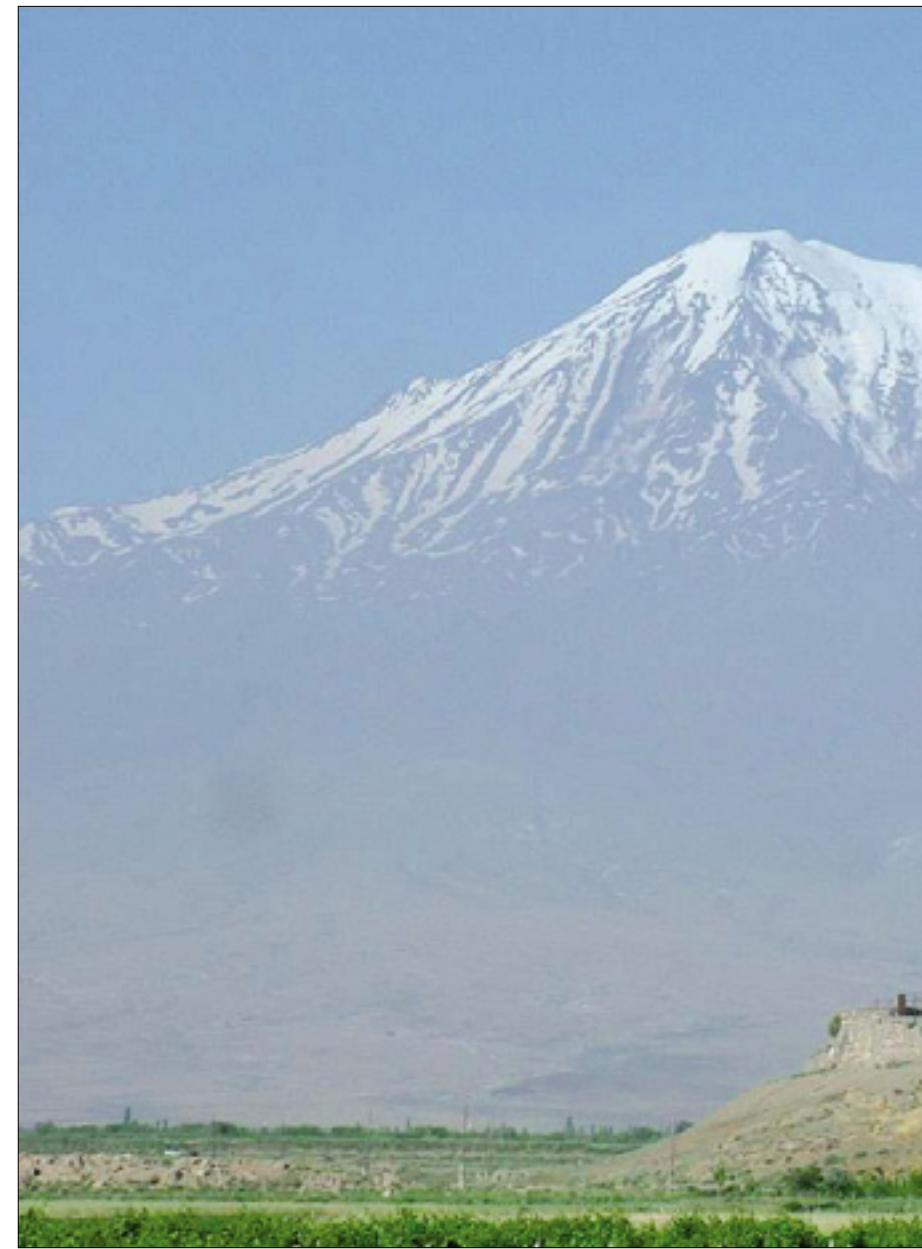
Če segajo prvi zapisi v armenski pisavi v peto stoletje, nosi prva tiskana armenska knjiga letnico 1512, izšla pa je v Benetkah. V prvi polovici 16. stoletja so bile namreč Benetke eden najpomembnejših, če že ne najpomembnejši tiskarsko-založniški center. Laična država Serenissima je bila pomembna, bogata in preudarna: če si imel denar in načrt, si ga lahko uresničil. Ko so se razmere spremenile, se je tudi založniški posel preselil, npr. v druga italijanska mesta ali v severno Evropo, kjer se je – z drugimi – nadalje razvijalo tudi izdajanje armenskih knjig.

Urbat'agirk (Petkova knjiga): to je naslov prve armenske knjige, zbirke molitev za raznovrstne priložnosti, zgodb poljudno-verske vsebine, izborov iz Evangelijev in Psalmov, natisnil pa jo je Jakob (Hakob) Maghapart (tudi glede priimka je več različic). O njem se ve bore malo, pripisujejo mu tiskanje petih knjig, nato je izginil. Tudi za njegovim prvim in največjim založniškim podvigom so se izgubile sledi, knjigo so na novo odkrili šele leta 1889, ob izidu pa je nedvomno zabeležila velik uspeh, saj je bila zasnovana za širok krog bralcev. Kupovali so jo predvsem trgovci, ki so živeli ali občasno prihajali v Benetke, kjer je tedaj živel precej številčna armenska skupnost. Ob 500-letnici »rojstva« je knjiga Urbat'agirk s številnimi drugimi zanimivimi in dragoceni eksponati na ogled v Benetkah. Razstava Armenija – Odtisi civilizacije, od 16. decembra 2011 do 10. aprila 2012 nameščena v razstavnih prostorih Muzeja Correr, Arheološkega muzeja in knjižnice Marciana, je nastala v okviru odnosov na najvišji ravni med Armenijo in Italijo, saj sta predsednika Serzh Sargsyan in Giorgio Napolitano pokrovitelja razstave, prispevala pa sta tudi uvodno misel v obsežen katalog. Pravzaprav je istoimenska publikacija, ki so jo uredili kustosi razstave Gabriella Uluhogian, Boghos Levon Zekiyan in Vartan Karapetian, poglavje zase, ker ne predstavlja zasnove razstave in njenih eksponatov, temveč ponuja v branje strokovne tekste o temah, ki jih razstava, v mnogo bolj strnjeni obliki, načenja. Zajetna publikacija je izšla v treh jezikih (italijanščini, angleščini in francoščini) z zanimivim dodatkom: pridana je namreč obnova v armenščini.

Odtisi starodavne Armenije, dežela kulture in zavezanosti

Ob 500-letnici prve tiskane knjige

BREDA PAHOR

Armenija in Benetke

Pol tisočletja: toliko je stara prva armenska tiskana knjiga, ki je zagledala luč sveta v Benetkah. Vendar pa so armensko-beneške zveze še starejše, zgodovinski viri segajo v leto 1003 in se nanašajo na Armenko, bizantinsko princeso Mario Agyros, poročeno z Giovannijem Orseolom, ki je leto kasneje delil vlogo beneškega doža. Veliko zaznavnejši so odnosi postali poltretje stoletje kasneje, ko je Marco Ziani, v tesnem sorodstvu z dožem Sebastianom, v svoji oporoki leta 1253 Armencem namenil precejšnjo vsoto, da bi v eni družinskih palač uredili »armenski dom«. Ta dom, Hay Dun, je v neposredni bližini Trga sv. Marka, Armenci so seveda imeli tudi cerkev, na njihovo prisotnost pa opominja tudi toponomastika. V stoletjih so se Armenci odseljevali zaradi narodno-verskega preganjanja in trgovanja: v Serenissimo se je preselilo veliko trgovcev, po padcu Kilikije (1375) pa se v Benetke zateče veliko dotedanjih podanikov armenskega cesarstva.

Druga pomenljiva prelomnica je začetek 18. stoletja: zaradi turškega preganjanja se je v Benetke zatekel armenski menih plemiškega rodu Mehitar, njemu in njegovim sobratom je Beneška republika leta 1717 predala otok sv. Lazarja. Razvili so versko-kulturno središče, ki deluje še danes in v okviru katerega je tudi izjemna knjižnica. V tistem zanimivem okolju, ki si ga je vredno ogledati, bodo po zaprtju osrednje beneške razstave na ogled eksponati, ki se nanašajo na armensko-beneške odnose.

večne civilizacije le, zapisane zane vere njige v armenščini

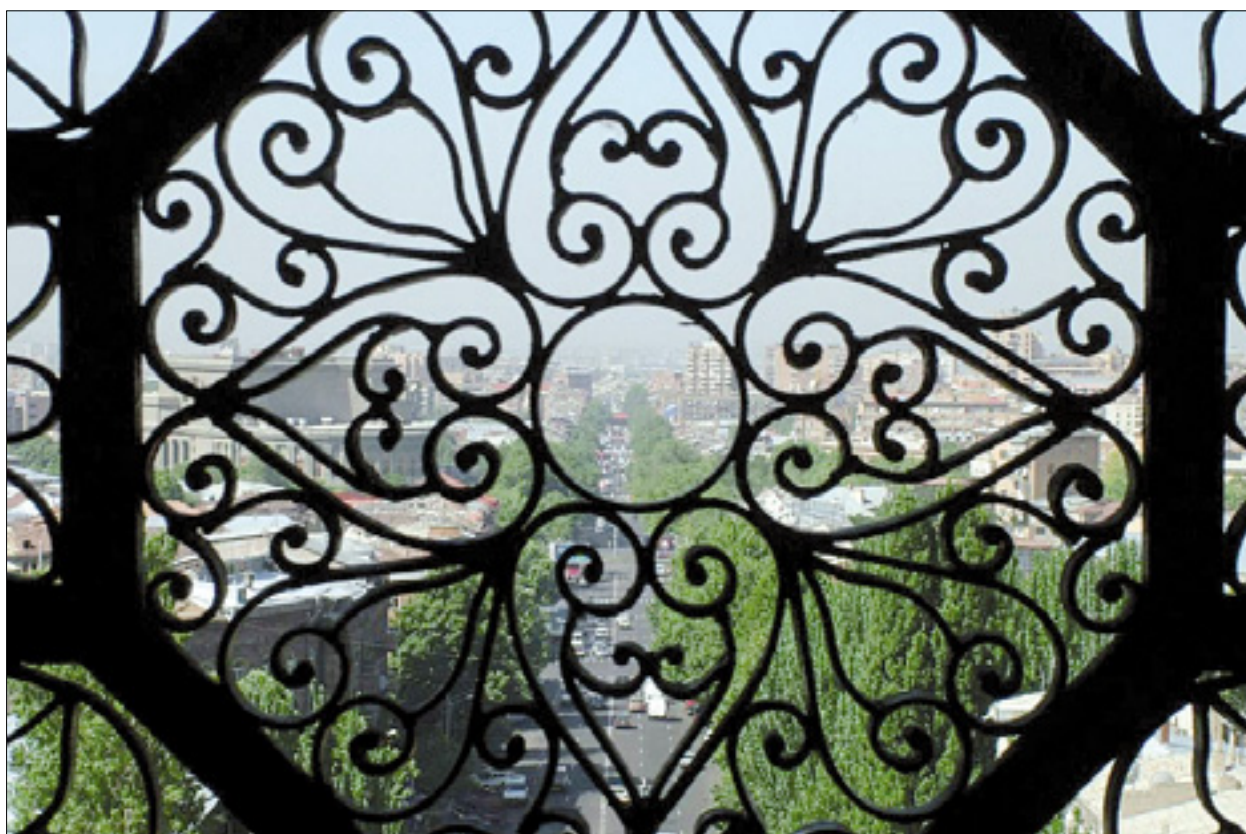

Foto
FABIO
TREVISAN

Erevan, evropska prestolnica knjige 2012

Praznovanja ob 500-letnici prve armenske tiskane knjige se bodo po Benetkah nadaljevala v Armeniji. Za letošnje leto je med drugim armensko glavno mesto Erevan pridobilo tudi prestižni naslov prestolnice knjige. Pisani besedi bodo torej dali še večji poudarek kot doslej, saj so tujim obiskovalcem vseskozi radi razkazovali svoje rokopisno-knjižno bogastvo in pomnike verske neodvisnosti. Armenija, ki se rada predstavlja kot prva »krščanska država«, že leta 301 je krščanska postala državna vera, je prav tako ponosna, da je njihova cerkev neodvisna. Armenska apostolska cerkev, ki naj bi ime dobila po apostolih Jerneju in Tadeju, je ena od prvotnih orientalskih pravoslavnih cerkva, njen poglavar je katolikos, njegov in osrednji sedež cerkve pa je v mestu Ečmiadzin. Tej cerkvi pripada velika večina Armencev, doma in v tujini. Dejavna pa je tudi armenska katoliška cerkev, ki je uniatska katoliška cerkev vzhodnega obreda. Ob cerkvah in samostanih, s katerimi je posejana Armenija, pa je z versko-arhitekturnega vidika pomemben tudi svojstven križ, kačkar. Vkllesan v kamen, umetelno izdelan otipljivo pritrjuje misli, ki jo je zapisal Mandelštam: v Armeniji je vsak kamen zgovoren in pripoveduje svojo zgodbo.

SEDAJ JE NAJPRIMERNEJŠI ČAS

Navodila za sajenje oljke

Glede na to, da se nahajamo v času, ki je najprimernejši za sajenje oljk, smatramo za koristno, da ponovimo nekaj strokovnih navodil, ki se jih moramo držati ob tem opravilu.

Po pripravi zemljišča določimo najprej sadilne razdalje. Pri tem moramo upoštevati vse dejavnike, ki vplivajo na to izbiro. Razdalja sajenja je odvisna od agromskih lastnosti zemljišča, bujnosti drevesa (ki zavisi od sorte in podlage), gojitvene oblike, konfiguracije terena, načina obdelave in razpoložljive mehanizacije. Za kotlasto gojitveno obliko, ki je pri nas najbolj razširjena, so priporočljive medvrstne razdalje od 5 – 7 m, razdalje v vrsti pa od 4,5 do 6 m. To pa pomeni, da sadimo od 300 do 350 sadik na hektar.

Sistem sajenja je lahko pravokoten ali trikoten. Slednji je priporočljiv pri gostejših sklopih, ker z njim dosežemo boljšo osvetlitev. S tem v zvezi velja poudariti, da oljkar za dobro rast potrebuje veliko svetlobe, ker je izrazito heliofilna rastlina. Če nima dovolj svetlobe, je manj pridelka, na kritičnih legah (zaprte severne lege) pa sploh ne rodi. Pomembna je tudi temperatura, kot nam potrjuje tudi letošnja zima. Oljka je namreč razširjena, kjer ni prenizkih temperatur. Rodne veje lahko pozebejo že pri -5° C, glavne veje in deblo pa pri -15° C. Dobro pa oljka prenaša visoke poletne temperature. Ob času cvetenja pa temperature nad 28° C povzročijo ožige cvetov in izpad pridelka.

Glede oblik sajenja pa bi še dodali, da se za nekatere priporočajo manjše razdalje od tistih, ki smo jih navedli za kotlasto obliko. Pri ipsilon gojitveni obliki lahko medvrstno razdaljo pozajimo za en meter, vretenasti grm pa potrebuje medvrstno razdaljo 5-6 metrov, razdaljo v vrsti pa od 3 do 4 metre.

Na trgu dobimo sadike različnih starosti, vse so na voljo s koreninsko grudo v kontejnerjih. Zelo pomembno je, da je glede na velikost sadik tudi primerno velik kontejner. Če so korenine močno prepletene v kontejnerju, se taka sadika slabo razvija prvo leto po sajenju in slabše vrašča v teren. Pozorni bomo tudi na višino debla in razraščanost sadik. Večje sadike je običajno težje vzgajati v zeleno gojitveno obliko.

IZBIRA SORTE

Pri izbiri sorte upoštevamo značilnosti tal in podnebne razmere. Med sorte, ki se priporočajo za širjenje v večjem obsegu uvrščamo predvsem Belico in Leccino, za opodnjo pa v manjšem odstotku sorto Pendolino. Perspektivne so tudi druge, predvsem toskanske sorte, kot so Frantoio, Maurino, Leccio del Corno in Muraiole ter avtohtone sorte Črnica, Oblica in Buga. Za vsako sorto so znane lastnosti, ki nas lahko usmerjajo pri izbiri.

REDOSLED OPRAVI

Dan pred sajenjem sadike močno zalijemo, da se zemlja dobro namoči, vendar odcedi do naslednjega dne.

Izkoplremo sadilne jame, ki naj bodo precej večje kot je kontejner. S sadilno jamo damo humus (1 – 3 l), nekaj pa ga damo ob rob sadilne jame (0,3 – 1 l).

Humus v sadilni jami dobro premešamo z zemljo, ostalega pa porabimo ob sajenju tako, da ga enakomerno dodajamo skupaj z zemljo v spodnji del ob koreninski grudi. Tako bo imela sadika na razpolago najboljše zemljo s hranili v spodnjem delu.

Sadimo 2 – 4 cm globlje kot je rasla sadika v kontejnerju. Če imamo cepljene sadike, cepljeno mesto obvezno pokrijemo. Sadike naj bodo 10 cm od kola. Ob sadiki oblikujemo majhno kotanjo zaradi lažjega zaliva.

Sadiko privedemo z bužir vrstico na osmico. Za majhne sadike priporočamo, da se jim ob sajenju postavi poleg kola tudi močnejša kanala ali bambus (tik ob sadiko) in se jih do jeseni priveže samo ob točasno oporo. S tem bomo dosegli, da se bodo sadike bolj enakomerno obrasle.

Ostranimo poganjke, ki so nižje kot nameravamo imeti deblo (cca 60 cm za belico, 80 – 100 za leccino, pendolino, maurino).

Zalijemo izdatno, da se zemlja usede (10 in po potrebi več vode).

Prekrijemo s suho zemljo. Glede gnojenja veljajo tudi za oljko pravila, da ji poskušamo dati tista hranila, ki jih potrebuje za svojo rast in razvoj in jih v tleh ni dovolj. Za oljko skušamo doseči optimalne količine elementov v tleh in sicer: fosfor 10 do 20 mg / 100 g,

kalij do 30 mg / 100 g tal. Za pravilno zalozno gnojenje potrebujemo rezultate analize tal na osnovi katerih določimo odmerke gnojil. Okvirne količine hranil na 1 ha, ob upoštevanju srednje založenosti tal, so sledeče (na 1 ha): fosfor (P2O5) 150 – 120 kg, kalij (K2O) 200 – 250 kg. Analiza tal nam pove tudi vrednost pH-ja, čigar optimalna vrednost je 6 – 7. Prav tako pomemben je humus v tleh, v železni količini 2 – 4%.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila v aprilu

V tem času se delo na kmetiji postopoma stopnjuje. V tem času še vedno lahko nastopi kaka pozna spomladanska. Zato naj se z nekaterimi opravili ne prenašajo.

VINOGRAD – V vinogradu je skrajni čas, da končamo s povezovanjem mladice. V tem času se namreč začena pretakati rastlinski sok, mladice postanejo vse bolj trde in se rade lomijo, ko trte vežemo. Posebno rade se lomijo mladice malvazije.

Ko so poganjki trte dolgi 2 do 3 centimetre, je čas, da škropimo proti morebitni črni pegavosti. To storimo le v primeru, da se je bolezen v prejšnjem letu pojavila močnejše. V ta namen uporabljamo pripravke na podlagi mankozeba ali druge površinske pripravke. Škropimo po možnosti v toplem vremenu. Če je potrebno, škropljenje ponovimo, ko so poganjki dolgi 3 do 10 cm. Poznejše škropljenje proti peronospori je učinkovito tudi proti črni pegavosti.

Ko so poganjki dolgi približno 5 centimetrov, škropimo proti oidiju. Najbolj učinkovito je, da uporabljamo žveplo v prahu. Idealen za prvo škropljenje je tudi biološki preparat AQ10, saj je učinkovit že pri temperaturi 12 stopinj C. Pri obeh sredstvih moramo upoštevati najvišje odmerke, navedene na konfekciji.

Ko trta poganja, je čas, da gno-

jimo z dušikovimi gnojili. Vinograd obdelujemo. Če pa ga pustimo zatravljene, sedaj začnemo s košnjo trave oz. mulčenjem.

KLET – Čas je ugoden za stekleničenje navadnih namiznih vin. Preden to izvedemo, je dobro, da opravimo laboratorijsko analizo vina, ki ga nameravamo stekleničiti. Vino mora po stekleničenju ležati, da se povsem umiri. Steklenice hranimo v zračnem, hladnem in temnem prostoru.

OLJČNI NASAD – V oljčnem nasadu je čas za obrezovanje, pa čeprav je letos bolje, da počakamo na brstenje oljke. Na ta način bomo točneje opazili morebitno škodo, ki jo je povzročila pozeba. Odrezane veje postavimo na kup in jih pred koncem meseca sežgemo. To moramo storiti predvsem takrat, ko je oljke napadel oljni lubadar. Odrezane veje delujejo kot vaba za škodljivca. Hrošček v maju začena novo generacijo, iz porezanih vej se premakne na gojene rastline in škodo ponovi. Napad škodljivca prepoznamo po tem, da vrta rove v mlade vejice.

V tem času sadimo mlade oljke. Predvsem je važno, da lončke z oljkami dan pred saditvijo dobro zalijemo, po sajenju pa ob odsotnosti dežja vedno zalivamo. Spomladi se lahko posebno na starejših oljkah pojavi oljna kozavost. Z bolezen zatiramo z bakrovimi pripravki. Z

PROGRAM ZA PODEŽELSKI RAZVOJ

Prispevki za izredno vzdrževanje suhih zidov

Kmečka zveza obvešča svoje člane, da je bil 21. marca objavljen pravilnik, ki predvideva finančne prispevke za izredno vzdrževanje mejnih (ločujejo kmetijske površine) in podpornih suhih zidov pri terasah (Ukrep 216 Deželnega programa za razvoj podeželja 2007 – 2013).

Pogoji za dodelitev prispevka so precej razčlenjeni, zato bomo navedli le najpomembnejše. Za dopolnila in pojasnila so na razpolago uradi Kmečke zveze.

1. Prispevek je namenjen samo za tiste dele zidov, ki so res potrebni obnovitvenih del;
2. Ukrep izključuje prispevek za gradnjo novih zidov ali spremembo trase in oblike že obstoječih;
3. Razpoložljivost (lastnina, solastnina, najem) parcel na katerih so zidovi.
4. V primeru zelo slabega stanja zidu, ga je dovoljeno deloma porušiti in zgraditi na novo z uporabo istega kamena in z ohranitvijo trase in oblike starega zidu;
5. Pri obnovi podpornih zidov je dovoljena uporaba veznih sredstev (cementa) le pod pogojem, da se ne spremeni izvirnega zunanjega videza zidov (cement ne sme biti opazen);
6. Prejemnik pomoči se obveže, da bo ohranil zid v dobrem stanju za najmanj pet let po izvršenem posegu;
7. Izplačane bodo prošnje za katere je višina odobrenega prispevka najmanj 400,00 evrov;
8. V primeru suhozida, ki ločuje dve lastnini, lahko vložita prošnjo za prispevek oba lastnika, a vsakemu bo dodeljena polovica odobrenega prispevka;
9. Prošnji gre priloženo sledeče: gradbena dokumentacija ali dovoljenja če so potrebna oz. izjava o oprostivi le - teh, katastrska planimetrija, ki zadeva zid in parcele, ki mejijo s tisto, na kateri bo izvršen poseg ter druga dokumentacija, ki točno določa značilnosti zidu in obseg vzdrževalnega posega, barvne slike zidov.

VIŠINA PRISPEVKA

Za suhozide, ki ločujejo parcele ali lastnine znaša prispevek za izredno vzdrževanje 32 evrov na meter dolžine, za izredno vzdrževanje podporna zidu pri terasah pa 94 evrov na kvadratni meter.

ROK ZA VLOŽITEV PROŠNJE: do 19. julija 2012

Predavanje KZ o davku IMU

Kmečka zveza Gorica vabi svoje člane na predavanje o enotnem davku na nepremičnine (IMU). Srečanje bo v torek 3. aprila t.l. ob 20.30 v mali dvorani kulturnega društva Briški grič v Števerjanu. Ker gre za zelo aktualno temo, ki bo znatno prizadela kmetijsko gospodarstva, je zelena številna prisotnost članov.

Kmečka zveza Gorica

vred. Pred sajenjem paradižnika postavimo oporo, da ne bi pozneje ranili korenin. Tudi grahu in fižolu postavimo oporo, če tega še nismo storili.

Na splošno pri sajenju ali setvi moramo upoštevati načela kolobarjenja.

DIŠAVNICE – V tem mesecu si nabavimo nove lončke z dišavnicami. Origano, žajbelj in še nekatere druge dišavnice razmnožujemo z delitvijo, druge pa razmnožujemo tudi s potaknjenci. Spomladi kuhinjske dišavnice obrežemo, posebno tiste, ki rastejo v višini in spodaj oleseni. Rastlino nižamo tako, da jo obrežemo do prvega odcepa kake veje.

OKRASNE RASTLINE – Skrajni čas je, da sadimo okrasne trajnice. Bolje je, če so rastline rasle v kontejnerjih. Začnemo s sajenjem okrasnih poletnih čebulnic, ki cvetijo poleti, kot so gladijole, kane in dalije. Visokim čebulnicam pred sajenjem postavimo oporo. Če temperature niso prenizke, začnemo z gojenjem pelargonij. Če imamo doma lanske rastline, jih postavimo na prosto in jih obrežemo. Če pa pelargonije kupimo, izbirajmo med močnimi in zdravimi rastlinami. Posebno na kraški planoti pazimo, da nočne temperature niso prenizke. V primeru še hladnih noči jih postavimo v notranje prostore ali jih zavarujemo. Ostale okrasne lončnice presadimo.

Magda Šturman

PRAVE USPEŠNICE NA TRGU RAČUNALNIŠKIH APLIKACIJ

Z novimi tehnologijami promocija irskega jezika

Na slikah: pod naslovom irski jezik na letališču v Dublinu, irski prestolnici; spodaj predstavitev pobude dublinske občine z županjo (druga z desne). Desno zgoraj Cagliari, v ospredju palača deželnega sveta.

Dan informacijske in komunikacijske tehnologije je letos aktivistom irskega jezika prinesel pomembno novost. Županja Caitriona Jones, ki vodi južni predel Dublina, je namreč predstavila novo aplikacijo, ki bo povečala rabo irskega jezika.

Aplikacija je povezana z novo spletno stranjo v irščini in nosi naslov Deisigh do Shráid (označi svojo ulico); s to aplikacijo lahko prebivalci tistega predela irske prestolnice opozorijo občinsko upravo na probleme in pomanjkljivosti, na primer na javna dela, ki bi jih bilo potrebno izvesti na tem ozemlju. To bodo lahko naredili z novo tehnologijo, to je s pomočjo mobilnih telefonov, seveda v irskem jeziku. Tako bodo na primer lahko sporočili, da je treba očistiti grafit na zidu, popraviti pot v parku, zamenjati svetila, zamenjati razbite ali dotrajane table in druge oznake ali odstraniti ali zamenjati razbite košare za odpadke. Gre torej v glavnem za majhne storitve, ki zadevajo posamezne državljane, ki postanejo tako aktiven dejavnik obveščanja občine, saj slednja sama ne bi mogla vedeti za vse take majhne pomanjkljivosti.

Sicer pa bo isto aplikacijo uporabljala tudi občina, da bo z njo seznanila občane o nekaterih novostih; gre na primer za nakup novih knjig v mestnih knjižnicah, za sporočila o javnih prireditvah, pa tudi za manjše krajevne novice, ki jih mediji običajno ne objavljajo. Vse to bo seveda razpoložljivo v irščini.

Do pred kratkim na Irskem ni bilo veliko aplikacij informacijske in komunikacijske tehnologije, ki bi jih državljani lahko uporabljali v svojem jeziku. V zadnjih letih pa se je, še zlasti z rastjo tehnologije »intelligentnih telefonov«, povečalo število možnosti rabe irskega jezika v teh tehnologijah. Sicer pa je pred kratkim objavljena javnomnenjska raziskava

pokazala, da 60 odstotkov mladih zvečer »odhaja spat z mobilnim telefonom«. Zanimivo pa je, da 45 odstotkov ljudi, ki imajo »intelligenten telefon«, vsak večer pogleda na svoj telefon oziroma se priključi na spletna omrežja. Seveda so ti podatki vezani na Twitter in na Facebook. Čeprav so ti ljudje že prej uporabljali računalnike, se je v lanskem letu njihov odnos do informacijske in komunikacijske tehnologije spremenil, saj se ljudje v čedalje večjem številu odločajo za funkcionalnost in hitrost nove tehnologije.

Irščina vse pogosteje v računalniških aplikacijah

Seveda se v tem okviru znatno povečuje raba irskega jezika. Tu je samo nekaj primerov, kaj vse ta tehnologija ponuja Irce in njihov materni jezik.

1. Uživaj irščino. To aplikacijo je pripravila izobraževalna organizacija Oideas Gael in namenjena je ljudem, ki se učijo irskega jezika. Uporabniki lahko poslušajo pogovore v irskem jeziku in pogovor spremljajo z besedami, ki so prikazane na računalniku. Aplikacija je

namenjena predvsem tistim, ki so v šoli pridobili osnovno znanje irskega jezika, a bi hoteli to znanje izboljšati.

2. Cula 4. Gre za aplikacijo, ki jo je pripravila jezikovna organizacija v Kilarneyu. Namenjena je predšolskim otrokom, katere privaja na vrsto besed, od vremena do živali in avtomobilom ter osnovnega izrazoslovja delov telesa. Gre za interaktivno aplikacijo, ki jo lahko otroci uporabljajo sami.
3. Babog Baby. Gre za medvedka, najbolj tradicionalno otroško igračko, ki so jo začeli prodajati ob lanskem božiču, ko je bila ta igračka prava uspešnica. Medvedek izgovarja besede in enostavne stavke v irskem jeziku.
4. Cluisaiocht an Gaelige. Gre za aplikacijo, ki je namenjena odraslim. To je najzabavnejša irska aplikacija na trgu, saj vsebuje humor za odrasle, temelji pa na knjigi, uspešnici, ki jo je napisal irski pisatelj Rossa O Snoidagh. Ta aplikacija vsebuje tudi izrazoslovje ljubimkanja, emocij in iznajdljivosti glede človeškega telesa.
5. Get the Focal. To aplikacijo je pred približno dvema letoma ponudilo podjetje Maithu, eno številnih podjetij, ki se na Irskem ukvarjajo z računalniškimi programi. Gre za zelo kakovost-

Sardinija zahteva uveljavljanje avtonomije

»Deželni svet Sardinije je s soglasno odobritvijo resolucije potrdil že znana enotna stališča o prihodnosti tega otoka.« Tako je predsednik dežele Ugo Cappellacci komentiral izid glasovanja ob koncu dolge in poglobljene razprave o sedanjem stanju in o perspektivah te dežele.

Predsednik deželne vlade je vsvoji oceni po glasovanju še poudaril pomen dejstva, da so se za resolucijo zavzeli predstavniki vseh političnih strank ter so jo podprli tudi predstavniki gospodarskih in socialnih organizacij, »kar pomeni, da v Rim ne bomo ponesli samo stališča, ki bi bilo politično reprezentativno, ampak ta stališča podpira celotna sardinska družba.« Sardinija po besedah predsednika ne prosi za vbogajme oziroma podporo, »kar bi bilo v nasprotju z našim dostojanstvom in z našimi vrednotami,« pač pa t vso odločnostjo zahteva, kar ji pripada, da lahko odloča o svoji usodi, torej o svoji prihodnosti na načelu in v duhu avtonomije.

Predsednik Cappellacci se je tudi zaustavil pri dodatnem besedilu, ki ga je

predlagala sardinska akcijska stranka in ki je prav tako zadevala odnose med državo in deželo Sardinijo; tudi to besedilo je deželni svet sprejel.

Predsednik je soglašal z ugotovitvijo, ki je iztočnica tega dokumenta, da so v zadnjih desetletjih rimske vlade pogosto obrnile hrbet »našemu narodu, ki se ni nikoli izognilo pomoči, kadarkoli je zgodovina to terjala.« Tu je predsednik Cappellacci poudaril, da je Sardinija ne dolgo tega, »ugotovila in seveda obsotila odnose, ki bi jih lahko označili kot sovražne, kot izraz egoistične zaprtosti s strani 'severnjaških' ministrov.« Zato je po njegovem mnenju upravičeno, da sardinska politika nastopa brez strahu, da si ne zastavlja vprašanj in da nima dvomov glede razprave o možnih odgovorih. »To je naša dolžnost, še zlasti v zgodovinskem obdobju, ko se ta vprašanja čedalje pogosteje postavljajo v naši družbi,« je še poudaril predsednik. Med vprašanji, ki so bili v ospredju razprave, je bila seveda tudi vsa tematika identitete in uveljavljanja sardinskega jezika kot enega temeljev deželne avtonomije.

sten elektronski prevajalnik, ki je namenjen vsem, ki želijo pravilno pisati in govoriti v irskem jeziku, zelo koristen pa je tudi tistim, ki rešujejo križanke in druge podobne ugankarske naloge. Tako je na računalniku ves svet. Z besedami, seveda.

Raidio Ri-Ra

Raidio Ri-Ra. Tisoči Ircev so si na svoje iPhone naložili aplikacijo Raidio Ri-Ra, ki je brezplačna. Od začetka leta 2010 s pomočjo te aplikacije preko svojih iPhonov poslušajo irsko glasbo, ki jo radijska postaja oddaja 24 ur na dan. Od časa, ko se je Raidio Ri-Ra prvič pojavil, je ta aplikacija že doživela celovito prenovo, kar jasno kaže, kako kratko življenjsko dobo imajo računalniške aplikacije. To radijsko postajo vodi Traic O Braonain, ki se rad pohvali, da je poslušanje zelo veliko vse od prvega dneva, ko je začel ta neobičajni radio oddajati. Ljudje lahko poslušajo naj-sodobnejšo irsko glasbo ob vseh urah dneva in noči. Radio je seveda prisoten tudi na facebooku, ima svojo spletno stran in redno posreduje tudi zadnje novice, seveda na posebnem naslovu, prav tako na iPhonu. Raidio Ri-Ra je edina postaja, ki oddaja vse leto samo

irsko glasbo in oddaja vse sporede izključno v irskem jeziku; sporede, namenjene mladim, pripravljajo mladi sami. In sedaj pripravljajo že novo, tretjo verzijo aplikacije, ki bo še bogatejša

Eden izmed voditeljev radijskih sporedov Aodhan O Dea o svojem delu govori samo v presežnikih: »Raidio Ri-Ra je iz dneva v dan močnejši; mi smo si prizadevali za izboljšanje naše aplikacije na iPhonu z namenom, da dokažemo, da ljudje lahko radio poslušajo na svojih pametnih mobilnih telefonih. Sedaj, ko smo zagnali zadnjo verzijo aplikacije, svojim poslušalcem predlagamo, naj svojim prijateljem povejo, da naš radio oddaja odlično irsko glasbo ter da je aplikacija na razpolago popolnoma brezplačno.«

V enem mesecu, natančneje v marcu vsako leto, se Raidio Ri-Ra od leta 2009 dalje pojavlja tudi na ultrakratki valovni dolžini na rednih radijskih valovih, ker ta radio v živo predvaja mednarodni festival irskega jezika Seachtain na Gaeilge. V času, ko ta radio tako oddaja, ga posluša približno milijon ljudi v vseh irskih mestih. V marcu je Raidio Ri-Ra že tretje leto državna uspešnica.

Sicer pa tudi Raidio Ri-Ra razmišlja o tradicionalnem oddajanju. To uspešno marčevsko oddajanje na ultrakratki valovni dolžini je verjetno prvi korak k rednemu oddajanju za »normalne« radijske sprejemnike. V perspektivi bi bila to vse-državna mladinska radijska postaja, pri čemer Traic O Braonain ne skriva želje, da bi postali nacionalna radijska postaja, ki bi jo mladi ljudje po vsej Irski poslušali podnevi in ponoči z vsemi tehnologijami, s katerimi razpolagajo.

To pa še ni vse. Programi naraščajo iz dneva v dan in sedaj pri postaji Raidio Ri-Ra že razmišljajo o digitalni televiziji. Tudi to so že preizkusili, v sodelovanju s kanalom, ki ga upravlja The Irish Daily Star, prav tako s prenosom marčnega festivala, prvič v letu 2011 in drugič že letos, v obeh primerih zelo uspešno. Zavedajo se, da je pot zelo težka, vendar ne nameravajo odnehati. Da bi privabili še več mladih, ne oddajajo samo izvirne irske glasbe, ampak tudi v irščino prevedene najsodobnejše angleške glasbene hite. Poslušalci so tudi nad tem navdušeni.

POMEMBNA, A NAM MALO ZNANA REZIJANKA

Pielich Valentina por. Negro (1900 - 1984) znana kot Tina Vajtova, pravljíčarka

Lelja Rehar Sancin

Ko razmišljamo o pripevkah primorskih žena v zakladnico slovenske kulture v njenem najširšem pomenu, moramo seči vse do skrajnega severozahodnega roba slovenskega naselivitvenega prostora. To pomeni vse do Rezije, ki se nam je vedno zdela zelo daleč. Le malokdo je znal v tiste oddaljene in z revnimi vasicami posejane kraje, da bi opozoril svet na tamkajšnje zanimivo ljudstvo. Prvi je leta 1806 opozoril na Rezijane znameniti češki znanstvenik in jezikoslovec Josef Dobrovsky, ko je objavil jezikovne zapiske poljskega pisatelja in starinoslovca Jana Potockeja in A. Pišellija, ki sta veliko potovala in po čudnem naključju prišla tudi v Rezijo. O tem je deset let pozneje pisal Jernej Kopitar. Četrto stoletje potem sta na Rezijane spomnila Čeh Ismail Sreznjevskij in Stanko Vraz (s pravim imenom Jakob Frass), pesnik in zbiratelj ljudskih pesmi, ki je leta 1841 obiskal Ziljsko dolino in Žabnice v Kanalski dolini, kjer mu je v neki trgovski družini stara mati zapela rezijansko pesem. Ta pesem ga je tako navdušila, da se je odpravil preko visokih hribov v Rezijo, kjer je junija ostal šest dni in si tam zapisal nekaj pesmi, ki pa so ostale v glavnem neobjavljene. Zapisane niso niti v bogati Štrekljevi zbirki pripovednih narodnih pesmi iz leta 1898.

Spet so minila desetletja, dokler ni prišel leta 1873 v Rezijo poljsko ruski jezikoslovec J. Baudouin de Courtenay in avgusta meseca zbral tam prvo sistematično gradivo ter z njim opozoril svet na tamkajšnjo arhaično govorico. Potem smo Slovenci čakali še sedemdeset let, da je l. 1944 v 17. številki slovenskega Etnologa izšla rezijanska pripovedna pesem o Godcu pred peklom, ki jo je v Terski dolini od ženic iz Učje slišal in zapisal (takrat še študent v Padovi) akademik dr. Milko Matičetov. Vojna je za nekaj let zaustavila njegove raziskave. Z veliko vmezo in strokovnim znanjem jih je nadaljeval šele po vojni, ko je v Ljubljani dokončal univerzitetni študij. S svojim bogatim raziskovalnim opusom se je uveljavil tako doma kot po svetu. Po diplomu se je najprej zaposlil kot kustos v Etnografskem muzeju v Ljubljani, kjer se je posvečal etnološkimi raziskavam zapadnih Slovencev; leta 1952 pa je prišel na Inštitut za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Nekaj let pozneje, ali točneje leta 1962, se je začel sistematično posvečati raziskovanju ustnega ljudskega izročila v Reziji. Kot pristen Kraševčan in odličen poznavalec italijanskega jezika je navezal stike za sistematično terensko raziskovanje z etnomuzikološkim centrom iz Rima (Centro Nazionale Italiano Studi di Musica Popolare). Prvi popis o tem delu je bil objavljen v poročilu rimskega centra leta 1963.

V petih letih, od maja 1962 do septembra 1967, se je nabral na magnetofonskem traku nad 400 pesmi in skoraj 2000 raznovrstnih pripovedi. Pri tem raziskovalnem delu so sodelovali vodja rimskega centra prof. Giorgio Nattaletti, za tehnično pomoč Italo Teja iz Trsta, leta 1963 pa tonski tehnik Radia Trst Mario Bradaschia. To sodelovanje z italijanskimi strokovnjaki je še toliko bolj pomembno zaradi večkratnih občasnih polemik o rezijanščini, ki ji nekateri iz političnih razlogov zanikajo slovenski izvor. Iz Ljubljane je poleg Matičetovega pri raziskavah sodelovalo več priznanih etnomuzikologov.

Rezijani svoje pesmi radi zapojejo, še bolj kot petje pa je med njimi razvito nevezano pripovedovanje. Najbolj zavzeto se je posvečal tej vrsti dr. Milko Matičetov, ki je l. 1966 s podporo iz Kidričevega sklada kar štirikrat preživel po deset dni (febr., avg., okt., nov.) v Solbici v Reziji. V tej po velikosti drugi rezijanski vasi, ki leži skoraj na

koncu doline, je bilo takrat nekaj pripovedovalskih žarišč - gnezd. Ta zadnji izraz uporabljajo Rezijani za hiše ali skupine hiš, kjer se zbirajo manjše družbe. Zbere se torej krog ljudi, nekateri pripovedujejo, drugi pa sodelujejo kot zvesti poslušalci. Najbolj zanimiva in poučna so bila gnezda v solbaškem zaselku Ladina. Kot nedosegljiva mojstra so omenjali dva že pokojna pravljíčarja, moškega in žensko.

min prenočevanja po kmečkih hlevih in pripovedovanje najrazličnejših pravljič. Matičetov jim pravi povedke. Spoznavala je na teh poteh tudi pesmice, pregovore in uganke, poleg opisov starih šeg in navedb, raznih spominov in osebnih dogodivščin rezijanskih brusačev in krošnjarjev. V dekleških letih "bi šla za eno pravljico po nagih kolenih noter v Benetke", je enkrat rekla Milku Matičetovemu. Pa še: "Za pr-

nikdar obupavala. Moža je izgubila že leta 1953, ko je imela Gelinda komaj 16 let. Matičetov se spominja njene maksime: "Kaj bi človek jokaj, saj je že tako dovolj hudo na svetu!" Prepričan je, da so ji tudi pravljice pomagale prenašati življenjske tegobe, ki jih ni bilo malo. Zelo rada je pripovedovala pravljice in bila ponosna na to, da so jo ljudje radi poslušali in jo vabili pripovedovat otrokom in odraslim. Ponosna je bila tudi na posnetke svojih povedk. Leta 1967 so jo blizu Učje posneli za ljubljansko televizijsko serijo Pri naših pravljíčarjih. Ob tisti priložnosti se ji je želel Matičetov oddolžiti z obiskom Ljubljane. Skupaj z njeno hčerjo so se ustavili najprej v Postojni. Tina je upala, da bo morda našla pri znancih možovo krošnjo, ki jo je pustil tam ob izbruhu vojne, ko je šel zadnjič tam mimo. Krošnje niso našli, preveč let je minilo od takrat. Spotoma so se ustavili še v Cerknici, rojstnem kraju njenega pokojnega moža. Mati ga je tam rodila na eni izmed rezijanskih popotovanj. In na koncu je prišla Tina še v Ljubljano in si jo ogledala. Med njeno družino in družino Milka Matičetovega so se spletile prijateljske in prirčne vezi, ki jih je pretrgala šele njena smrt.

Prve pravljice se je Tina Vajtova naučila že v otroških letih od svoje matere. Potem jih je nabirala celo življenje od prvih potovanj z materjo in drugimi Rezijankami. Kopicile so se v njej in ona jih je s svojo pripovedjo spreminjala in izpopolnjevala. Imela je izjemno pripovedni dar. Prvi sistematični zapisovalec rezijanskih pravljič Baudouin de Courtenay je ocenjeval te pravljice zelo kritično. V njih ni videl izvirnosti. Popolnoma drugače gleda na originalnost ljudskega slovstva Milko

na zgodba v legendi o Kristusu in Sempjerinu pripoveduje, kako sta hodila skupaj po svetu. Sestavljena je iz osmih delov ali epizod; prva se razreši šele na koncu. Najdaljša posneta Tina pravljica je Požrtnek nu velákanek. O njej je povedala, da so to tri pravce skupaj, vse skupaj pa je ena sama.

Prvo poročilo o Tini Vajtovi in njenih pravljicah je izšlo v Letopisu SAZU leta 1966. V zborniku Traditio-nes iz l. 1984, kjer je objavljen tudi spominski zapis o njeni smrti in pravljica Man pravet smrt?, je tudi seznam do takrat objavljenih tekstov. Samo 27 besedil, skupaj s prevodi v nemškem, italijanskem, francoskem in hrvaškem jeziku. Najstarejša so v Trinkovem koledarju za leto 1968, takoj potem je izšla ena pravljica v Primorskem dnevniku (31.dec.1967). Pet pravljič so v izvirniku predvajali 26. marca 1968 na ljubljanski televiziji. Nekaj krajših tekstov je izšlo v knjižni slovenščini v listih za otroke: v Pionirju (1967), Cicanu (1968) in Čebelici (1974), eden pa l. 1968 v Pahorjevem Zalivu.

Zanimivo je, da najdemo pravljico Tine Vajtove tudi v prvi knjigi Slovenskih ljudskih pesmi, (l. 1970 SM Ljubljana), kamor bi rekli, da pripovedovana pravljica ne spada. To je ena izmed variant pesmi Kralj Matjaž rešen iz ječe. Objavljena je v originalni obliki in v dobesednem knjižnem prevodu (str. 43-46). Matičetov jo je posnel 23. oktobra 1966 z naslovom Ti ki šel tuw Turkijo. Tina jo je slišala od svoje stare matere in sploh ni vedela, da so jo tudi peli. Pri pazljivem poslušanju pa je Matičetov odkril, da se sredi proznega besedila, posebno v dialogu, tu in tam še skrivajo verz. Te skrite verz je v objavi nakazal z ležečim tiskom. Leta 1969 so v povzetku izšle tri pravljice v zborniku Atti del Congresso internazionale di linguistica e tradizioni popolari (Udine, 1960). Vse natisnjene objave pa nam najbolj zgovorno pokažejo, da mrtvih črk ne moremo primerjati z neposrednostjo zvočnega zapisa, ki je včasih prava umetnina.

Najbolj so pri Rezijanih priljubljene živalske pravljice. O teh je rekel že Baudouin de Courtenay, da so, kot bi bile rojene med samimi Rezijani. Med temi pravljicami srečamo celo vrsto različnih variant, ki so tesno povezane s posameznimi kraji, z družinami in njihovimi družinskimi člani. V opusu Tine Vajtove jih je samo kakih osem, od teh so tri objavljene v knjigi Zverinice iz Rezije, ki je izšla v zbirki Zlata ptica (Mladinska knjiga in ZTT, 1993). Pripravil jo je in v knjižni jezik preli Milko Matičetov. V njej so: Lisica na drenu, Muca, ki je imela vzeti peska in Volku ostriglj brke. Ob poslušanju živalskih pravljič spoznavajo otroci sončne in senčne strani življenja. Živalska pravljica je zanje priprava za življenje. Radi pa ji prislusnejo tudi odrasli. Matičetov razlikuje živalsko pravljico in basen. Razlika med njima vidi predvsem v obliki; pravljica ima namreč izrazito epski pripovedni slog.

Milko Matičetov je posnel vsega skupaj 400 enot Tine Vajtove, med njimi je tri četrtni prozni pripovedni tekstov. V svojem repertoarju ima Tina vse pravljíčne vrste in podvrste. Taki univerzalni pravljíčarji, ki obvladajo vse žanre, so zelo redki. Skoraj polovica besedila je v dialogu. Tini pripovedovanje je naravnost mojstrsko. Vsak hip vpleta v svojo pripoved duhovite psihološke utrinke.

Svoj portret rezijanske pravljíčarke Tine Vajtove končujem z zaključno mislijo, ki jo je ob njeni smrti zapisal Milko Matičetov: "Naš dolg do Tine Vajtove bo poravnal šele takrat, ko bo njen pripovedni repertoar natisnjen v celoti, dosegljiv ne samo Rezijanom, ampak tudi bovskim in laškim sosedom - prišel v mednarodni literarni in znanstveni obtok. Šele tedaj se bomo prav zavedeli, koga smo izgubili."

Na fotografiji
desno
Tina Vajtova,
spodaj
naslovnica knjige
Zverinice iz Rezije

Med živečimi pa je dr. Matičetov postavil na prvo mesto Tino Vajtovo (fonetično Tyna Vajtava) saj je tisto leto od več sto pravljič posnel kar 244 njenih "pravic in vyžic". Kar štirikrat je presegla do tedaj najbolj plodovitega slovenskega pravljíčarja Antona Dremlja - Resnika iz Petrušne vasi na Dolenjskem, ki je umrl l. 1960. Posneli so 63 njegovih tekstov.

Matičetov si je ob svojih obiskih v Reziji pridobil izredno naklonjenost domačinov in se odlično naučil rezijanskega narečja. V poletnih dneh je pomagal pri poljskih opravilih in v živem stiku z ljudmi spoznaval poleg jezika tudi njihovo kulturo in izročilo. Po mnenju Pavla Merkuja, ki se je prav tako živo zanimal za Rezijo, je Matičetov "pravi Rezijan med Rezijani". Med njegovimi največkrat poslušanimi pravljíčarji zaseda posebno mesto Tina Vajtova. Če je le mogel je posnel iste pravljice večkrat ali vsaj dvakrat. V svojem referatu, ki ga je imel na VI. mednarodnem slavističnem kongresu l. 1968 v Pragi, je zapisal med drugim: "Ker sem si zmerom prizadeval za pravšno razpoloženje med pripovedovanjem, ker sem izbiral, če se je le dalo, večerne ure in zimski čas, so pravljice zelo dolge in jih je zato transkribiranih zelo malo." (Slavist. revija 1968 Lj.)

In kdo je izjemna pravljíčarka Tina Vajtova, za katero Matičetov meni, da take ne poznamo ne med Slovenci ne med Italijani in tudi drugod po Evropi ne? Ta izjemna žena se je rodila kot Valentina Pielich 4.marca 1900 na Ladini, zaselku na vzhodnem robu Solbice. Njen oče je bil brusar Giosuè Pielich-Vajt, mati pa Žvana Siega, Mucova iz Osojan. Imela je sestro in dva brata. Njen oče je zmrznil na brusarskem popotovanju v Zlataru na Hrvaškem, starejši brat je utonil, mlajši pa se je ubil, ko je padel po stopnicah. Očeta je izgubila, ko je imela komaj štiri leta. Že kot otrok je hodila z matero in sestro po vaseh prodajat sukanec, trakove, glavnike, gumbe in naprstnike. Mati je z drugimi vaščankami odkupovala in potem prodajala ženske la-se ter z zaslužkom preživljala družino. Doma je Tina opravila dva ali tri razrede osnovne šole, in še naprej hodila z materjo in drugimi vaščankami po kupčijskih poteh po Furlaniji, Istri, Pivki in Vipavi, kjer so se ji vtisnili v spo-

vljico bi skočila v ogenj ali v vodo." In pravljice so se nabirale in kopicile v njenem proznem spominu.

Leta 1921 se je Tina omožila. Njen mož je postal dve leti starejši bru-

dar Žvan Negro. V zakonu se jima je rodilo osem otrok, od katerih pa so štirje že majhni umrli. Tri je izgubila pozneje, ko so že odrasli. Na koncu ji je ostala samo najmlajša Gelinda, ki se je poročila z Nerezijanom in se po poroki preselila v Pordenon. Ko je hči v prometni nesreči izgubila moža, se je odpravila Tina preselila k njej v Pordenon, da ji je gospodinjala. Komaj 29 let stara Gelinda si je namreč morala poiskati službo v tovarni, ker je ostala sama z dvema majhnima otrokoma. Zadnjih deset let je Tina precej bolehal. Oživel pa je vsako poletje, ko se je vračala v svojo rodno Solbico. Leta 1984 je dokončno omagala in 21. februarja 1984 umrla v Pordenonu, kjer je tudi pokopana. Kljub težkemu življenju ni

Matičetov. "Izviren je v pravljici jezik, ki je bolj ali manj osebno obarvan in nosi stilni pečat tistega, ki pripoveduje.. Izvirne so lahko drobne epizode, način, kako so razvrščene, 'razni' tehnični prijemi, dialog, okraske in vse, kar ni že dano od izročila. Izvirna je prilagojenost domačim ljudem, pokrajini, času, navadam, kulturi" je njegov pogled na izvirnost. (Slavist. rev. 1968)

Na Solbici je Matičetov posnel od avgusta 1966 do septembra 1967 370 enot Tine Vajtove. Sam priznava, da ni vse zlato, kar je povedala, so pa vmes tudi pravi biseri, tako z literarnega kot etnografskega gledišča. Izjemne so kompozicije njenih pripovedi; z lahkoto namreč zapleta in razpleta tudi zahtevne vsebine. Njena izvir-

PROF. DANIELE MARINI, DIREKTOR ZAVODA NORD EST

Provincialnost je treba pustiti za seboj

Mitja Stefancic

Daniele Marini je profesor sociologije gospodarskih in organizacijskih procesov na Univerzi v Padovi in znanstveni direktor Zavoda Nord Est, ki ima sedež v Trevisu. Je izvedenec za gospodarske in družbene problematike, ki so značilne za severovzhodne italijanske dežele. Letos je pri založbi Marsilio izdal knjigo »Innovatori di confine: I percorsi del nuovo Nord Est« (Inovatorji ob meji: poti novega italijanskega severovzhoda). Profesorja Marinija smo vprašali, naj nam obrazloži nekatere ideje in ugotovitve, na katere se osredotoča njegova publikacija, saj so tudi za nas zanimive in vredne pozornosti.

Severovzhodni gospodarski sistem je bil v minulih letih zanimiv argument za italijanske in tuje raziskovalce.

Območje severovzhodnih italijanskih dežel je bilo v središču številnih mednarodnih ekonomskih študij. Navedel bi vsaj nekaj razlogov za tako vsesplošno zanimanje. Predvsem v sedemdesetih, osemdesetih in delno devedesetih letih prejšnjega stoletja je ta prostor beležil nadpovprečne dosežke v podjetništvu, visoko stopnjo gospodarskega napredka in naraščanje BDP-ja. Z razliko od drugih italijanskih območij, kjer se je gospodarska rast sukala pretežno okrog večjih podjetij, je rast v severovzhodnih deželah slonela na majhnih a zelo dinamičnih in produktivnih podjetjih. Zato lahko to gospodarsko območje opredelimo kot izrazito »post-fordistično« območje. Njegove družbene in gospodarske značilnosti so pritegnile pozornost številnih raziskovalcev – predvsem ekonomistov, družboslovcev in izvedencev za strateški menedžment podjetij.

Ali lahko sploh govorimo o homogenem razvojnem gospodarskem sistemu »Nord Est«?

Tako imenovani »Nord Est« združuje tri dežele, ki se med sabo zelo razlikujejo: Tridentinsko-Gornje Poadižje, Veneto, in Furljanijo Julijsko krajino. Ne gre za povsem homogen družbeno-gospodarski sistem, temveč ga lahko opišemo na različne načine. Njegovo osrčje predstavljajo pokrajine, ki sežejo od Verone do Pordenona oziroma vključno do Vidma. To je daleč najbolj industrializirano območje, kjer so prisotni pomembni gospodarski in industrijski kompleksi – v mislih imam predvsem mesta, kot so Verona, Vicenza, Padova, Treviso, Pordenone in Videm. Pokrajine kot so Trento, Belluno in Rovigo imajo podobne značilnosti kot omenjena mesta, saj tvorijo neke vrste periferno cono, ki je komplementarna gospodarskemu osrčju. Nazadnje, najbolj periferna mesta – to so Trst, Gorica in Bocen – nimajo vseh značilnosti, ki so tipične za italijanski severovzhodni družbeni in gospodarski model. To so manj industrializirana mesta, ki se od ostalih mest razlikujejo po razvojnih dinamikah ter seveda po svojevrstnem zgodovinskem in kulturnem ozadju.

Kako si vi razlagate padec konkurenčnosti tega območja, kakršnega beležimo v zadnjih letih? O tem pričajo rezultati raziskav, ki jih je pred kratkim predstavila italijanska centralna banka.

Temeljno se je spremenil mednarodni kontekst. Preučevanje gospodarskih problemov severovzhodnih dežel brez upoštevanja korenitih globalnih sprememb, do katerih je prišlo v zadnjih dvajsetih letih, zna biti problematično ali celo zavajajoče. Naj obrazložim. V času največje gospodarske rasti severovzhodnega italijanskega območja, ki smo jo zabeležili v sedemdesetih in osemdesetih letih, je bil svet popolnoma drugačen: v Evropi sta, na primer, obstajala dva ločena politična bloka, Kitajska ni bila prisotna na mednarodnih trgih in podoben.

Kaj to pomeni?

Nekoč so majhna podjetja na omenjenem območju delovala brez večjih ovir. Gospodarstvo je napredovalo, družba pa bogatela. Podjetja so se vrsto desetletij razvijala nemoteno in so uspešno tržila produkte in storitve, tako na državni kot na mednarodni ravni. Danes je stanje precej drugačno. S krizo so prišli na dan problemi, spremembe pa so odvisne bodisi od no-

»Mladim bi svetoval, naj se že med študijem preizkušajo na različnih področjih, predvsem takih, ki jim najbolj ustrezajo, in naj bodo aktivni na delovnem trgu«.

vih tehnologij, bodisi od vse večje prisotnosti držav, kot so Kitajska, Indija in Brazilija, na mednarodnih trgih. V tem kontekstu majhna podjetja, ki so značilna za italijanski severovzhod, težje poslujejo kot pred desetimi ali petnajstimi leti in se soočajo z velikimi težavami, ki včasih ogrožajo njihovo preživetje.

Drugače povedano, mala podjetja, ki so značilna za italijanski severovzhod, so podvržena ostri konkurenci, večjemu pritisku mednarodnih trgov.

Točno. Mala podjetja težko kljubujejo mednarodni konkurenci. Zaradi tega se pojavlja potreba po njihovem prestrukturiranju, po uvedbi novih strategij in obnem premišljenih potez, ki bi zagotavljale podlago za večjo gospodarsko rast. Ob tem bi dodal še demografski element, ki je iz družbeno-gospodarskega vidika še kako pomemben za razvoj severovzhodnih italijanskih dežel. Z razliko od šestdesetih in sedemdesetih let, ko so na tem območju prebivali povprečno mladi prebivalci, so prebivalci danes v povprečju veliko starejši. Iz demografskega vidika imamo manj mladih in veliko starejših oseb ter številne nove priseljenke.

Mladih je manj. In vendar statistični podatki kažejo, da se tudi v severovzhodnih deželah, podobno kot drugje po Italiji, mladi težje zaposlujejo kot nekoč.

Mladi nimajo zagotovljenih delovnih mest, stalne službe so redkost. Sam bi zelo težko svetoval mladim kaj naj študirajo oziroma kje naj iščejo zaposlitev. Gospodarski trendi in priložnosti za zaposlitev se hitro spreminjajo. Preden nekoč zaključijo učno pot in uvajalno obdobje na delovnem mestu, je potrebno pet, osem, včasih celo deset let študija in delovne prakse. Mladim bi svetoval, naj se že med študijem preizkušajo na različnih področjih – predvsem takih, ki jim najbolj ustrezajo – in naj bodo aktivni na delovnem trgu. Idealno bi bilo, da bi jim pri uvajanju v delovno prakso sledile višje šole in kasneje tudi univerze. Mislim, da je zmes med študijem in delom najboljša možnost, ki se lahko mladi osebi obrestuje kasneje, pri iskanju redne zaposlitve. Take izbire seveda niso enostavne in tudi politika mora pač odigrati svojo vlogo: v severovzhodnih deželah potrebujemo reforme socialnega sistema in nižje davke pri zaposlovanju mladih. Nenazadnje morajo biti podjetja bolj odprta za novosti, ki jih prinašajo mladi, predvsem tisti z visoko izobrazbo.

Kako pa gledate na vodilne politične in gospodarske elite?

Pri njih večkrat opažam pomanjkanje pravega smisla za vodenje. V severozahodnih italijanskih deželah obstajajo mesta, kjer se vodilni kadri srečujejo in kjer odločajo o gospodarskih politikah dežel. Mislim predvsem na Turin, Milan in Genova. Nam pa primanjkuje centrov za razvoj dolgoročnih

gospodarskih in družbenih strategij. Manjkajo nam središča, kjer bi se srečevali sposobni kadri in vodilni menedžerji, ki bi odločali o skupnih razvojnih politikah. Zaradi tega se ohranja provincialen tip razmišljanja, ki ovira uvajanje novosti oziroma iznajdljivo razmišljanje nasploh. To se opazi že v sami vlogi mest in v zgodovinskih konfliktih, ki se ohranja med njimi. Če podam primer iz vaše dežele: ali mislite da bi Trst spontano predal svoje vodilne politične vloge Vidmu, da ne rečem Pordenonu, četudi bi imeli od tega vsi koristiti?

Problem torej ni le gospodarski, ampak kulturni oziroma politični.

Kot sem povedal, manjka nam neke vrste politično vodstvo na deželni ravni oziroma tako vodstvo, ki bi presegalo zgolj deželno raven. Rešitev je lahko le kulturna: po eni strani je nujno vrednotenje specifičnosti, značilnih gospodarskih elementov in družbeno-kulturnih identitet, ki sobivajo v tej makroregiji; po drugi strani je potrebna večja vzajemnost med raznimi gospodarskimi, političnimi in institucionalnimi subjekti, ki sobivajo na istem območju. Le tak način razmišljanja lahko dejansko pospeši oblikovanje boljših vodilnih gospodarskih in političnih elit, ki bi razpolagale s kvalitetnejšo razvojno vizijo, ki jim danes žal primanjkuje. Posledice tega pomanjkanja je čutiti na gospodarski ravni.

V vaši knjigi ste zapisali, da je italijanski severovzhod zelo oddaljen od Rima. Meni se zdi, da so nekatera mesta – kot je Trst – zelo oddaljena od severovzhodnega gospodarskega modela nasploh in od tistega industrijskega osrčja, ki ste ga prej omenjali.

Res je. V prvi vrsti primanjkuje finančne naložbe in sredstev za razvoj in nadgradnjo infrastrukturo. To predstavlja oviro, ki jo lahko premostimo le ob pomoči sposobnih vodilnih elit. Po drugi strani je potrebna boljša komunikacija na politični ravni, predvsem učinkovitejša sporazumevanje z institucijami, ki določajo razvojne strategije na državni ravni. Če želis biti v centru politične pozornosti, potrebuješ sposobne ljudi, ki znajo delovati v skupini. In ki zmorejo zastopati skupne interese. Če se povrneva k problemu tržaškega mesta, je potrebna uresničitev skupne strategije z ostalimi pristanišči na Jadranskem morju. Nujne so usklajene politike na področju razvoja infrastruktur. Ni dobro, da ostaja Trst oddaljen od ostalih severovzhodnih italijanskih mest, kajti infrastrukture, preko katerih sta tržaško pristanišče in tržaško gospodarstvo povezana z ostalim severovzhodnim gospodarstvom, združujejo tudi vsa ostala mesta na območju »Nord Est«. Ponavljam, razmišljati je treba za skupno dobro, snovati je treba nov družbeno-gospodarski sistem, ki bo v prihodnjih letih zagotavljal realen razvoj celotnega območja. Z drugimi besedami, za seboj je treba pustiti provincialnost ...

POD ZELENO STREHO

Ljubljana je za vogalom ...

Barbara Žetko

8. marec je nedavno minil in z njim vsa praznovanja. Ne vem, kako so letos proslavljale druge ženske. Verjetno se je, kot vsako leto, ena angažirala v boju proti diskriminaciji ali nasilju v družini, druga se je odločila, da preživi večer v družbi prijateljic, za tretjo pa je bil ta dan popolnoma enak ostalim in je torej rutinsko opravila vsakdanje delo. Moj dan žena je spadal v to kategorijo, saj razen šopka mimoz, ki sem ga opazila v roki gospe, in naslovov časopisnih člankov na to temo, me ni nič drugega spominjalo ali opozarjalo, da bi morala preživeti ta dan na kak poseben način.

Pa vendar je bil moj dan nekoliko svojevrsten, saj sem od jutra do poznega popoldneva krožila po Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, se posvetovala z razstavljalci, sledila predavanjem in nosila presneto težke specializirane revije in brošure. Tja me je pritegnila 51. izvedba sejma Dom, na kateri se je pod geslom Ključne rešitve predstavilo več kot 600 podjetij iz 26 držav. Čeprav ga verjetno mnogi ne poznate, je sejem Dom s svojimi 24.000 kvadratnimi metri notranjih in zunanjih razstavnih površin največja mednarodna sejemska prireditev na področju gradbeništva v Sloveniji.

Kot vedno, je bila tudi letošnja ponudba sejma raznolika in je obsegala najrazličnejše teme: od gradbeništva do stavbnega pohištva, od ogrevalne in hladilne tehnike do varovanja, od urejanja okolice hiše do notranje opreme, od montažnih hiš do fotovoltaike. Tako široka ponudba razstavljalcev pa ni bila edina odlika tega sejma. Ob njem njej so se od torka do nedelje zvrstile številne obsejemske prireditve, ki so predstavljale resnično dodano vrednost tega dogodka in so obogatile znanje obiskovalcev s strokovnimi predavanji in brezplačnimi individualnimi svetovanji. Predavatelji in svetovalci so ponudili občanom praktične in konkretne rešitve pri novogradnjah, pri prenovi stavb, pri izolacij streh in fasad, glede problemov vlage, sistemov ogrevanja in hlajenja ipd. ter poudarjali nujnost energetske učinkovitosti stavb in trajnostnega gradbeništva. Sejem v znamenju okolju prijaznega pristopa torej, ki je prvo načelo, ki ga moramo upoštevati pri današnji gradnji.

Sejem Dom bi lahko primerjali sejmu Casa Moderna, ki ga vsako leto jeseni organizirajo v Vidmu, ali celo največjemu italijanskemu sejmu gradbeništva SAIE, ki poteka vsak oktober v Bologni. Razsežnosti slovenskega sejma sicer ne moremo primerjati s SAIE, je pa kvaliteto na visoki ravni in mnogi izmed razstavljalcev, npr. nekatera podjetja montažnih hiš, toplotno-izolacijskih materialov ali stavbnega pohištva, so prisotni tako na enem kot na drugem. V primerjavi z videmskim razstavlja na ljubljanskem sejmu manjše število podjetij, ki izdelujejo pohištvo, a to je povsem razumljivo, saj Gospodarsko razstavišče prireja novembra Ambient Ljubljana – sejem pohištva, ki je namenjen izključno notranji opremiti.

Sejem SAIE je namenjen predvsem gradbenikom, tehnikom - arhitektom, inženirjem, geometrom - in prodajalcem, medtem ko Casa Moderna privablja raznovrstnejše obiskovalce. Uveljavila se je namreč že tradicija, da si družine načrtujejo izlet v Videm na sejem in si tako ogledajo novosti v zvezi z vsem, kar prispeva k ureditvi našega bivalnega prostora. Sejem Dom pa se umešča nekje na pol poti, saj ponuja tako strokovnjaku kot navadnemu obiskovalcu najrazličnejše in najsodobnejše rešitve za gradnjo hiše.

Verjetno se večini ne bi zdeli posebno zanimivi nekateri izdelki ali tehnologije kot npr. stropni in stenski opaži, biološko čistilne naprave, strešne kritine ali paropropustne folije. Z velikim zanimanjem pa bi si lahko prav vsi na sejmu Dom ogledali kombinirane zidane štedilnike, krušne ali lončene peči, masažne bazene in savne, aluminijaste ali inox notranje in zunanje ograje, lesene stopnice, drsne stene, zimske vrtove, vhodna protivlomna vrata, dekorativne in talne kamne, zunanje talne obloge, vrtno pohištvo itd.

Iz radovednosti bi se morda nekdo pozanimal za posebne izdelke ali storitve, npr. za robotske sesalnike, za biometrične čitalnike prstnih odtisov za kontrolo pristopa v zasebne prostore, ali pa za obnovo starinskih vhodnih vrat in izdelavo njihovih replik.

Na sejmu seveda niso manjkale energijsko varčne ali pasivne lesene montažne hiše, lesena nizkoenergijska okna, notranja in zunanja senčila, notranja lesena in steklena vrata, lesene talne in stenske obloge, kamini in peči vseh vrst in oblik, toplotne črpalke, kotli na biomaso in prezračevalni sistemi z vračanjem toplote.

Ponudba na sejmu je bila torej res bogata in večina razstavljalcev je predstavila kvalitetne izdelke, sisteme ali tehnologije. Obisk na Gospodarskem razstavišču se je torej izplačal, saj navsezadnje je Ljubljana za vogalom in enournna vožnja res ni huda stvar. Pomislimo na to, če se bomo prihodnje leto odločili načrtovati, graditi ali prenoviti svojo hišo.

REKORD SEZONE DRAGIČA

HOUSTON - Ekipa Houston Rockets je v severnoameriški košarkarski ligi doma premagala Memphis Grizzlies z 98:89, Goran Dragić pa je v 34 minutah in 16 sekundah v prvi peterki gostiteljev s 25 točkami dosegel rekord sezone in bil prvi strelec tekme, zbral pa je še sedem podaj in tri 3 skoke. Zmagala je tudi ekipa drugega slovenskega košarkarja Bena Udriha. Udrih sicer ni zaigral v začetni postavi ekipe Milwaukee Bucks, ki je v gosteh kar s 121:84 premagala Cleveland Cavaliers, je pa v 25 minutah in 16 sekundah vpisal sedem točk.

ZARADI BOLEZNI KONČAL KARIERO

SOFIJA - Bolgarski nogometaš Stilijan Petrov je sporočil, da je zaradi levkemije končal nogometno kariero. »Nič več nogometa, to je konec. Začenjam borbo za življenje in boril se bom,« je sporočil kapetan angleške ekipe Aston Ville. »Popolnoma sem izgubil energijo in to je zame nenavadno,« je dejal Petrov, ki je po porazu proti Arsenalu dobil vročino.

Petrov se je zahvalil za vsa sporočila podpore, ki jih je prejel, njegov rojak in napadalec Manchester Uniteda Dimitar Berbatov pa je pozval vse navijače naj molijo zanj.

GOL IN PODAJA KOPITARJA

in podajo. Detroit Red Wings je doma izgubil z Nashville Predators z 1:4, Jan Muršak, drugi Slovenec v NHL, pa ni igral za Detroit.

EDMONTON - Ekipa Los Angeles Kings je v severnoameriški hokejski ligi NHL v gosteh s 4:1 premagala Edmonton Oilers in prevzela vodstvo v pacifiški skupini. Anže Kopitar je v 18 minutah in pol za goste dosegel dve točki za gol.

NOGOMET - Vnaprej igrani tekmi 30. kroga A-lige

Milan upočasnil ritem

V Catanii so igrali neodločeno 1:1 - Sodnik razveljavil gol - Milanov trener Allegri besen - Parma premagala Rejev Lazio

Pri izidu 1:1 je branilec Catanie Marchese odbil Robinhov strel na gol črti. Piščalka sodnika Bergonzija je ostala upravičeno nema, saj žoga ni v celoti prečkala črte, čeprav se Milanov trener Allegri po tekmi s tem ni strinjal

ANSA

A-LIGA 30. krog

Catania - Milan 1:1 (0:1)

Strelca: Robinho (M) v 35.; Spolli v 57.

Parma - Lazio 3:1 (2:1)

Strelci: Mariga v 5., Floccari v 11. in 71.; Scaloni v 36.

VRSTNI RED: Milan 64, Juventus 59, Lazio 51, Napoli 48, Udinese 48, Roma 44, Catania 43, Inter 41, Atalanta 37, Bologna 36, Palermo 36, Chievo 36, Parma 35, Cagliari 34, Genoa 34, Fiorentina 33, Siena 33, Lecce 27, Novara 24, Cesena 18.

DANES: 12.30 Roma - Novara, 15.00 Bologna - Palermo, Cagliari - Atalanta, Fiorentina - Chievo, Inter - Genoa, Lecce - Cesena, Siena - Udinese, 20.45 Juventus - Napoli.

B-LIGA - 33. krog: AlbinoLeffe - Vicenza 0:1, Empoli - Torino 1:0, Grosseto - Sassuolo 2:2, Gubbio - Livorno 1:2, Juve Stabia - Varese 2:0, Modena - Ascoli 2:0, Padova - Crotone 1:2, Pescara - Bari 1:2, Sampdoria - Nocerina 2:0, Verona - Cittadella 3:2, Reggina - Brescia jutri ob 20.45.

Vrstni red: Torino 66, Sassuolo 63, Verona 63, Pescara 62, Padova 53, Varese 52, Sampdoria 51, Brescia 49, Reggina 46, Bari 45, Juve Stabia 43, Grosseto 42, Modena 40, Livorno 38, Cittadella 38, Crotone 37, Empoli 34, Vicenza 32, Ascoli 29, Gubbio 27, Nocerina 25, AlbinoLeffe 25.

1. SNL - 27. krog: Hit Gorica - Triglav 1:1, Celje - Mura 1:3, Olimpija - Domžale 2:0, Nafta - Rudar 1:1; danes ob 17.00 Luka Koper - Maribor. Vrstni red: Maribor 61, Olimpija 46, Mura 44, Hit 43, Koper 37, Rudar 35, Domžale 32, Celje 31, Nafta 24, Triglav 17.

NOGOMET Odločilne tekme za Triestino

TRST - Čez dva tedna bo precej bolj jasno, katera usoda čaka (vsaj na igrišču) Triestino v letošnji sezoni. Tržačani bodo na Roccu odigrali dve odločilni tekmi v boju za obstanek, saj bodo danes (pričetek ob 15. uri) gostili zadnjeuvrščeni Bassano, nato pa bodo 15. aprila igrali še proti Piacenzi, ki je Triestini trenutno na lestvici tik za petami. Vmes – že v sredo, 4. aprila s pričetkom ob 20.30 – odhajajo Galderisijevi varovanci na gostovanje v Cremo. Ko bi Allegretti in soigralci osvojili celoten izkupiček, potem bi se lahko podali v finiš sezone povsem sproščeni in skoraj neobremenjeni, saj bi do obstanka res malo manjkalo. A nekaj je delati račune na papirju, nekaj povsem različnega je te načrte tudi uresničiti na igrišču, saj ti nihče ne bo ničesar podaril. Že danes proti Bassanu se bodo morali domači nogometaši potruditi, da odnesejo celoten izkupiček. Res je, da Bassano nima v sredi zvenečih imen, a nobenega nasprotnika ne smeš podcenjevati.

Trener Galderisi je med tednom nekaj preizkušal zlasti v obrambi, medtem ko naj bi bilo v vezni vrsti in napadu vse odločeno. Triestina bo igrala s sistemom 4-4-2. Na sredini obrambe bosta Gadignanija čuvala Lima in Gissi, medtem ko so v boju za preostali mesti Galasso (ki bo gotovo igral, a ni izključeno, da se bo z desne pasu premaknil na levega), Tombesi in D'Ambrosio. V vezni vrsti se po prestani kazni vračata Rossetti in Princivalli, ki bosta v družbi Allegrettija in najbrž Cristiana Rossija kraljevala na sredini igrišča. Bassano, ki je v gosteh doslej le dvakrat slavil, ima dokaj skromen napad. Z 18 doseženimi goli v 28 tekmah je namreč najmanj prodorna ekipa lige. (L.F.)

CATANIA/PARMA - Pri Milanu se tolažijo z dejstvom, da bi sinočnji izid v Catanii ponovili tudi v torek na Camp Nou v Barceloni, na povratni tekmi četrtfinala lige prvakov. S tem izidom bi rdeče-črni napredovali v polfinale. 1:1 pod Etno pa ni dober rezultat. Pa ne samo zato, ker so Milančani prekinili dolgo pozitivno serijo sedmih zaporednih zmag. Juventus bi lahko danes izkoristil Milanov polovični spodrsrljaj in se jim približal na sami dve točki zaostanka. Črno-beli pa morajo premagati solidni Napoli.

Milan je v prvem polčasu povedel z golom Robinha. Catania ni stala križem rok in je hitro reagirala: goste je po Gomezovem strelu rešila prečka. Sicilska ekipa je vztrajala, toda pri drugem poskusu je za hladno prho poskrbel sodnik Bergonzi, ki je razveljavil veljaven zadetek Gomeza. V drugem polčasu je bil trud gostiteljev poplačan z golom Spollija. Zadnji del je bil živahen. Obe moštvi sta igrali napadalno. Zadnjo priložnost za gol so imeli igralci Catanie. Lanzafamejev strel pa je odbil Antonini. Moštvi sta se morali na koncu zadovoljiti z delitvijo točk. Milanov trener Max Allegri je bil po tekmi črn od jeze, saj ga ni pričalo dejstvo, da žoga po Robinhovem strelu ni šla čez gol črto. »Ni bilo lahko videti, ampak gol je bil veljaven,« je izjavil trener vodilnega na lestvici.

Na večerni tekmi je Lazio Edyja Reje nerodno izgubil v Parmi, ki se je tako približala bolj varnim mestom v sredini lestvice. Varovanci trenerja Donadonija so že po 11 minutah vodili z 2:0. V uvodnih minutah je sta bila natančna Mariga in Floccari. Največ »škoda« pa je gostujoči obrambi sinoči povzročil razigrani Giovenco, ki je bil res odlično razporejen. Gostje so sicer pred odmorom zmanjšali zaostanek, kar pa ni zmedlo nogometašev Parme. V drugem polčasu so domači še naprej narekovali tempo igre, čeprav je moral sodnik v 62. minuti za nekaj minut prekiniti tekmo, ker so se zaprl žarometi. Tehniki so nemudoma popravili okvaro, tako da so domači navijači pred koncem tekme videli še en gol v mreži Lazia. V polno je znova zadel Floccari.

NOGOMET

Znane vse udeleženske EP do 17 let

LJUBLJANA - Slovenija bo med 4. in 16. majem gostila nogometno evropsko prvenstvo reprezentanc do 17 let. Znanih je vseh osem udeleženk prvenstva, ki bo v Mariboru, Lendavi, Domžalah in Ljubljani. Na EP bodo poleg gostiteljice Slovenije nastopile še branilka naslova Nizozemska, Nemčija, Francija, Poljska, Belgija, Islandija in Gruzija. Kot zadnja se je včeraj na EP prebila Gruzija z zmago z 1:0 nad Ukrajino. V skupini je prehitela tudi nekdanje prvake Špance in Angleže.

V kvalifikacijah je skupno nastopilo 52 reprezentanc. Jeseni je bil na sporedu prvi krog z mini turnirji, po dve najboljši ekipi z vsakega izmed 13 turnirjev in dve najboljši tretjeuvrščeni sta se prebili tako imenovani elitni krog, kjer je igralo 28 reprezentanc v sedmih skupinah.

Zmagovalci teh so se uvrstili na zaključni turnir v Slovenijo.

Žreb skupin za EP bo v sredo ob 16. uri v Ljubljani, znano je že, da bo Slovenija igrala v skupini B. Skupinski del tekmovanja bo 4., 7. in 10. maja, 13. maja bosta polfinala, finale pa bo 16. maja v Stožicah.

ŠPORTNA GIMNASTIKA - Mednarodna tekma v Jesolu

Samo Američanke boljše od Tee Ugrin in ostalih sotekmovalk

JESOLO - Slovenska telovadka Tea Ugrin, članica tržaškega kluba Artistica '81, je včeraj prvič v karieri nastopila z državno reprezentanco. Na mednarodnem tekmovanju v Jesolu, kjer so nastopile tudi telovadke iz ZDA, Rusije in Romunije, je v ekipnem tekmovanju zasedla 2. mesto, med posameznicami pa je bila 10., tretja med »azzurrami«.

V dresu državne reprezentance je bila včeraj najboljša v preskoku, na gredi – kjer je navadno najboljša – pa je zaradi padca izgubila točko, tako da je bila na koncu deseta, sicer bi bila četrta. Z nastopom je bila Ugrinova zelo navdušena. Dober nastop bo najbrž dobra popotnica za vpoklic v izbrano vrsto, ki bo odpotovala na evropsko prvenstvo.

TENIS - Miami

Šarapova četrtič brez lovorike

MIAMI - Rusinja Marija Šarapova je še četrtič klonila v finalu teniškega turnirja WTA v Miamiu z nagradnim skladom 4,83 milijona dolarjev. V finalu je s 7:5 in 6:4 izgubila proti Poljankini Agnieszki Radwanski, 23-letnici iz Krakova. Radwanski gre izvrstno v tej sezoni, ne nazadnje je pred tem dvobojem zabeležila 25 zmag in le štiri poraze, proti Šarapovi pa je zmagala prvič po letu 2007.

V moškem finalu pa bo Britanec Andy Murray, ki se je uvrstil v finale brez boja (Nadal je dvoboj predal zaradi poškodbe kolena), igral proti prvemu igralcu sveta Srbu Novaku Đokoviću. Đoković je v polfinalu premagal Argentinca Juana Monaca s 6:0 in 7:6 (5).

99. PO FLANDRIJI - Danes bodo ljubitelji kolesarstva najbrž uživali ob gledanju belgijske klasične dirke, že 99., po Flandriji (255,2 km). Favorita sta Tom Boonen in Fabian Cancellara.

SMUČANJE - Novi predsednik italijanske smučarske zveze FIS je Flavio Rodda. Včeraj so ga izvolili na volilnem občnem zboru v Modeni. Predstavnica naše dežele v odboru bo Gabirella Paruzzi.

KOŠARKA - A1-liga: Teramo - Cantu 69:74.

Poraz Miljčank

TRST - Varovanke trenerja Matije Jogan so v ženski košarkarski A2-ligi doma izgubile proti ekipi San Martino Di Lupari. Končni izid je bil 61:73. Najboljši strelki miljske ekipe Petrol Lavori sta bili Annalisa Borroni (20 točk) in Jessica Cergol (16). Samantha Cergol in Ajda Gabrovšek sta zbrali po 6 točk.

ODBOJKA

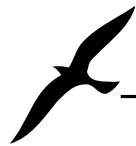
ACH Volley: le zmaga do nove lovorike

LJUBLJANA - Samo zmaga ločuje ACH Volley od naslova državnega prvaka. Calcit iz Kamnika so premagali s 3:0. Ljubljancani v finalu državnega prvenstva vodijo z 2:0 v zmagah in bi lahko pokal za naslov državnega prvaka devetlet v zgodovini, osmič zapored, dvignili že na tretji tekmi, v četrtlet v Tivoliju.

ROKOMET - Rokometaši Cimoso so v derbiju 3. kroga skupine za prvaka pričakali vodilno Gorenje, ki jih je sredi Kopra povozilo in v Bonifiki slavilo prvo zmago po maju 2009. Končni izid 29:31 za Velenjčane. Ostala izida: Celje PL - Maribor 35:21, Trebnje - Krško 38:28.

ŽENSKA KOŠARKA - V petem krogu 1. ženske SKL za prvaka sta se pomerili vodilni ekipi. Košarkarice Athleta Celja so v gosteh zaslužno premagale Triglav z 79:72.

V SPOMIN NA BOVOLENTO TUDI MATEJ ČERNIC?

RAVENNA - V spomin na preminulega odbojkarja Vigorja Bovolento, ki je izgubil življenje pred tednom dni, bodo v Ravenni v torek, 24. aprila, organizirali spominsko tekmo med italijansko reprezentanco, ki jo vodi Berruto, in Vigorjevimi prijatelji. Med njimi bi bil lahko tudi Matej Černec, kot piše na spletni strani časopisa Il Resto del Carlino, ki je z Bovolento igral v Perugi v sezoni 2009/10 in v Modeni v sezoni 2002/03 in v izbrani vrsti, goriški odbojkar pa nam včeraj tega ni še potrdil.

varellijeva. Slovenke so SP (kot Italija v 2. diviziji) končale na 37. mestu, moški (brez Tokića) so bili zadnji v elitni diviziji.

»AZZURRE« LE 28.

DORTMUND - Na ekipnem svetovnem prvenstvu v namiznem tenisu je italijanska ženska izbrana vrsta pod taktirko slovenske selektorke Andreje Ojstršek s 3:1 izgubila proti Indiji in tako končala svoje nastope na 28. mestu. Pri »azzurrah« si je edino zmago izborila nabrežinska namiznoteniška igralka Lisa Ridolfi, ki je s 3:1 (8:11, 6:11, 11:7, 11:8, 12:10), premagala Ankito Das. Trottijeva je dvakrat izgubila, praznih rok pa je ostala tudi Vi-

NA PORTUGALSKEM VODI FINEC

voznike čaka še šest hitrostnih preizkušenj. Norvežan Petter Solberg s tovarniškim fordov je dobil štiri od včerajšnjih šestih hitrostnih preizkušenj, kar mu je prineslo napredovanje v skupni razvrstitvi na peto mesto.

FARO - Finski voznik Mikko Hirvonen (Citroen) vodi na reljii po Portugalskem. Na drugem mestu je Norvežan Mads Ostberg (Ford Fiesta), ki za vodilnim zaostaja 1:11,9 minute, na tretjem mestu pa je še s pol minute večjim zaostankom Rus Jevgenij Novikov (Ford Fiesta). Danes

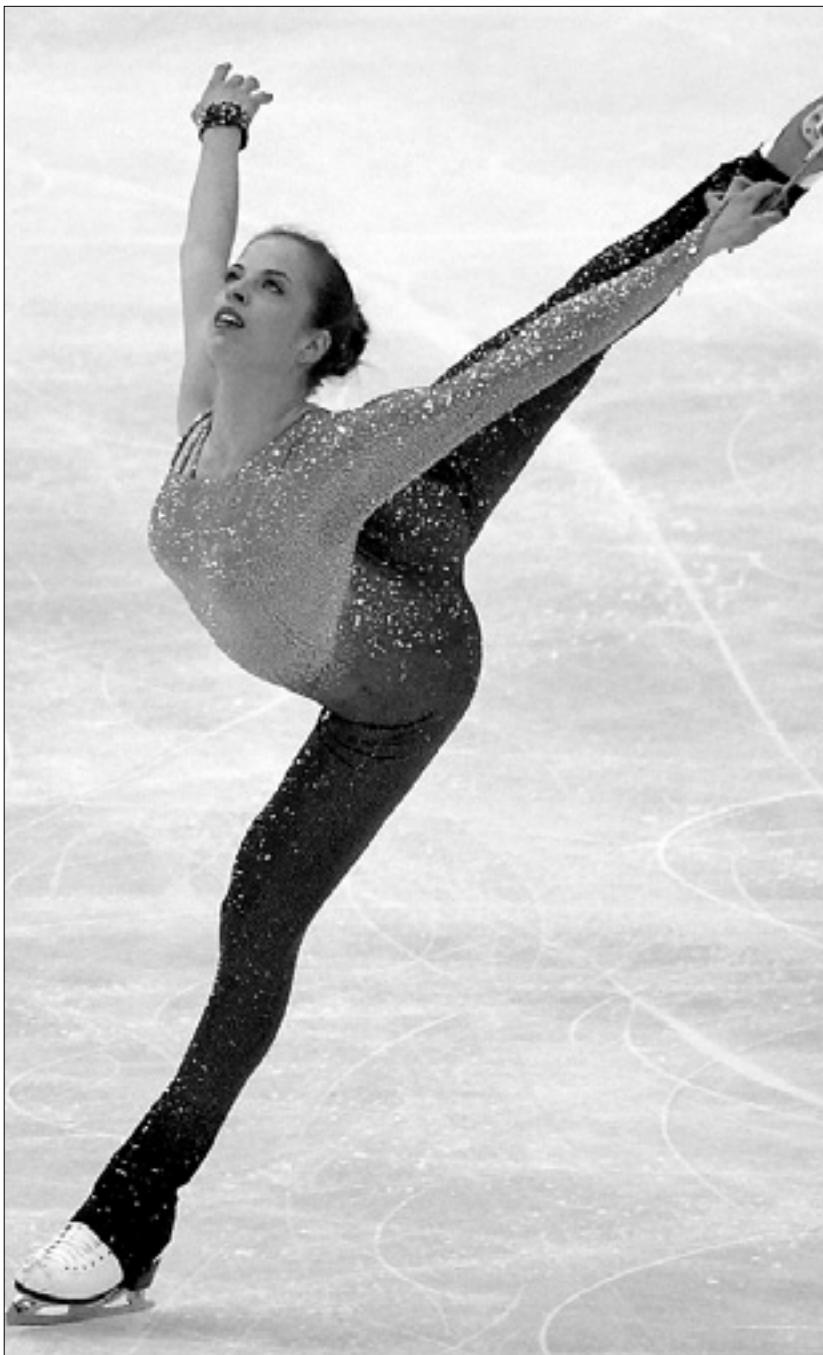
UMETNOSTNO DRSANJE - Svetovno prvenstvo v Nici

Carolina prvakinja

NICA - Prvič v zgodovini umetnostnega drsanja – ženske so začele tekMOVATI leta 1906 – se je »azzurra« zavihтела na prestol umetnostnega drsanja. Včeraj je Južnotirolka (oziroma Ladinka) Carolina Kostner po notah Mozartejeve sonate za klavir in orkester št. 23 z brezhibnim programom prepričala žirijo in premočno premagala vse konkurentke. Po kratkem programu je sicer zasedala tretje mesto, v dolgem programu pa je v svetlikajočem dresu z biseri Swarovski izvedla odlično vse skoke (le z manjšo spremembo), tako da je zbrala kar 128,94 točk (skupno 189,94) in prevzela vodstvo. Druga je bila Rusinja Alena Leonova (184,28), ki je vodila po kratkem programu, tretja pa Japonka Akiko Suzuki (180,68), za katero je bilo to prvo odličje s prvenstev sveta.

»To je bil moj trenutek – kar deset let sem na prvenstvih nabirala izkušnje. Zmago posvečam svojim staršem, v njej pa je čisto vse moje življenje,« je povedala Kostnerjeva, ki je letos osvojila še evropski naslov, najboljša pa je bila tudi v Grand Prixu. »Ni bilo lahko: vzdusje v dvorani me je spominjalo na olimpijske igre v Turinu, kjer pa sem bila doma in torej pod večjim pritiskom, tu pa je bilo drugače. Hvala vsem,« je bila vznemirjena 25-letnica, ki je na svetovnih prvenstvih zbrala že dva bron (2005, 2011) in srebro (2008). Po zmagi pa seveda o bodočnosti ni hotela (še) razmišljati: »Pustite me, da zdaj uživam v zmagi!« V italijanski zgodovini umetnostnega drsanja je sicer zlato na svetovnem prvenstvu osvojil že par Fusar Poli-Margaglio, vendar v posamični tekmi je Kostnerjeva pisala novo stran zgodovine.

V moški konkurenci pa je včeraj zmagal kanadski umetnostni drsalec Patrick Chan. Kljub padcu je v prostem programu ubranil naslov svetovnega prvaka. Na drugem mestu je končal Japonec Daisuke Takahashi, tretji pa je bil njegov rojak Juzutu Hanju. Chan je postal šele drugi drsalec po Švicarju Stephanu Lambielu iz leta 2006, ki je ubranil naslov.

Carolina Kostner

ANSA

ZADNJA VEST Bo Jaš Farneti odpotoval na Ol v London?

Mogoče pa le bomo imeli našega predstavnika na Ol v Londonu! Pozno sinoči so na znanem spletnem portalu o jadrnanju objavili posnetek olimpijca v razredu 470 Gabriela Zandonaja, v katerem kritično razmišlja o zadnji sezoni, v kateri je bil na svetovnem prvenstvu šele 24. Med drugim je navedel, da bi lahko po regati na Palmi de Mallorca, ki se začne jutri, celo zamenjal flokista, če ne bo dosegel zaželjene visoke uvrstitve. Starosta italijanskega jadrnanja je med možnimi kandidati za zamenjavo omenil Nicolo Pitantija in tudi slovenskega perspektivnega flokista Jaša Farnetija. »Po predolimpijski regati na Palmi bom dokončno odločil, saj si v Londonu želim kolajne,« je pojasnil Zandonà, ki si je sicer zagotovil nastop na olimpijskih igrah s flokistom Pietrom Zucchettijem. Glede na to, da sta Čupina jadrca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti ravno včeraj odpotovala na Palmo, njunega mnenja nismo uspeli zbrati. Že samo dejstvo, da najboljši italijanski jadralci v olimpijskem razredu 470 upoštevata mladega Farnetija, pa kaže, da je tudi slovenska posadka zelo kvalitetna.

V Trstu za tri mesta na olimpijskih igrah v Londonu

TRST - Od 15. do 22. aprila bo v tržaškem bazenu Bruno Bianchi predolimpijski svetovni turnir za ženske reprezentance, ki se bodo borile za tri razpoložljiva mesta na olimpijskih igrah julija v Londonu. V skupini A bodo poleg »azzur« igrale še Rusinje, Madžarke in Španke. V skupini B pa bodo reprezentance Grčije, Brazilije, Kanade, Kazahstana in Nizozemske. Olimpijsko vstopnico bodo prejele le prve tri uvrščene.

Kitajke in Kitajci najboljši?

DORTMUND - Namiznoteniške igralkice Kitajske in Singapurja so finalistke svetovnega prvenstva, ki ga gosti Dortmund. Kitajska je v polfinalu s 3:1 premagala Hongkong, Singapur pa je s 3:2 premagal Južno Korejo. V moški konkurenci se bosta v finalu pomerila Nemčiji in Kitajski. Nemci so v polfinalu premagali Japonsko (3:1), Kitajska pa Južno Korejo s 3:0.

Kaznovali prvoligaša

ZAGREB - Hrvaška nogometna zveza (HNS) je iz prve nogometne lige izključila nogometni klub Varaždin, ki se bo v prihodnji sezoni meril v najnižji, županijski ligi. Zaradi dolgov do dveh igralcev je bil kluba sprva suspendiran, disciplinska komisija HNS pa je Varaždinu dala rok za poravnavo obveznosti do petka popoldne, vendar dolg ni bil plačan. Varaždin je bil zato suspendiran.

Tek na vzhodnem Krasu

Danes (start ob 9.30) bo v Bazovici prva preizkušnja tekaške Trofeje Pokrajine Trst. 12-kilometrski proga se bo od Bazovice šla mimo Padrič, Gropade, pri pokopališču bodo tekači znova obrnili proti Padričam in ponovili krog. Cilj bo v Bazovici.

NOGOMET - Vnaprej igrana tekma zaostalega 20. kroga

Breg po tretji zaporedni zmagi peti

Zmagoviti gol Belladonne v drugem polčasu - Ekipa iz dolinske občine je igrala požrtvovalno - V pričakovanju današnjih tekem so prehiteli Primorje in Zarjo

Fogliano Turriaco - Breg 0:1 (0:0)

Strelec: Belladonna v 54. min.
Breg: Cresi, Babic, Degrassi, Bampi, Coppola, Belladonna, Nigris (od 80. Križmančič), Daris, Sovic (od 70. Romano), Cigliani, Petranich (od 45. Cigui).
Trenar: Bassanese.

Breg je na vnaprej igranem srečanju zaostalega 20. kroga v gosteh tesno, ampak povsem zaslužen premagal (tretja zaporedna zmaga) domačo združeno ekipo Fogliano Turriaco, ki je imela enako število točk na lestvici. Bassanesejevi varovanci so v pričakovanju današnjih tekem na lestvici na 5. mestu prehiteli Zarjo in Primorje.

V Turjaku sta se srečali enakovredni ekipi. Nogometaši Brega pa so tokrat prikazali več borbenosti in več volje do zmage. »Pohvaliti moram res vse fante. Igrali smo kot je treba in na koncu zaslužen zmagali. Vsi smo zadovoljni,« je pozitivno ocenil nastop Brega načelnik nogometne sekcije Giuliano Prašelj.

V prvem polčasu obe ekipi nista imeli veliko priložnosti za gol. »V glavnem se je igra odvijala na sredini igrišča,« je dodal Prašelj. Zmagoviti gol Brega je padel po devetih minutah drugega

Bregov nogometaš
Denis Daris

KROMA

polčasa. Mrežo goriške ekipe je s prostega strela zatresel Belladonna. Odločilna je bila sicer vratarjeva napaka. Proti koncu tekme so imel gostitelji zgolj eno priložnost za izenačenje. Bregova vrata je v 80. minuti rešila vratnica. Od Bregovih posameznikov se je v Turjaku izkazal požrtvovalni Denis Daris.

VČERAJ ŠE - 1. AL: Pieris - Staranzano 3:1, Azzurra - Cormonese 1; 2. AL:

STEKLENICA ZADELA SODNIKA

- Na včerajšnji tekmi 2. amaterske lige (skupina C) med Bearzijem in Serenisimo je plastična steklenica zadela sodnika, ki se je 20 minut pred koncem odločil, da tekmo prekine.

TURNIR DEŽEL - Mladinci: Sardinija - FJK 1:1; naraščajniki: Sardinija - FJK 0:4; najmlajši: FJK - Sardinija 3:0; 5:5 moški: FJK - Sardinija 5:7; ženske: Sardinija - FJK 0:0.

Deželni mladinci: Kras in Vesna znova do točk

Audax - Vesna 2:2 (0:1)

Strelec: A. Marjanovič v 15. in v 85. min. iz 11-m.
Vesna: M. Vidoni, Puric, Pin, A. Kerpan, M. Marjanovič, Viviani, G. Kerpan, Cerkvenic, A. Marjanovič, Borelli (Bubnich), Rebula (A. Vidoni). Trenar: De Castro.
Mladinci Vesne so prekinili črno serijo porazov. Z goriškega gostovanja so se vrnili s točko, čeprav bi si zaslužili celoten izkupiček. Ekipa iz Križa je po prvem delu vodila z golom Aleksandra Marjanoviča. V drugem polčasu so gostje najprej izenačili in nato povedli po dveh napakah v Vesnini obrambi. Še dobro, da je pte minut pred koncem uspelo izenačiti strelcu prvega gola, ki je natančno streljal najstrožjo kazen.

Kras - Pro Cervignano 2:1 (1:0)

Strelca: Visca in Caselli
Kras: Paulich, Rossone (Pikiz), Simeoni, Cinque, Pečar, Ridolfi, Cigna, Vesnaver, Visca, Caselli (Bovino), Carli. Trenar: Cinque. Izključena: Pečar in Visca
Kras je v prvem polčasu stopil na igrišče nezbrano in ni prikazal lepe igre. Gostje so bili v prvem počasi boljši predvsem iz taktičnega vidika. Krasova obramba je bila vsekakor nepopustljiva. V drugem delu so se domači prebudili in začeli z drugo mentaliteto. Vezisti so točno servirali bočne igralce, ki so prodrli do nasprotnikovega kota ter visoko podali žogo v sredino. Pred vrati sta bila nenatančna napadalec Bovino in bočni igralec Carli. Do zadetka pa je prišel napadalec Caselli, po lepo izvedeni akciji Visce in Carlija. »Po dveh porazih, je zmaga dvignila moralo ekipi,« je po tekmi dejal obrambni bočni igralec Stefano Simeoni. (mip)

Ostali izidi: Ufm - Muggia 3:1, Ponziana - Zaule 1:2, San Luigi - Ronchi 5:2, Ts Calcio - Costalunga 3:0, Pro Romans - S. Andrea 3:0.

ODBOJKA - Ekipa naših društev v moški C-ligi

Dva poraza, toda točke so dosegli vsi

Olympia in Val gladko - Sloga in Soča KO po tie-breaku

Skupina za napredovanje
Olympia - Volley club 3:0 (25:15, 25:17, 25:18)

Olympia: Komjanc 10, Terčič 11, Vogrič 1, Pavlovič 6, M. Persolja 3, Sanzin 1, F. Hlede 5, D. Hlede, Terpin 7, M. Corsi 2, Š. Čavdek (L).

Olympia bo po vnovični zmagi (četrti v skupini za napredovanje) zaključila prvenstvo v »najslabšem« primeru na 4. mestu, ob ugodnih izidih v zadnjih dveh krogih pa bi lahko dosegla še kaj več. Tokrat je ekipa nastopila še dodatno pomlajena, saj sta po tekmi D-lige s člansko ekipo zaiгрala tudi Jernej Terpin in Matija Corsi. Oba sta tudi vstopila v igrišče in dosegla skupaj devet točk. Zaradi bolečin v hrbtu ni igral Petre Vogrič, Vizin in Persoglia pa sta bila odstotna. Postava s povprečno starostjo manj kot 20 let je zaiгрala v vseh nizih zelo prepričljivo in brez težav premagala nasprotnike. V prvem in tretjem nizu so goriški odbojkarji povedli že na začetku in goste povsem nadigrali. Izenačeno je bilo samo v drugem nizu do 10. točke, nato pa je Olympia z dobro igro v vseh elementih povedla in brez težav osvojila niz.

Ostala izida: Volley Ball Udine - Favria S. Vito 2:3, Vivilvolley - Ferro Alluminio 3:2.

Skupina za obstanek
CUS - Val Imsa 0:3 (17:25, 24:26, 18:25)

Val: D. Faganel 7, S. Faganel 2, Ombrato 18, Vidotto 10, Masi 7, Palmieri 3, Sfiligoi (L), D. Nanut 2, Fedrigo in Plesničar n.v. Trener: Berzicola.

Val Imsa je kljub okrnjeni postavi premagal skromni CUS. Poleg Lavrenčiča in Plesničarja, ki še nista snirala poškodbe, je bil včeraj odsoten zaradi gripe še Lango, tako da je imel trener Berzicola največ težav zaradi pomanjkanja menjav na krilu. Kljub temu je Val vknjižil vse tri točke. V prvem nizu so odločilno prednost (10:19) zbrali predvsem po zaslugi preciznih blokov, v tretjem pa so v spremenjeni postavi (Ombrato je zamenjal Stefana Faganela na krilu, v vlogi korektorja pa je igral Nanut) zaiгрali prepričljivo od 8. točke dalje, ko je na servis stopil Palmieri (dva asa). Val je bil do konca niza zbran, medtem ko so nasprotniki več grešili in na koncu tudi popustili začetni ritem. Najbolj izenačen je bil drugi niz, v katerem so bili Štandrežci neučinkoviti v napadu, tako da niz osvojili šele pri 26. točki.

Sloga - Basiliano 2:3 (25:22, 13:25, 18:25, 25:23, 12:15)

Sloga: Antoni 8, Devetak 3, Dussich 19, Romano 24, Rožac 13, Žerjal 5, Fiorelli (libero). Trener: Ivan Peterlin

Slogaši so včeraj tekmo sicer izgubili, so pa osvojili prvo točko v tem drugem delu prvenstva. Igralcev je bilo tokrat, poleg libera, le šest, saj so mlajši istočasno igrali tekmo 1. divizije, a so brez težav zdržali vseh pet setov, istočasno pa tudi zmogli odločne reakcije, potem ko so že zgubljali z 1:2. Že začetek tekme je pokazal, da slogaši ne bodo poceni prodali svoje kože. Najprej so sicer povedli gostje, a so jih naši odbojkarji takoj ujeli in prehiteli, si nabrali nekaj točk prednosti in jih nato obdržali do konca. Naslednja dva niza sta bila povsem različna, saj je bil Basiliano stalno v ospredju, pri Slogi pa sta popustila obramba in predvsem sprejem, tako da je gostujoča ekipa nizala točko za točko brez večjega naprežanja. Zelo borben in izenačen je bil četrti set, v katerem sta si bili ekipi stalno za petami. Občasno so tudi vodili gostje, ki so bili tudi v prednosti 23:22, ko so slogaši strnili svoje vrste in dosegli tri zaporedne točke, s katerimi so si priigrali tie-break. V tem so po začetnem izenačenju prevzeli pobudo

gostje, ki so povedli z 9:6. Slogaši se niso hoteli predati, dosegli so še nekaj točk, vsega zaostanka pa jim ni uspelo izničiti. Tudi tokrat je bil najbolj učinkovit Matjaž Romano, dobro je zaiгрal Daniel Dussich, pa tudi ostali so dali svoj doprinos k prvi točki.

Buia - Soča Zadružna Banka Dobrodob Sovodnje 2:3 (21:25, 22:25, 25:19, 25:16, 15:12)

Soča: J. Černic 5, M. Černic 22, E. Juren 3, M. Juren 18, Testen 9, Braini 3, I. Devetak (L), Škorjanc. Trener: Berdon.

Proti solidnemu nasprotniku se je okrnjena Soča borila do zadnjega atoma.

ma moči. »Začeli smo odlično. Zmagali smo dva seta, nato pa smo popustili. Pogrešali smo prisotnost bolj izkušenih igralcev,« je po tekmi izjavil trener Soče Andrej Berdon, ki je vsekakor pohvalil vse svoje požrtvovalne varovance: »Na razpolago sem imel zgolj šest igralcev. Vsi so dali vse od sebe in nikomur nimam kaj očitati. V prvih dveh setih nam je šlo vse od rok, nato pa se je nasprotnik zbral in nadoknadil zaostanek. Upam, da se bomo med velikonočnimi prazniki odpočili in nato dobro pripravili na nove izzive,« je še končal Berdon.

Ostali izid: Reana - Monfalcone 0:3.

Valov blok v tržaški telovadnici Monte Cengio

KROMA

ODBOJKA - Prestižna zmag a v skupini za obstanek ženske C-lige

Zalet tretjič boljši od Libertasa

Tania Babudri je dosegla 29 točk - Zelo izenačena tekma - Zalet še vedno z okrnjeno postavo

ODBOJKA - Ženska D-liga

Zaletu D prvič letos celoten izkupiček

Codripo - Zalet D 0:3 (15:25, 13:25, 16:25)

Zalet D: Spanio 11, Rudez 7, Vodopivec 7, Gantar 6, Verša 15, Starec 3, Cassanelli 1, Zavadlal 1, M. Spangaro (L), Cernich, Micussi. Trener: Berlot.

Zalet D je proti mladi ekipi, ki v D-ligi nastopa na povabilo deželne zveze, gladko zmagal in tako prvič v drugem delu prvenstva osvojil vse tri točke. Berlotove varovanke so si v prvem in tretjem nizu visoko prednost priigrale že na začetku ter vodstvo obdržale vse do konca. Izjema je bil drugi niz, ko je bilo izenačeno do 7. točke, nato pa so Verša in soigralke strnile vrste in zasluženo zmagale. Dopadljivo igro je označeval učinkovit napad in precizen blok. V drugem nizu je Rudezeva dosegla tri točke v bloku, v tretjem nizu pa se je razigrala Giulia Spanio, ki je dosegla po dve točki na servisu in v bloku, v napadu pa je bila stoodstotna.

Ostali izid: Millenium Farr - Pav Udine 3:0.

MOŠKA D-LIGA
Skupina za obstanek

Olympia U17 - Gemona 0:3 (21:25, 20:25, 24:26)

Olympia: Bossi 4, Burello 2, Cobello 5, Corsi 7, Righini 2, Manfredo n.v., Komjanc n.v., Princi 1, Rigatti 1, Rossi (L), Čaudek, Terpin 10. Trener: Casarin.

Olympia U17 je še drugič v skupini za obstanek izgubila proti Gemoni. V prvih dveh nizih so gostje stalno vodili, igralci Olympie pa se jim niso uspeli nikoli približati. Veliko je bilo napak, zaradi netočnih sprejemov pa so bili tudi v napadu neučinkoviti (vseskozi je napadala igra slonela na Terpinu, ki pa prav tako ni bil brezhiben). Trener Casarin se je nato odločil za spremembo postave, ki je obrodila zaželjene sadove. Olympia je že na začetku povedla in nekaj točk prednosti obdržala vse do končnice, nekaj zaporednih napak na servisu pa je bilo naposled odločilnih za poraz. Pohvalo si tokrat Andrej Čavdek, ki je dobro opravil svojo nalogo v obrambi.

ALPSKO SMUČANJE - Slalom na Trbižu

Katrin Don (Brdina) solidno zaključila nastope na DP

Smučarka Brdine Katrin Don (*na sliki*) je na državnem prvenstvu na Trbižu zaključila svoje nastope s solidnim nastopom v slalomu. V konkurenci 87 najboljših italijanskih naraščajnic je zasedla 46. mesto: v prvem spustu, v katerem je startala zadnja, je začela prepričljivo, na zadnji strmini pa je smučala manj sproščeno, v drugem spustu pa je bila odločnejša in tako zaključila nastop v času 1:35,60. Zmagala je Laura Pirovano (Campiglio, 1:22,93), druga pa je bila deželna smučarka kluba Monte Lussari Lisa Sgnaolin (1:23,68). Tudi na tej preizkušnji so bile razlike med glavnino smučark majhne, s tem da je bilo tokrat tudi 28 odstopov: »Vsi si na tem prvenstvu želijo dobrega rezultata in zato smučajo maksimalno, brez preračunavanja, zato je bilo tudi več odstopov. V vseh preizkušnjah pa smo lahko opazovali res visok nivo smučanja,« je pojasnil Andrej Don, Katrin oče, ki je na Trbižu spremljal hčerko

namesto trenerja Lovrenca Gregorca, ki še okrev a po poškodbi. »Jasno pa je bilo, da je Katrin zmanjk al kompas, torej trener Lovrenc in njegove smer-nice. Njegova odsotnost je bila nezamenarljiva,« je še zaključil Don.

Smučarka Brdine, ki bo med naraščajnicami tekmovala še naslednje leto, je bila med soletnicami 18., že letos pa si je priborila mesto med deželnimi reprezentantkami.

DEKLICE - Smučarka Lara Della Mea (Lussari) je na državnem prvenstvu med deklicami osvojila tri zlate kolajne in srebro.

V torek nagrajevanje Tržaškega prvenstva

V občinski telovadnici v Nabrežini bo v torek, 3. aprila ob 18.30 nagrajevanje Tržaškega pokrajinskega prvenstva, ki ga je letos organiziral SK Devin.

Libertas - Zalet C 2:3 (20:25, 20:25, 25:20, 27:25, 8:15)

Zalet C: Babudri 29, Crissani 5, Cvelbar 12, Grgič 12, Spangaro 15, Štoka 10, Balzano (libero), Antognolli 0, Bukavec, Colarich 4, Pertot 0, Pestrin 0. Trener Martin Maver

Po dve uri trajajočem boju je Zalet tretjič letos premagal mestnega tekme in se z novima točkama povzp el na vrh lestvice. Zmaga je pomembna ne le zaradi prestiža (naša ekipa je trenutno najbolj uvrščena ekipa v Trstu), ampak tudi zato, ker je Zalet še vedno okrnjen in igra brez Sabine Bukavec in Neže Kapun. V vlogi libera je tako zopet nastopila Vera Balzano, ki je iz tekme v tekmo bolj zanesljiva, včeraj pa se je izkazala ne le v sprejemu ampak tudi s celotno serijo res odličnih obrambnih posegov. Igralk e Zaleta so tekmo začele zelo zbrano in samozavestno in prvi set spravile pod streho brez večjih težav. Na mreži je bila neustavljiva Babudrijeva (na koncu tudi najuspešnejša v vrstah Zaleta), proti kateri je bila domača obramba resnično brez moči. V drugem pa jim ni šlo več tako dobro od rok in Libertas je brez težav visoko povedel z 18:11. Tedaj je na servis prišla Tania Babudri in servirala kar desetkrat zapored: osvojila je nekaj direktnih točk, vedno pa je spravljala v težave domači sprejem. Zaletovke so istočasno strnile vrste, dobro zaiгрale v obrambi in uspel jim je ne-

verjeten preobrat. Marsikatera ekipa bi se zaradi takega razpleta potrla, kar pa ni veljalo za Libertas: podajalka Cella, ki sinoči ni bila posebno razpoložena, je šla na klop, z novo režiserko pa je domača ekipa zaiгрala kot prerojena. V tretjem setu so bile domačinke stalno v vodstvu, prav tako do polovice četrtega, ko so spet prevzele pobudo naše igralk e in povedle že s 24:20. Tekme pa s tem sploh še ni bilo konec, saj je Libertas zelo značajno odreagir al, njegovi dve temnopolti napadalki sta se razigrali in ekipi je uspelo najprej izenačiti, nato pa v končnici še osvojiti potrebni dve točki za zmago. Pri stanju 2:2 pa se naše igralk e niso predale, takoj povedle in z zelo požrtvovalno igro v obrambi in učinkovitim napadom strle odpor domače sesterke.

UNDER 13 MEŠANO
Na Tržaškem - Skupina A
Lucchini - Sokol 1:2 (15:25, 25:18, 22:25)

Sokol: Koba l, K. in S. Krevatin, Zidarič, Smotlak, Vascotto, Pipan, Zuliani in Ferfoggia. Trenerka: Lajris Žerjal Sokolovke so premagale vrstnice Lucchinija, a so jim morale prepustiti en set. Tekmo so začele zelo dobro in so bile zelo učinkovite na servisu. V drugem so nato popustile, kar še zlasti velja za sprejem. Tretji set je bil izenačen, na koncu pa so prevladale naše odbojkarice, ki so predvsem boljše servirale. (T.G.)

KOŠARKA - Državna divizija C

Jadran Qubik Caffè po notah Bana in Marusiča

Prvi dve akciji protestno igrali pasivno: državno prvenstvo želijo preleviti v deželno

Domači šport

DANES

Nedelja, 1. aprila 2012

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Paeseju: Paese - Sloga Tabor Televisa

UNDER 16 ŽENSKKE - 10.30 na Opčinah (dodatna tekma za play-off): Zalet Oranžne Barich - Olimpia; 11.00 v Trstu, 1. maj: Zalet ZKB - Eurovolleyschool

UNDER 14 ŽENSKKE - 11.00 v Trstu, Ul. San Pasquale: Killjoy - Breg; 11.30 v Trstu, Ul. Carli: Federale blu - Kontovel A; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Sloga Barich

UNDER 13 - 16.00 v Trstu, Don Milani: Bor Kinemax - Scuola Federale; 19.00 Libertas - Bor Kinemax

UNDER 12 - 10.30 v Fari: Millenium Farra - Val Bensa

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA - 18.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom Mark - Ronchi

UNDER 17 DRŽAVNI - 11.00 v Trstu, Ul. Calvola: Basketrieste - Breg

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Nabrežini: Jadran A - Goriziana

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Trebčah: Primorec - Medea; 16.00 v Gorici, na Rojcah: Pro Gorizia - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Bazovici, športni center: Zarja - Muglia; 16.00 v Beljanu: Begliano - Primorje

3. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Doberdobu: Mladost - Sant'Andrea

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Kras - Sant'Andrea

NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Kras - Montebello Don Bosco

TENIS

MOŠKA C-LIGA - 9.00 na Padričah: Gaja - Campagnuza

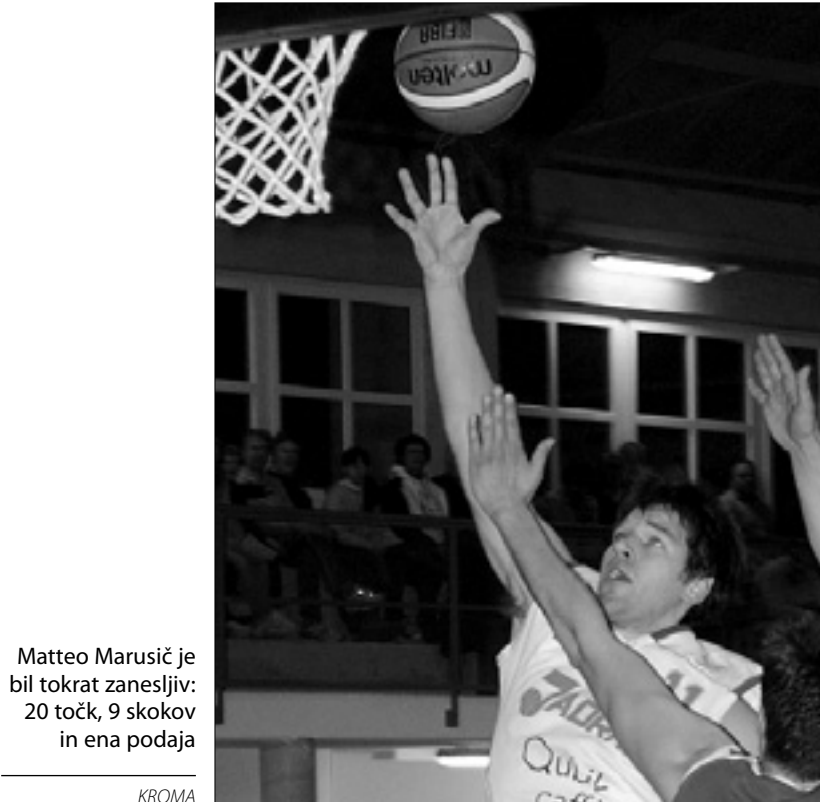
Limena - Jadran Qubik caffè' 64:73 (20:22, 29:30, 44:57)

Jadran: Ban 21 (10:11, 4:7, 1:5), Batich 15 (2:6, 5:7, 1:4), Franco 12 (1:2, 1:1, 3:5), Marusič 20 (-, 10:12, -), Slavec (-, -, 0:5), Malalan 5 (1:2, 2:5, -), Moschioni (-, 0:1, 0:2), n.v. Bernetič, Škerl in Daneu. Trener: Vatovec. Skoki v obrambi: 26, v napadu: 5, pridobljene žoge: 21, izgubljene žoge: 16. SON: 15.

Limena: prosti meti 13:15, 2T: 18:41, 3T: 5:17, skoki v obrambi: 27, v napadu: 9, pridobljene žoge: 16, izgubljene žoge: 20. SON: 18.

Jadran se z gostovanja vrača z zasluženim zmago. Kot so napovedali, sta prvi dve akciji srečanja minili brez košev in s pasivno igro. Igralci in klubi na vseh igriščih so (in še bodo) s »protestno« akcijo hoteli izraziti nasprotovanje odločitvi zvezi, ki želi preleviti državno prvenstvo v deželno. Sledil je pravi maraton, saj sta ekipi zaigrali v prvih desetih minutah res zelo pospešeno, tako da je bil končni izidi prve četrtine 20:22. Ekipi sta nato le potegnili zavoro, kar je predvsem prišlo Jadranu, ki je želel vzpostaviti počasnejši ritem. Zaradi osebnih razlogov je bil namreč odsoten Massimiliano Spigaglia, zato je trener Vatovec moral nekoliko varčevati z močmi. Druga četrtina se je tako v nasprotju s prvo končala z delnim izidom 9:8.

Odločilno prednost si je Jadran prislužil v drugem delu srečanja, ko je zaigral bolj prepričljivo v obrambi in predvsem izkoristil višino, ki je v prvem delu srečanja ni. V tretji četrtini sta se razigrala Borut Ban in Matteo Marusič, ki sta skupaj dosegla 22 od skupnih 27 točk (12 Ban in 10 Marusič), in popeljala eki-

Matteo Marusič je bil tokrat zanesljiv: 20 točk, 9 skokov in ena podaja

KROMA

po na zeleno vejo, tako da je Jadran ob koncu polčasa povedel na 13 točk (44:57), pet minut pred koncem pa še na maksimalnih 16 točk (52:68). Limena se je nato zdramila (dosegla tri trojke, pozornejša je bila v skokih v napadu), vendar visokega vodstva Jadrana ni več ogrozila.

Ostali izidi: Codroipo - Conegliano 45:58, Cittadella - Cormons 72:65, San Vendemiano - Montebelluna 65:69.

KOŠARKA - V deželni C-ligi zmagala oba predstavnika naših društev

Breg sam na vrhu lestvice

Košarkarji Brega so premagali neposrednega tekmeca iz Gorice - Bor Radenska se je maščeval UBC-eju (boljši tudi v koš razliki)

Breg - Ardita 84:71 (17:14, 34:31, 59:44)

Breg: Schillani 14 (7:7, 2:4, 1:2), Grimaldi 6 (0:2, 3:5, 0:2), K. Ferfoglia 13 (7:8, 3:6, 0:1), Visciano 7 (3:6, 2:3, -), Robba 11 (11:13, 0:1, -), Samec 16 (4:5, 6:6, -), Bazarini n.v., Semec (-, 0:1, 0:1), Nadlišek n.v., Klarica 17 (5:7, 3:8, 2:3), trener Krašovec. PON: Robba (36), Samec (37).

Breg je sinoči v nabito polni telovadnici v Dolini, ob »vročem« navijanju in po izenačeni tekmi, kot se spodobi za pravi derbi, zaslužen premagal neposrednega tekmeca za prvo mesto, goriško Ardito in se sam povzpел na vrh lestvice deželne C-lige. Čeprav je Krašovecva ekipa igrala brez dveh pomembnih košarkarjev, kot sta Giacomini in Saško Ferfoglia, si je uspeh povsem zaslužila, saj je pokazala več volje do zmage, tehničnega in taktičnega znanja. Za ta uspeh pa so zaslužni prav vsi igralci, ki so se po žrtvovalno borili skozi vse srečanje.

Brežani so začeli tekmo s consko postavitvijo, kar je sprva nekoliko zmedlo nasprotnike, ki pa so si takoj opomogli in v 6. minuti povedli z 12:9. Odlej se je bil boj za vsako točko in večkrat se je pod košema kar zaiskrilo, saj Bregova težka centra Samec in Visciano nista imela lahkega dela z gostujočima »orjakoma« Petrovičem in Delpinom. Tudi v začetku druge četrtine je bila igra izenačena. Brežani so strnili obrambo (mož-moža) in v 4. minuti povedli za 7 in nato tudi 9 točk (28:19). Nekaj izgubljenih žog in napačnih izbir pri metu je gostitelj stalo skoraj vso prednost, saj so gostje zmanjšali izid na eno samo točko (29:30). Brežanom pa je uspelo skleniti prvi polčas s tremi točkami razlike. V tem delu je dokaj poživil Bregovo igro mladi Schillani, ki je s prodori in z uspešnimi meti premagoval nasprotnikovo obrambo.

Brežani so po odmoru še bolj samozavestno stopili na igrišče. V 5. minuti so povedli za 10 točk (47:37) in v 7. minuti kar za 16 (55:39). Razigral se je Klarica, ki je dosegel nekaj pomembnih ko-

šev. Minuto pozneje so gostitelji dosegli svojo največjo prednost 18 točk (57:39). Gostje so poskusili s consko obrambo postaviti razigrane Bregove strelce, namera pa jim ni uspela. Domače moštvo je začelo zadnjo četrtino z lepim zalogajem 15 točk. Tudi tako visok zaostanek pa goste ni spravil iz tira. Z uspešnimi meti za tri točke in s pressingom po vsem igrišču so zmanjševali zaostanek. Medtem sta morala zaradi petih osebnih napak zapustiti igrišče še Robba in Samec. Gostje so se minuto in 30 sekund pred koncem približali Bregu na samih 7 točk (67:74), več pa niso zmogli. Brežane so skušali zaustaviti z osebnimi napakami, Schillani in Kristjan Ferfoglia pa sta bila zelo natančna pri izvajanju prostih metov in zanesljivo zmaga je bila tu. Navdušeni Bregovi navijači so si lahko oddahnili in dali duška svoji himni »Nič nam ne morejo«. (lako)

Bor Radenska - UBC 86:79 (24:11, 41:37, 59:54)

Bor Radenska: Bole 4 (-, 2:3, 0:2), Madonia 8 (3:4, 1:4, 1:2), Crevatin 7 (4:6, -, 1:3), Štokelj (-, 0:1, 0:1), Gallochio 7 (-, 2:2, 1:2), Meden 8 (-, 4:7, 0:3), Burni 17 (1:2, 2:3, 4:9), Zanini (-, -, 0:1), Sosič 22 (118:20, 2:4, -), Fumarola 12 (4:4, 4:10, 0:1), Devčič 1 (1:2, -, -). Trener: Popović. SON: 26; PON: Fumarola (36. min.); Skoki: 30 (21 v obrambi, 9 v napadu).

Po treh zaporednih porazih (Romans, Tolmezzo in Roraigrande) je Bor Radenska na domačem parketu športne dvorane Bojana Pavletiča prišel do izredno pomembne zmage proti peterki, ki je do sinoči na razpredelnici imela prav tako 34 točk. Borovcem pa je sinoči uspelo tudi spreobrniti koš razliko (na srečanju v prvem delu so namreč izgubili za 5 točk), tako da je ob koncu srečanja v vrstah sve-toivanskega društva upravičeno vladalo zelo veselo vzdusje.

Že od prve minute je bilo tokrat jasno, da si Crevatin in soigralci srčno želi-

Stefan Samec je dosegel 16 točk

KROMA

jo zmage. Igrali so zagrizeno in diktirali tempo igre ter postregli tudi z nekaterimi zelo lepimi akcijami. Metali so vedno iz izdelanih položajev (v prvi četrtini je bil Burni iz razdalje kot ostrostrelec) in ponovno so bili natančni tudi iz prostih metov (82%). Sinoči so znova nastopili kot ekipa in nikoli se niso predali malodušju. Že izidi posameznih četrtin potrjujejo, da je Bor Radenska imel vaje igre stalno v rokah, čeprav si ni nikoli uspel priigrati odločilne prednosti. Tekma se je tako odločila v zadnji četrtini, ko je Sosič imel izredno mirno roko in uspešno izvedel vseh 10

KOŠARKA - Sokol Play-off je pod vprašajem

Sokol - CUS Trieste 63:66 (20:19, 36:32, 45:56)

Sokol: Piccini 10, Guštin 2, N. Sossi 9, Budin 16, Vitez 17, Jevnikar 9, Semolič, Košuta, trener Lazarevski. SON: 11; Tri točke: Vitez 3, N. Sossi 1.

Sokol je že v petek zvečer doma nepričakovano in nerodno izgubil proti tržakemu CUS in si nekoliko otežkočil umrstitve v končnico prvenstva. Nabrežinsko moštvo je skoraj skozi vso tekmo slabo igralo. Medtem ko je v napadu še šlo, to pa ne velja za obrambo. Gostitelji so vseeno po prvem polčasu vodili, čeprav le s štirimi točkami razlike. V tretji četrtini pa so popustili in dovolili nasprotnikom, da so se razigrali. Cus je tako z delno razliko 24:9 prešel v vodstvo 11 točk. V zadnji četrtini je Sokol reagiral in minuto pred koncem celo dohitel goste. Ti pa so bili v razburljivi končnici bolj prisebni in zmagali za tri točke.

»Nismo igrali najboljšo, moramo pa upoštevati, da smo nastopili v zelo okrnjeni postavi, s samo osmimi igralci. Že v sredo nas čaka težko gostovanje, proti prvouvrščenemu Virtusu, po velikonočnih praznikih pa derbi z Borom«, je po tekmi izjavil Sokolov organizator igre Erik Piccini. (lako)

HOKEJ NA ROLERJIH

Polet premagal vodilno Fiammo iz Gorice

Polet Kwins je premagal vodilno Fiammo iz Gorice in ubranil drugo mesto ter se hkrati približal prvouvrščenim, ki imajo tri točke prednosti. Oranžno-črni so na domačem Pikelcu slavili zmago z 9:2. Med strelce so se vpisali Cavalieri 4, Hdidou 2, De Jaco, Battisti in D. Fabietti. »Tokrat smo končno igrali kot je treba. Dokazali smo, da lahko premagamo kogarkoli,« je ocenil športni vodja Sergio Battisti.

TV KOPER

Športela jutri ne bo!

Jutri Športela ne bo. Oddaja, ki jo pripravlja Igor Malalan in sodelavci, ne bo šla v eter, saj so vsem sodelavcem – voditelju in novinarjem – zapadle avtorske pogodbe, sklepanje novih pa je slovenska vlada prepovedala. »Vsi sodelavci brez sklenjenih pogodb bodo ne morejo pred mikrofon in niti pred kamero. Športela tako prvič v 20-letni zgodovini v ponedeljek zvečer ne bo. V ponedeljek bodo naše pogodbe romale na vlado RS, nato pa bo znano, kaj bo z oddajo,« je pojasnil voditelj Malalan, ki je o težavah nemudoma obvestil predsednika krovnih organizacij in predsednika ZSSDI. Več o tem lahko preberete na strani 2.

Obvestila

SK DEVIN prireja štiridnevni tečaj plezanja od 14. aprila do 1. maja v Glinščici in na Napoleonski cesti in tečaj plezanja po zavarovanih poteh, ki bo potekal 22., 25. in 29. aprila in se bo odvijal v Glinščici in v Vipavski dolini. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali na 335 8416657.

SK DEVIN vabi na slovesno nagrajevanje Tržaškega pokrajinskega smučarskega prvenstva, ki bo v torek, 3. aprila, ob 18.30 v Občinski telovadnici v Nabrežini.

TPK SIRENA organizira tečaj športnega ribolova za mlade od 9. do 15. leta starosti. Tečaja obsega štiri lekcije, ki bodo na sedežu kluba v Barkovljah ob sobotah med 15. in 18. uro. Predvidoma se bo začel 14. aprila. Za informacije kličite na +393358034912 ali +393466424907 ali pišite na elektronski naslov info@tpkcntsirena.it.

prej do novice
www.primorski.eu

SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103
20.20 Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda«
- Pepe umetnik
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Vabilo v gledališče: B. Brecht - Ma-lomeščanska svatba v izvedbi SDD
Jaka Štoka, režija Gregor Geč, sle-di Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.30 Variete: UnoMattina in famiglia **9.25** Sv. maša in blagoslov ob Oljčni nedelji, sle-di Angelus **12.20** Variete: Linea verde **13.30** Dnevnik, vremenska napoved in Fo-cus **14.00** Variete: Domenica in... L'Arena **16.30** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Igra: Affa-ri tuoi **21.30** Nan.: Maria di Nazaret (i. A. Jung) **23.25** Dnevnik - kratke vesti **23.30** Aktualno: Speciale Tg1 **0.35** Nočni dnevnik **1.00** Rubrika: Applausi

7.00 Risanke: Cartoon Magic **9.00** Nan.: Grani di pepe **9.25** Nan.: Victorious **10.10** Rubrika: Ragazzi c'è Voyager! **10.50** Ak-tualno: A come avventura **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik in Tg2 Motori **13.45** Talk show: Quelli che aspettano... **15.40** Variete: Quelli che il cal-cio **17.05** Dnevnik L.I.S. **17.10** Šport: Rai Sport - Stadio Sprint **18.00** Šport: 90° Mi-nuto **19.35** Nan.: Lasko **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Šport: La Domenica Sportiva **1.00** Nočni dnevnik **1.20** Aktualno: Protestan-tesimo

7.05 Nan.: Wind at My back **8.25** Film: Co-minciò con un bacio (kom., ZDA '59, r. G. Marshall) **10.55** Aktualno: Tgr EstOvest **11.15** Aktualno: Tgr Mediterraneo **11.40** Aktualno: Tgr RegionEuropa **12.00** Dnev-nik in Tg3 Persone **12.25** 1.00 TeleCamere **12.55** Aktualno: Lezioni della crisi

13.25 Rubrika: Il Capitale di Philippe Da-verio **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2h (v. L. Annunziata) **15.05** Dok.: Alle fal-de del Kilimangiaro **17.55** Igra: Per un pu-gno di libri **19.00** Dnevnik, deželni dnev-nik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Variete: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: Report **23.35** Dnev-nik in deželni dnevnik **23.50** Dok.: Cosmo **0.45** Dnevnik in vremenska napoved in ru-brike **0.55** TeleCamere

6.40 Dnevnik **7.30** Nan.: Zorro **8.55** Dok.: Coste segrete **9.30** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pia-neta mare **11.30** Dnevnik in vremenska na-poved **12.00** Aktualno: Melaverde **14.00** Dok.: Slow Tour **15.05** Film: Jonathan deg-li orsi (western, It., '95, r. E. Castellari) **17.20** Nan.: Colombo **18.55** Dnevnik in vre-menska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Viaggi di nozze (kom., It., '95, r. - i. C. Verdone) **23.50** Film: Il pa-to dei lupi (pust., Fr., '01, r. C. Gans, i. S.L. Bihan) **0.50** Nočni dnevnik

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - promet-ne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **9.40** Dnevnik - kratke vesti **10.00** 13.40 Resn. show: Grande Fratello 12

10.45 Film: All'improvviso... Gina (Nem., '07, r. M.Von Heland, i. Julia Jentsch) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **14.00** Film: Voglio sposare mia moglie (dram., Nem., '07, r. C. Kabisch, i. E. Wep-per) **16.05** Variete: Domenica Cinque (v. F. Panicucci) **18.50** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska na-poved **20.40** 1.50 Show: Paperissima Sprint **21.30** Resn. show: Grande Fratello 12 (v. A. Marcuzzi) **0.35** Variete: Mai dire Grande Fratello

7.00 Aktualno: Superpartes **7.40** 11.25 Ri-sanke **10.55** Nan.: Power Rangers Samurai **11.25** Risanke **11.50** Šport: Grand Prix **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Šport: Guida al campionato

14.00 Film: Batman forever (fant., ZDA '95) **16.30** Film: Super Bunny in orbita (ris., ZDA '78) **18.30** Dnevnik in vremenska na-poved **19.00** Nan.: Tutto in famiglia **19.30** Film: MIB - Men ib black (fant., ZDA '97, r. B. Sonnenfled, i. T.L. Jones) **21.30** Film: Io sono leggenda (fant., ZDA, '07, r. F. Law-rence, i. W. Smith) **23.35** Nan.: I Simpson **0.20** Šport: Controcampo - Linea notte **1.35** Variete: Pokerlmania

6.55 Aktualno: Salus Tv **8.10** Aktualno: Ita-lia economia e prometeo **8.20** Variete: Mukko Pallino **8.45** 18.30 Aktualno: Cat-tedra San Giusto **10.15** 16.20 Dok.: Splen-dori d'Italia **10.40** Aktualno: Today we eat sicilian **12.05** Šport: Ski magazine **12.30** Ro-tocalco ADNKronos **12.50** Dok.: Borgo Ita-lia **13.15** Camper Magazin **13.35** Variete: Itinerari di culto **13.50** 22.50 Aktualno: Fe-de, perchè no? **14.00** Variete: Contile Juste **14.15** Variete: A tambur battente **16.00** Dok.: Il Portolano **17.15** Videomotori **17.30** Risanke **20.00** Variete: Epoca... che storia **20.30** Variete: 80 nostalgia **21.00** Dnevnik **21.15** Film: Artisti e modelle (kom., ZDA, '55, r. F. Tashlin, i. D. Martin, J. Lewis, S. MacLine) **22.50** Dok.: Splendori d'Italia **23.00** Dnevnik **23.15** Film: La mia geisha (kom., ZDA, '62, r. J. Cardiff, i. S. MacLine, Y. Montand)

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horo-skop in prometne informacije **7.00** Ak-tualno: Omnibus **10.00** Rubrika: T ci por-

to io **11.20** Motociklizem: WSBK Imola **13.30** Dnevnik **14.05** Nan.: Medical Inve-stigation **15.00** Motociklizem: WSBK Imo-la **16.45** Rubrika: Paddock Show **17.20** Nan.: The District **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Film: La passione di Cristo (zgod., ZDA, '04, r. M. Gibson, i. J. Cavie-zel) **23.50** Dnevnik in športne vesti **0.00** Film: Il sarto di Panama (pust., ZDA, '00, r. J. Boorman, i. P. Brosnan) **2.10** Aktualno: Bookstore (v. A. Elkan)

6.35 Maribor 2012 - Evropska prestolnica kulture (pon.) **7.00** 10.20 Risanke, risane in igrane nanizanke za otroke **9.55** Nedeljska maša **11.20** Izvir(n)i **11.45** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na zdra-vje! (pon.) **15.10** Prvi in drugi **15.30** 23.40 Alpe-Donava-Jadran **16.00** Dok. serija: Van Dis v Afriki **17.00** Poročila, športne ve-sti in vremenska napoved **17.15** Ugani, kdo pride na večerjo? **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo ted-na, športne vesti **20.00** Nad.: Moji, tvoji, na-jini **20.30** Intervju: dr. Aleš Gabrič **21.30** Film: Camille (pon.) **23.00** Poročila, šport-ne vesti in vremenska napoved **23.25** Ars 360 **23.35** Dok. serija: Branja **0.15** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti (pon.) **1.05** Dnevnik Slovencev v Ita-liji **1.35** Infokanal

8.40 Skozi čas (pon.) **9.05** Globus (pon.) **8.35** Univerza (pon.) **10.05** OPZ RTVS: Slo-venske ljudske pesmi in otroške igre (pon.) **10.40** Kino Kekec: Čarobno srebro **12.00** Turbolence **12.35** Londonski vrtljak (pon.) **13.05** Športni izziv (pon.) **13.35** Dok. seri-ja: Slovensko olimpijsko stoletje (pon.) **14.30** Umetnostno drsanje: SP, revija, pre-nos iz Nice **16.55** Nogomet: Prva liga, Ko-per - Maribor, prenos iz Kopra **18.55** Ko-šarka: Liga Telemach (m), Helios - Union Olimpija, 1. polčas, prenos iz Domžal **19.45** Zrebanje lota **19.55** Košarka: Liga Te-lemach (m), Helios - Union Olimpija, 2. pol-čas, prenos iz Domžal **20.40** Nad.: Mali šir-ni svet **21.35** Dok. feljton: Kuzle **22.00** Dok. odd.: Surovo kot nafta **23.45** Kratki igr. film: Nerazumljivosti (pon.) **0.00** Kratki igr. film: Zakaj jih nisem vse postrelil? (pon.) **0.20** Za-bavni infokanal

6.05 21.30 Žarišče **8.40** Kronika **9.30** 15.05, 23.00 Na tretjem... **11.40** Pogledi Slovenije (pon.) **13.10** 18.15 Satirično oko **13.30** Po-ročila Tvsv1 **14.00** Posebna ponudba (pon.) **17.30** Poročila Tvsv1 **19.00** TV Dnevnik - z znakovnim jezikom **19.55** Sporočamo **20.00** Slovenija in Evropa **20.30** Tedenski pregled kronike **20.50** Zrcalo tedna (pon.)

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Vsedanes - Svet **14.20** Tednik **14.50** »Q« - trendovska oddaja **15.35** Sredozemlje **16.05** Istrska potovanja **16.55** City folk - dok. oddaja **17.25** Potopi si **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** 22.00, 0.45 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premie-re **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dokumentarec **22.15** Nedeljski športni dnevnik **22.30** Slovenski magazin **23.00** Koncert - resna glasba **0.00** Čezmejna Tv - TDD

6.30 Tv prodaja **7.00** Risane serije **10.35** Hi-tri prstki (zabavno-izob. serija) **10.55** Resn. serija: Vzgoja po pasje **11.20** Nan.: Zaseb-na klinika **12.10** Nan.: Razočarane gospo-dinje **13.00** Film: Popoln dan (ZDA) **14.45** Nova ameriška restavracija (resn. serija) **15.45** Opremljevalci vrtov v zasedi (resn. serija) **16.15** 1.55 Kamp razvajencev (resn. serija) **17.10** Film: Ljubezan na drsalkah 3 (ZDA) **18.55** 24UR vreme, Vremenska na-poved **19.00** 24UR, Novice **20.00** X Factor **21.40** Film: Fantje mojega življenja (ZDA) **0.10** Film: Osamljeni mož (ZDA)

7.55 Tv prodaja **8.10** Nan.: Pogumna čaro-dejka **9.05** Nan.: Najstniške zdrahe **9.35** Film: Nesreča v pristanišču (Kan.) **11.00**

ŠKL, mladinska oddaja **11.55** Nan.: Jaz sem pa Earl **12.25** Hum. nan.: Mladi zdravniki **12.50** 17.30 Igrače za velike (zab. serija) **13.20** 23.45 Nan.: Šerifova pravica **14.10** Film: Silovit udarec 3 (Kan.) **15.50** Film: Scooby-Doo (ZDA) **18.00** Steven Seagal - Varuh zakona (dok. serija) **18.30** Magazin Lige prvakov **19.05** ŠKL (mlad. odd.)

20.00 Film: Osumljenih pet (ZDA) **22.00** Moto GP, krog za ogrevanje **23.00** Film: Tekma s časom (ZDA) **0.45** Nan.: Šerifova pravica **1.35** Ris. serija: Batman - Pogum-ni in drzni **2.05** Love Tv **4.05** Nočna ptica

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Prenos sv. ma-še; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški ko-tiček: Brihtni Beno, Gregor Geč; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Primorski ob-zornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Po-ročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Z naših prireditev: Primorska poje 2012«; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
7.15 Dobro jutro; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Noč in dan; 8.10 Kronika; 8.30 Jutra-njik; 9.00 Pregled prireditev; 9.15 Veliki glasbeni trenutki; 9.30 Torklja; 10.00 Ne-delja z mladimi; 10.30 Poročila; 11.00 Pri-morski kraji in ljudje; 12.00-14.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večno-zelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy co-me, easy go....
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne infor-macije; 6.45 Drobci zgodovine; 6.58 Viag-giamo (vsako uro do 19.58); 8.05, 14.45 Pe-sem tedna; 18.15, 12.00 Kratke vesti; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente clas-sici; 10.00 Il giardino di Euterpe; 10.45 Si-gla single; 11.00 Osservatorio; 11.35, 14.30, 17.33 Playlist; 12.05, 20.00 Fegiz files (od novembra dalje); 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 La rosa dei venti; 14.00 Clas-sici Italiani; 15.00-17.30 Ferry Sport; 17.45 Sigla single; 18.00 Album Charts; 19.00, 21.30 Scaletta musicale; 20.00-21.55 E...sta-te freschi; 22.00 Extra Extra Extra; 22.30 Pic nic électronique; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Po-ročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreatcija; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obve-zno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nok-turno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.25 Vremenska na-poved; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedelj-ski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Cen-trifuga; 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitve oddaje s pregledom novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO;

18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro, 8.00 Lirični utrinek: Tone Pavček - Prvoa-prilska; 10.00 Prenos sv. maše; 11.00, 16.30, 20.00, 22.30 Evroradijski projekt: cvetna nedelja, prenos; 13.10 Arsove spo-minčice; 14.05 Humoreska tega tedna: Branko Šoemen - Prvi april; 14.35 Ne-deljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Medigra; 18.25 Serenade; 18.40 Sed-mi dan; 19.00 Obiski kraljice; 22.05 Lite-rarni portret; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dne-vno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP
OVEN 21.3.-20.4.: V zadnjem času ste neki osebi preveč zaupali, kar se vam lahko maščuje. Ob-držite razdaljo do te osebe in se ji ne podredite. S partnerjem se boste odli-čno ujeli in še poglobili vajin odnos.
BIK 21.4.-20.5.: Prihodnji te-den bo za vas potekal zelo ru-tinsko in brez zapletov, zato boste ime-li nekaj več prostega časa. Izrabite ga in ga posvetite tistim najbližjim, ki ste jih v preteklih dneh zapostavljali!
DVOJČKA 21.5.-21.6.: Če bo-ste prihodnji teden na delov-nem mestu nekoliko bolj zmedeni kot ponavadi, se nikar ne jezite preveč. Morebitne težave boste rešili le z obi-lico potrpljenja, zato si vzemite čas.

RAK 22.6.-22.7.: Ne oklepajte se premočno svojih želja in pričakovanj, ampak se raje prepustite okoliščinam in nekoliko popustite pri svojih zahtevah. Domači bodo znali ceniti vaše dobronamerne poteze.

LEV 23.7.-23.8.: Na delov-nem mestu se z neko spre-membo ne boste mogli sprijazniti, kar bo slabo vplivalo na vaše počutje. Naj-bolje je, da se položaju prilagodite in poskušajte nanj gledati bolj pozitivno.

DEVICA 24.8.-22.9.: Poskrbi-te za partnerjevo dobro po-čutje in mu posvetite več svojega ča-sa. Skuhajte mu večerjo in mu ponu-dite masažo. Bodite pripravljeni na presenečenja v službi.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Pri-pravite se na obveznosti v službi, ki se hitro bližajo. Denar: če se bodo zadeve na delovnem mestu do-bro izkazale, lahko pričakujete doda-ten priliv denarja.

ŠKORPION 23.10.-22.11.: Va-še splošno počutje se bo iz-boljšalo v sredini prihodnjega tedna, ko boste izvedeli za zelo prijetno novico. Trud na delovnem mestu bo v pri-hodnjem obdobju končno poplačan.

STRELEC 23.11.-21.12.: Vaše upornišvo v službi bo že v kali zatrtro. Sprijaznite se s tem, da se morate prilagoditi zahtevam nadreje-nih, kar pa ne pomeni, da ne smete uporabljati svoje glave.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Več časa posvetite zdravju in fizi-čni aktivnosti, preveč se zanamariate. Če ne boste poskrbeli za svoje telo, se bo vaše zdravstveno stanje poslabša-lo. Uresničili boste pomemben cilj.

VODNAR 21.1.-19.2.: Če boste občutili pomanjkanje energi-je in volje, poskrbite za počitek in kr-atek odhdi, nato se motivirajte in na-polnite z delovno energijo. Med vami in partnerjem se bodo pojavila trenja.

RIBI 20.2.-20.3.: Z neuspe-hom na delovnem mestu se ne smete sprijazniti, ampak raje vlo-žite več energije in časa v opravljanje obveznosti v službi. Nadrejeni bo opazil vaš napor in to tudi nagradil.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Tv Kocka: Brinjevka 2011 - Nastja in Katja Stenšak: »Sestrici«, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **7.35** Dnevnik L.I.S. in Parlament **9.05** Aktualno: I Tg della Storia **9.30** Dnevnik Flash **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik **14.10** Variete: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik in Parlament **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** 1.15 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: Maria di Nazaret (2. del) **23.15** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **0.50** Nočni dnevnik, vremenska napoved in Focus **1.30** Aktualno: Sottovoce

Rai Due

7.00 Risanke: Cartoon flakes **9.30** Aktualno: Protestantesimo **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.10** Nan.: La signora del West **17.00** Nan.: Private Practice **17.45** Dnevnik L.I.S. in športne vesti **18.15** Dnevnik **18.45** Nan.: Ghost Whisperer **19.35** 1.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi 9 (v. V. Luxuria) **20.30** Dnevnik

21.05 Film: 2012 (fant., Kan./ZDA '09, r. R. Emmerich, i. J. Cusack) **23.45** Dnevnik **0.00** Film: Mare nero (dram., Fr./It., '06, r. R. Torre) **1.10** Dnevnik Parlament **1.25** Aktualno: Protestantesimo

Rai Tre

6.00 Dnevnik **7.00** Aktualno: TGR Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Talk show: Apprescindere **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tg3 Fuori Tg **12.45** 20.10 Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.00** Dnevnik - kratke vesti **15.05** Nan.: Lassie **15.55** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo&Geo **19.00** Dnevnik in Deželni dnevnik **20.00** 23.05 Variete: Blob **20.10** Aktualno: Le storie - Diario italiano **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Aktualno: Presadiretta **23.00** Variete: Glob Spread **0.00** Nočni, deželni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

6.05 Aktualno: Peste e corna **6.45** Dnevnik **7.20** Show: Ieri e oggi in Tv **7.25** Nan.: Nash Bridges **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: Ca-

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (31. marca 2012)

Vodoravno: lak, paradoks, Ota, krokodil, golob, Mamolo. I. M., komad, NOB, kitara, Remo, zob, kolo, E. D., Zares, P. neta, Oti, parlament, Nol, IRE, Lar, romantika, drn, nomadi, antiseptik, imamat, logo, lat, A. N., Micika, et, Pevma, izliv, Azaleta, brancin, laiki, Ta, oris, Cestaro, ok, I. S.; **na sliki:** Trnovca.

rabinieri **10.50** Aktualno: Slow Tour **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Flikken - Coppia in giallo **16.15** Nad.: My Life - Segreti e passioni **16.40** Nan.: Il commissario Cordier - Un amore impossibile (krim., Fr., '03, r. M. Wattaeux) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Tewas Ranger

21.10 Film: Rambo 2 - La vendetta (akc., ZDA, '85, r. G.P. Cosmatos, i. S. Stallone) **23.30** Film: L'uomo nel mirino (polic., ZDA, '77, r.-i. C. Eastwood) **1.45** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **9.55** Resn. show: Grande Fratello 12 **10.10** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Talent show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.45 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Show: Scherzi a parte (v. L. Bizzarri, P. Kessisoglu) **23.50** Aktualno: Terra! **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.50 Risanke **8.40** Nan.: Settimo cielo **10.35** Nan.: Everwood **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.30** Nan.: Camera Café ristretto, sledi Camera Café **16.15** Nan.: Provaci ancora Gary **16.40** Nan.: La vita secondo Jim **17.10** Rubrika: Bau Boys **17.45** Kviz: Trasformat (v. E. Papi) **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: Tutto in famiglia **19.50** Risanke: Simpsonovi **20.20** Nan.: CSI: Miami **21.10** Nan.: CSI - Scena del crimine

23.00 Film: Il mistero di Sleepy Hollow (fant., ZDA, '99, r. T. Burton) **1.00** Nan.: The Shield

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.20** 14.25 Dok.: Il Portolano **9.35** 15.30 Dok.: Borgo Italia **10.20** Nan.: The F.B.I. **12.05** Aktualno: Camper Magazine **12.30** Aktualno: Epoca...che storia **13.00** Variete: Videomotori **13.15** Dok.: Gioielli nascosti **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Mukko Pallino **16.00** Šport: Ski magazine **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Dok.: Italia da scoprire **19.30** Dnevnik **20.00** Aktualno: Qui Slovenia **20.05** Ak-

tualno: Salus Tv **20.15** Variete: Borghi nel FVG **20.30** Deželni dnevnik **20.55** Šport: Sportiva... mente **22.00** Košarka: Pallacanestro Teate Chieti - Pallacanestro Trieste **23.02** Nočni dnevnik **23.55** Koncert: Voci dal Ghetto

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.10** Gospod.: L'aria che tira **12.30** 17.50 Rubrika: I menù di Beneditta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Sole rosso sul bosforo (voh., V.B., '73, r. P. Collinson, i. S. Baker) **17.00** Nan.: JAG - Avvocati in divisa **18.55** 1.45 Variete: G' Day La7 alle 7 **19.25** 2.15 Variete: G' Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.50 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele **23.55** Aktualno: Madama Palazzo **0.30** Aktualno: (ah)iPiroso **1.25** Aktualno: Prossima fermata

Slovenija 1

6.10 Ars 360 (pon.) **6.25** Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** 18.25 Risanke **10.45** Iz popotne torbe (pon.) **11.35** Pučna odd.: Sprehodi v naravo **12.00** 15.00 Poročila **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Alpe-Donava-Jadran (pon.) **13.55** Med valovi (pon.) **14.25** Obzorja duha (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Prvi in drugi (pon.) **16.00** Intervju: dr. Aleš Gabrič (pon.) **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.25** 1.15 Duhovni utrip **17.40** Dok. odd.: Pogled na... **17.55** Nan.: Začnimo znova **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio city **22.00** Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved **23.05** Podoba podobe **23.35** Dok. serija: Branja **23.40** Glasbeni večer **1.30** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti (pon.) **1.55** Slovenska kronika **2.20** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.45** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 23.35 Zabavni infokanal **11.30** Dobro jutro (pon.) **15.15** Sobotno popoldne (pon.) **16.45** Hum. nan.: Pri Pearsonovih **17.05** Ars 360 (pon.) **17.20** Kaj govoriš? = So vakeres? (pon.) **17.35** Dober dan, Koroška (pon.) **18.10** Sodni dan leta 2012 (pon.) **19.00** 22.50 Aritmija **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Film: Dediščina Evrope: V kot Vian **22.10** Operni koncert **22.20** Glasb.-dok. odd.: Godec, zaigraj na šant, da pokažemo gvant! (pon.)

Slovenija 3

6.00 10.00, 19.55 Sporočamo **8.00** 10.30, 12.30, 16.00 Poročila Tvs1 **11.05** 20.40, 23.40 Na tretjem... **13.15** Utrip (pon.) **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **14.05** Tedenski pregled kronike **17.00** Tedenski napovednik **17.50** Kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** Aktualno **21.30** Žarišče **22.00** Tednik (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior - mladinska oddaja **15.25** Koncert - resna glasba **16.10** Vesolje je **16.40** Tednik **17.10** Avtomobilizem **17.15** Istra in... **18.00** 23.25 Športna mreža **18.20** 23.15 Presek **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Risanke: Jacky **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisione Magazin - pripr. Martina Gamboz **21.00** Meridiani - aktualna tema **22.15** Kino premiere **23.50** Čezmejna Tv - TDD

Športela ta teden ne bo zaradi posledic prepovedi sklepanja avtorskih pogodb.

POP Pop TV

6.30 8.55, 10.05, 11.35 Tv prodaja **7.00** 16.40, 17.10 Nad.: Zmagoslavje ljubezni **7.55** 10.35 Nad.: Pola **9.10** Dvoboj kuharskih mojstrov (res. šov) **12.00** 17.45 Nad.:

Larina izbira **13.00** 24UR ob enih **14.00** Najboljši domači video posnetki (zab. seri.) **14.35** Nad.: Moji dve ljubezni **15.35** Nad.: Eva luna **17.00** 24UR popoldne **18.50** Ljubezen skozi želodec (kuharska odd.) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Še enkrat **17** (ZDA) **21.55** 24UR zvečer **22.25** Nan.: Nepremagljivi dvojec **23.25** Nan.: Zdravnikova vest **0.20** Nan.: Tudorji **1.25** 24UR (pon.) **2.25** Nočna panorama

Kanal A

7.05 Yu-Gi-Oh! (sinh. ris. serija) **7.25** Svet, povečava **7.50** Magazin Lige prvakov (pon.) **8.20** Družina za umret (hum. nan.) **8.50** 13.25 Vsi županovi možje (ris. serija) **9.15** 15.55 Pa me ustrelil (ris. serija) **9.45** 16.10 Faktor strahu (resnič. serija) **10.40** Astro TV **12.00** 18.55 Nan.: Teksaški mož postave **12.55** Tv prodaja **14.25** Film: Dolga pot domov (ZDA) **17.10** Nan.: Na kraju zločina - Miami **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Plaćanci **21.45** Nad.: Pacifik **22.45** Film: Ameriški ninja (ZDA)

0.35 Top Gear (avtomob. serija) **1.35** Love TV **3.35** Nočna ptica

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro: pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan (v studiu Lucija Pirjevec in Marko Sancin); 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan: Glasbene muze; 11.00 Studio D; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Primorski obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.15 Jezikovi kottiček, pripr. France Vrbinc; 17.30 Odprta knjiga: Marjan Tomšič - Olive in sol, 15. nad.; 18.00 Hevrek - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Z vročega asfalta; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Študentski oddaja.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 7.00 Jutranji dnevnik, vremenska napoved, prometne informacije in športne vesti; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 15.05 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipedi umani e non; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program; 10.35-12.28 Glocal; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00 Ballando con Casadei; 13.40 Anteprima classifica; 14.00 Baluardi di cultura e tradizioni; 14.35 Reggae in pillole; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih; 18.00 In orbita show; 20.00 Proza; 20.30-22.30 Glocal; 23.00 Osservatorio; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska

napoved; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.00, 9.05, 11.00 Ime tedna; 8.45 Koledar prireditve; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Teren; 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 11.40 Ime tedna; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 14.45 Express; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Twit na i; 17.15 Povzetek imena tedna; 18.50 Sporedi; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 19.45 Lodomat; 20.00 Top albumov; 21.00 Razmerja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Nove glasbene generacije; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,20 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

ITALIJA - Podatki agencije Cgia iz Mester

Žalosten rekord krize: lani je šlo v stečaj 11.615 podjetij

Največ zaradi pomanjkanja kreditov in zapoznelih plačevanj - V FJK 250 stečajev

RIM - Še en žalosten rekord za italijansko gospodarstvo. Leta 2011 je šlo v stečaj kar 11.615 podjetij. Kaj takega se še ni zgodilo v zadnjih štirih letih sedanje ekonomske krize. Po podatkih, ki jih je objavila sindikalna agencija Cgia iz Mester je zaradi teh stečajev izgubilo delo najmanj 50 tisoč ljudi.

Tajnik agencije CGgia Giuseppe Bortolussi je razčlenil glavne vzroke stečajev: zmanjšanje kreditov in zamude pri izplačilu že opravljenih del, kar je najbolj prizadelo predvsem manjša podjetja.

Gospodarski poraz ne prizadene malih podjetnikov zgolj z ekonomske plati. Za mnoge to predstavlja osebnostni, življenjski neuspeh. Na desetine majhnih podjetnikov je to tako prizadelo, da so se odrekli življenju. To je opazno predvsem v zadnjih mesecih in vse kaže, da se bo nadaljevalo. Zadnji teden sta poskusila samomor dva obrtnika iz Bologne in Novare, je spomnil Bortolussi, ki je pozval vlado, naj ustanovi solidarnostni sklad, da bi priskočili na pomoč podjetjem, ki se znajdejo v težavah zaradi pomanjkanja likvidnosti.

Med italijanskimi deželami so zabeležili največji delež stečajev v Lombardiji: več kot 2600, kar znaša skoraj četrtino vseh stečajev na vsedržavni ravni.

Več kot tisoč stečajev so zabeležili v Laziu (1215), Venetu (1122) in Kampanji (1008). Furlanija Julijska krajina se je z 250 stečaji znašla na enajstem mestu te žalostne lestvice (od skupnih 20 dežel).

Krik na pomoč je odjeknil tudi iz vrst zveze neposrednih pridelovalcev Coldiretti. V lanskem letu je prenehalo z delovanjem kar 50 tisoč kmetijskih podjetij. Številka ni majhna, saj deluje v državi skupno 829 tisoč kmetijskih podjetij in obratov. Vodstvo Coldiretti je opozorilo, da se kmetom tudi v prihodnosti slabo piše. Nov davek na nepremičnine skrbi, saj ni še znano, koliko naj bi vplival na kmetijska podjetja. Ko bi visoko obdavčili kmetijske strukture kot so hlevi, seniki in razna skladišča, bi bile kmetijske dejavnosti na kolenih.

Včeraj se je medtem v Milanu spet oglasil protest proti sedanji krizi in proti vladni nameri o črtanju znanega 18. člena. Gibanje Occupy Piazza Affari je protestirali v »svetišču italijanskega kapitalizma.«

V Milanu protest
gibanja Occupy
Piazza Affari

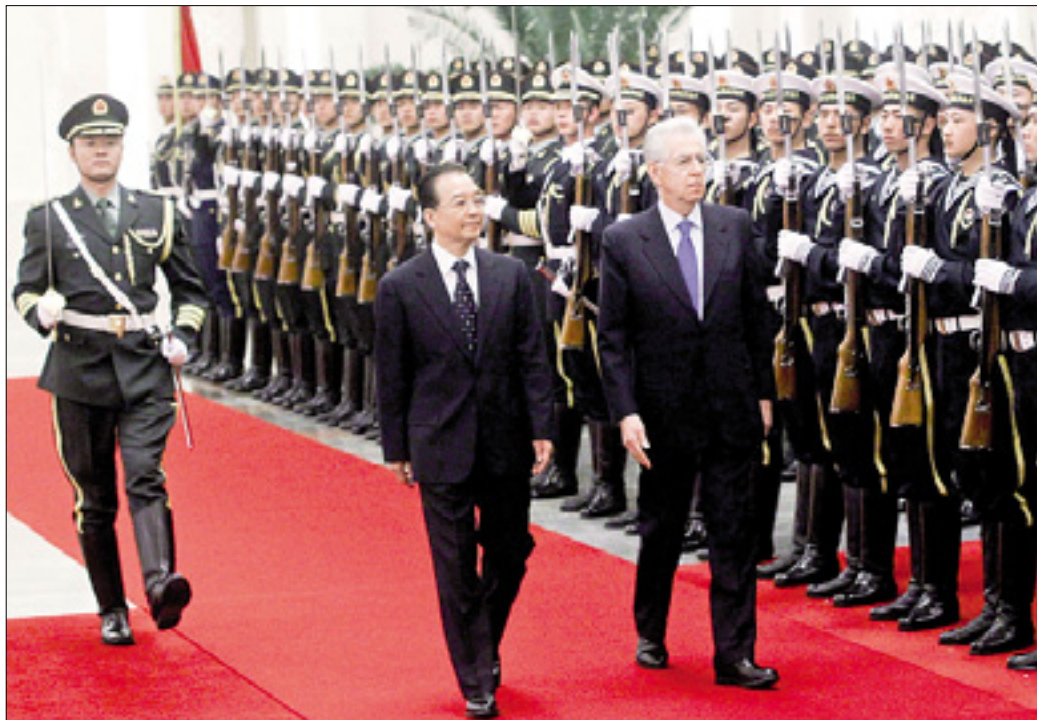
ANSA

PEKING - Poziv predsednika italijanske vlade Maria Montija Kitajcem

»Investirajte v Italiji«

Za premiera Wena Jiabaa »Italija strateški partner« - O spoštovanju človekovih pravic pa ...

Sprejem z
vojaškimi častmi za
italijanskega
predsednika vlade
Maria Montija v
Pekingu

ANSA

VČERAJ Srbi prijeli dva kosovska policista

PRIŠTINA - Srbski policisti so včeraj na območju mejnega prehoda Mercare prijeli dva kosovska policista. Kot je sporočilo srbsko notranje ministrstvo, so uniformirana policista, ki sta bila oborožena, pridržali za 48 ur, poročajo tuje tiskovne agencije. Srbski notranji minister Ivica Dacić je potrdil aretacijo in obenem zatrdil, da Beograd takšnega vedenja ne bo dopuščal. »Kaj sta počela na srbskem ozemlju in na podlagi katerega dogovora,« se je vprašal, kot poroča srbska tiskovna agencija Tanjug.

Kosovsko sodišče pa je medtem izpustilo pet srbskih policistov z območja mesta Gnjanje, ki so jih prijeli 25. februarja. Po poročanju kosovskih medijev naj bi se aretirani ukvarjali z izdajo srbskih dokumentov na Kosovu.

PEKING - Predsednik italijanske vlade Mario Monti je že na začetku svojega uradnega obiska na Kitajskem pozval Kitajce, »naj investirajo v Italijo«. Njegov kitajski kolega, premier Wen Jiabao mu je pritrdil: Italija je velika država Evropske unije in naš strateški partner. Spomnil je na svoji zadnji dve potovanji v Italijo ter presenečeno ugotovil, da Italija ni le država umetnosti in kulture, temveč ima tudi močan gospodarski potencial, ekonomija pa je solidna.

Monti mu je prikimal, da postaja Italija z zadnjimi reformami bolj vabljiva za tuje investitorje, saj je, kar se biznisa tiče, bolj svobodna. Obregnil se je tudi ob davčni vijak: »Bolje več davkov kot posnemati Grčijo,« je poudaril v bran lastnim reformnim prijemom.

Gospodarsko sodelovanje je bilo, seveda, v ospredju srečanja med premieroma. Monti je sicer mimogrede omenil tudi vprašanje spoštovanja človekovih pravic, za kar na Kitajskem niso preveč dovezetni. »Predsednika vlade sem spomnil, kolikšni pomisleki obstajajo v Italiji in v Evropi glede spoštovanja človekovih pravic, a pri obravnavi tega problema, je treba - kot se je izrazil predsednik Napolitano - aplicirati princip modrosti, kar pomeni: prej razumeti kot kritizirati.« Mah ...

MANILA - Spet nesreča na potniški ladji

Več ranjenih v požaru ladje za križarjenje Azamara Quest

MANILA - V požaru, ki je včeraj zajel križarko Azamara Quest ob južni obali Filipinov, je bilo poškodovanih pet članov posadke, od tega eden huje. Na krovu ladje je bilo kakšnih tisoč ljudi, med njimi približno 600 evropskih in ameriških turistov, požar pa so že uspeli pogasiti, poročajo tuje tiskovne agencije. Križarka Azamara Quest je bila na 17-dnevnem križarjenju iz Hongkonga v Singapur, ko jo je v bližini filipinsko-malezijske meje zajel požar, ki je uničil motorje na ladji.

Požar je izbruhnil v strojnici, pri gašenju pa je pet članov ladijskega osebja utrpelo poškodbe zaradi vdihavanja dima. V času nesreče je bilo na ladji 590 potnikov in 411 članov posadke. Po navedbah lastnice ladje, družbe Azamara Club Cruises, potniki v požaru niso bili poškodovani.

Na pomoč poškodovani ladji približno 140 kilometrov jugozahodno od filipinskega rta Tubataha, sta odpluli tudi plovidbi filipinske obalne straže, vendar so z ladje sporočili, da imajo razmere pod nadzorom, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Medtem je inženirjem na krovu la-

Ladja za križarjenje Azamara Quest

dje uspelo sanirati nastalo škodo, tako da ladja počasi pluje proti Sandakanu v Maleziji, kamor naj bi prispela v prihodnjih 24 do 48 urah, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Družba Azamara Club Cruises je del družbe Royal Carib-

BANGKOK

Mafijski vodja aretiran na Tajskem

BANGKOK - Tajska policija je v petek aretirala enega najbolj iskanih vodij sicilijanske mafijske združbe Cosa Nostra. Vita Roberta Palazzola so prijeli v okviru Interpolove akcije ob pristanku na letališču v Bangkok, poroča francoska tiskovna agencija AFP. 64-letni Palazzola je veljal za enega vodilnih članov mafijske združbe Cosa Nostra, za katero je pral denar. Na italijanskem sodišču je bil leta 2009 v odsotnosti obsojen na devet let zapor zaradi sodelovanja z mafijo. Zadnja leta je pod imenom Robert von Palace Kolbatschenko živel v Južnoafriški republiki, a ga tamkajšnje oblasti niso želele izročiti.

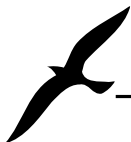
13. aprila nadaljevanje pogajanj z Iranom

TEHERAN/RIJAD - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je včeraj med obiskom v Rijadu potrdila, da se bodo pogajanja z Iranom nadaljevala 13. aprila v Carigradu. Gre za pogovore med Iranom in peterico stalnih članic Varnostnega sveta ZN ter Nemčijo glede njegovega jedrskega programa, ki so prekinjeni od januarja lani. Carigrad je srečanje ZDA, Velike Britanije, Francije, Rusije, Kitajske in Nemčije s Teheranom že gostil pred 14 meseci. Vendar pa pogovori po dveh dneh niso prinesli preboja, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Iran vztraja, da je njegov jedrski program izključno miroljubne narave, medtem ko se zahodne države bojijo, da skuša Teheran pod krinko civilnega programa izdelati jedrsko orožje.

Desničarski skrajneži demonstrirali v Arhusu

ARHUS - Na shodu v danskem Aarhusu se je včeraj zbralo približno 200 desničarskih skrajnežev. Hkrati pa je mestne ulice zavzelo tudi več tisoč nasprotnikov ekstremizma, ki so pozivali k spoštovanju raznolikosti in strpnosti. Shoda sta minila brez izgredov, poročajo tuje tiskovne agencije. Dansko skrajnje desničarsko gibanje, Danska obrambna liga, je danes v Aarhusu priredilo shod proti islamu in k sodelovanju povabilo tudi sorodne organizacije iz tujine,

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK II Rossetti
Dvorana Bartoli

V soboto, 14. aprila, ob 21.00 / Giovanni Antonucci: »Intervista con Marinetti« / Režija: Francesco Branchetti / Ponovitev: v nedeljo, 15. aprila, ob 17.00.

V torek, 17. aprila, ob 21.00 / Galileo Galilei, Lucrezio, Francesca Bonici, Giovanni Renzo: »La musica e le stelle« / Nastopata: Maria Serrao, Maurizio Marchetti / Ponovitve: od srede, 18., do sobote, 21. ob 21.00 ter v nedeljo, 22. aprila, ob 17.00.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V sredo, 4. aprila, ob 20.45 / Francesco Niccolini e Marco Paolini: »ITIS Galileo« / Ponovitev: v četrtek, 5. aprila, ob 20.45.

GORICA

Kulturni dom (ul. Brass 20)

V sredo, 4. aprila, ob 20.30 / komedija / Dario Fo in Franca Rame: »Svobodni zakon« / Režija: Samo Strelec / Nastopata: Nataša Tič Ralijanin in Tadej Toš.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Veliki oder

Jutri, 2. aprila, ob 11.00 / Predstava za otroke / Neda R. Bric: »Kdor sam do večera potuje skoz svet« (Simon Gregorčič).

V torek, 3. aprila, ob 20.00 / Komedija / Iztok Mlakar: »Sljehrniki«.

V soboto, 14. aprila, ob 10.30 in ob 16.00 / Predstava za otroke / Svetlana Makarovič: »Pekarna Mišmaš« / Gostovanje Mini teatra Ljubljana.

Mali oder

V soboto, 7. aprila, ob 20.00 / Simona Semenič: »24ur« / Ponovitev: v četrtek, 12. aprila, ob 20.00.

KOPER

Gledališče Koper

Danes, 31. marca, ob 20.00 / Lukas Bärfuss: »Test«.

V sredo, 4. aprila, ob 12.30 / Corrado Premuda: »Destis«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Klub CD

Danes, 31. marca, ob 20.00 / komedija / Tone Partljič: »SPRAVA« / Režija: Boris Kobal / Nastopata: Janez Hočev var Rifle in Sandi Pavlin. / Ponovitve: v soboto, 7. in v petek, 13. aprila ob 20.00.

Štihovala dvorana

V četrtek, 12. aprila, ob 19.30 / Heiner Müller: »Macbeth po Shakespearu« / Režija: Ivica Buljan. / koprodukcija: Mini teater, Novo kazalište Zagreb, ZKM, CD.

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 2. aprila, ob 18.00 / Miroslav Krleža: »Gospoda Glembajevi« / Ponovitve: v soboto, 7. in v torek, 10. aprila, ob 19.30.

V torek, 3. aprila, ob 19.30 / Maksim Gorki: »Malomeščani«.

V sredo, 4. aprila, ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Padec Evrope« / Ponovitve: v četrtek, 5. in v petek, 6. ob 19.30 ter v četrtek, 12. aprila, ob 17.00.

V sredo, 11. aprila, ob 11.00 / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarovnica«.

V četrtek, 12. aprila, ob 17.00 / Matjaž Zupančič: »Padec Evrope« / Ponovitve: v petek, 13., v soboto, 14. in v petek, 20. aprila, ob 19.30.

V ponedeljek, 16. aprila, ob 18.00 / Miroslav Krleža: »Gospoda Glembajevi« / Ponovitve: od torka, 17. do četrтка, 19. aprila, ob 18.00.

Mala dvorana

Jutri, 2. aprila, ob 20.00 / Vinko Möderndorfer: »Nežka se moži« /

V torek, 3. aprila, ob 20.00 / Via Negativa, Via Nova 2011: »MandičStroj« / Ponovitev: v soboto, 14. ob 20.00

V sredo, 4. aprila, ob 20.00 / Oscar Wilde: »Slika Doriana Graya« / Ponovitev: v sredo, 11. aprila, ob 20.00.

Slovensko mladinsko gledališče

Zgornja dvorana

Jutri, 2. aprila, ob 19.00 / F. M. Dostojevski – Diego de Brea: »Zločin in kaz« / Režija: Diego de Brea.

Spodnja dvorana

V torek, 10. aprila, ob 20.00 / Henrich Böll – Blažka Müller Pograjc: »Izgubljena čast Katharine Blum« / Režija: »Matjaž Pograjc« / Ponovitve: v četrtek, 12. aprila, ob 20.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK II Rossetti
Dvorana Generali

Danes, 1. aprila, ob 21.00 / Koncert / »Mario Biondi Tour 2012«.

Gledališče Verdi

V petek, 13. aprila, ob 20.30 / Balet / Giacomo Puccini: »La Boheme« / Ponovitve: v nedeljo, 15. aprila, ob 16.00, od torka, 17. aprila, do petka, 20. ob 20.30, v soboto, 21. ob 17.00, v nedeljo, 22. ob 16.00 ter v torek, 24. in v četrtek, 26. aprila, ob 20.30.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V četrtek, 5. aprila, ob 20.00 / Večer primorskega plesa.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

V četrtek, 5. aprila, ob 19.30 / Koncert / Slovenski komorni zbor - Komorni zbor AVE / Dirigent: Emmanuel Villaume; solista: Sabina Cvilak - sopran; Marcos Fink - bariton. / Ponovitev: v petek, 6. aprila, ob 19.30.

V četrtek, 12. aprila ob 19.30 / Koncert / Orkester Slovenske Filharmonije / Dirigent: Giancarlo Guerrero / Solist: Andrew von Oeyen - klavir. / Ponovitev: v petek, 13. aprila, ob 19.30.

Linhartova dvorana

Danes, 1. aprila, ob 11.30 in ob 18.30 / Koncert in balet / »Ljubljanske razglednice« / Letni javni nastop učencev Plesnih pripravnic in Oddelka za sodobni ples Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana.

Klub CD

V torek, 3. aprila, ob 20.30 / Koncert / Nastopata: Demeter (Slovenija) in Nevchehirlian (Francija).

V torek, 10. aprila, ob 20.30 / Koncert / Get the blessing, (Velika Britanija).

SNG Opera in balet Ljubljana

Jutri, 2. aprila, ob 19.30 / Balet / Adolphe Adam in David Coleman: »Giselle« / Ponovitve: od torka, 3. do četrтка, 5., v sredo, 11. ob 19.30, v četrtek, 12. ob 17.00, v petek, 13. aprila, ob 19.30.

V soboto, 14. aprila, ob 19.30 / Koncert / Folklorna Skupina Tina Rožanc: »Čudežne goslice« / Ponovitev: v nedeljo, 15. aprila, ob 18.00.

V ponedeljek, 16. aprila, ob 17.00 in ob 20.00 / Koncert / »Melodije za srce« / Nastopa: Slovenski oktet.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob

ŠE DANES - Razstava v prostorih KD Ivan Grbec

Franc Armani in njegovi »Čarobni odtenki lesa«

TRST - V KD »Ivan Grbec« v Škedenju je bilo v četrtek, v prisotnosti množice prijateljev in ljubiteljev upodablajoče umetnosti, odprtje razstave najnovejših likovnih del Franca Armanija »Čarobni odtenki lesa«. Avtor je predstavil preko štirideset svojih, večji del novih lesenih stvaritev, ali, točneje, umetnin iz naravnega lesa, sad njegove nadarjenosti, iznajdljivosti in neusahljive umetniške ustvarjalnosti v nenehnem razvoju.

Na ogled so slikoviti kolaži, poetično navdahnjene podobe, fantazijsko izoblikovane figure in precizno dovršene miniaturre, ki jih avtor izdeluje iz raznovrstnega naravnega lesa. Posamezno oblikovane predmete Armani namreč sestavlja iz suhih, od burje skrivenčenih vej, skrotovičenih korenin ali preperelih lesenih ostankov, ki jih na svojih spreho-

dih najde in zbira. Suhljad potem s primernim orodjem oblikuje in jo z izrednim estetskim čutom za kompozicijo harmonično sestavlja in razporeja v smiselno celoto, pri čemer mojstrsko usklajuje naravne barvne odtenke uporabljene lesa: brina, češnje, javorja, lipe, bukke, trte in drugih. Izoblikovani in uokvirjeni predmeti, odraz avtorjeve notranje domišljiske zamisli, so prava umetniška stvaritev, ki osvaja notranjo intimnost gledalca.

O Armanijevi spretnosti in, rekli bi, meniški potrpežljivosti, pričajo čudoviti miniaturni izdelki starih kuhinj, splanic, delavnic in nalašč za škedenjsko razstavo izdelana miniaturna tradicionalne pečice škedenjskih krušaric. Temu je treba dodati še miniaturre starih kmečkih vozov, ki spominjajo na nekdanje bolj

umirjene čase naših dedov in so predmet občudovanja obiskovalcev.

Franco Armani se je s to vrstjo likovne ustvarjalnosti začel ukvarjati že pred desetletjem. Udejanja jo s silo globoko notranje, bogate duhovnosti in z veliko mero domišljiskega zagona. Od razstave do razstave, škedenjska je že šesta, je viden Armanijev kakovostni razvoj in napredovanje v konceptu obrtniškega umetniškega lesnega oblikovanja, ki je doseglo čarobni vrh umetnosti.

Na četrtkovem odprtju razstave sta za glasbeni utrinek poskrbela nadarjena flavtista Sara Bembi in Carlo Venier, ki sta občuteno izvedla vrsto klasičnih skladb. Razstava »Čarobni odtenki lesa« je v škedenjskem društvu na ogledu še danes od 10. do 12. ure.

L.A.

sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Talerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella: do 1. aprila v okviru »150-letnice Itala Sveva«, je na ogled razstava tržaških slikarjev: Isidoro Grunhut, Carlo Wostry in Umberto Veruda in to v četrtem in tretjem nadstropju.

Salone degli incanti (bivša ribarnica): do 9. aprila bo na ogled razstava »Il fuoco della natura / The flash of nature«. Na ogled bodo slike, fotografije, skulpture video in instalacije od 82 sodobnih umetnikov iz 18 različnih držav. Urnik: od ponedeljka do petka, od 11.00 do 13.00 in od 16.00 do 20.00, v soboto in v nedeljo, od 10.00 do 20.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mito-

logiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške obilnice, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBOVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem do-

govoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka ob 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor ob ponedeljku do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Galerija Svetovnega kongresa: je na ogled slikarska razstava beneške slikarke Lorette Dorbolo.

Galerija CD: do 30. junija bo na ogled razstava: »Razprta obzorja - tržaški slovenski slikarji 1945-60« Milko Bambič (1905-91), Jože Cesar (1907-80), Avgust Černigoj (1898-1985), Bogdan Grom (1918-), Robert Hlavaty (1897-1982), Avrelj Lukežič (1912-80), Lojze Spacal (1907-2000) in Rudolf Sakšida (1913-85).

*priredive
kje in kdaj na
www.primorski.eu*

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Danes bo s severovzhoda v naše kraje pritekal hladnejši zrak, kar bi lahko privedlo do nestanovitnosti vremena. S ponedeljkom bo anticiklon počasi zapustil naše kraje, s severnega Atlantika se bo proti Evropi začelo spuščati območje nizkega zračnega pritiska, tokovi pa bodo

Nad vzhodno Evropo je ciklonsko območje, hladna fronta bo proti jutru prešla Slovenijo. Za njo bo k nam od vzhoda pritekal hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.45 in zahaja ob 19.34
Dolžina dneva 12.49

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 13.29 in zahaja ob 3.28

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.40 najnižje -14 cm, ob 8.13 najvišje 24 cm, ob 14.29 najnižje -43 cm, ob 20.52 najvišje 37 cm.
Jutri: ob 2.58 najnižje -24 cm, ob 8.45 najvišje 33 cm, ob 14.57 najnižje -50 cm, ob 21.14 najvišje 45 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenska obremenitev bo dopoldne oslabela in ponehala. V drugi polovici dneva bo vpliv na splošno počutje in razpoloženje ljudi ugoden, le nekateri bolezenski znaki bodo še okrepljeni.

MORJE
Morje rahlo razgibano, temperatura morja 11,5 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 15   2000 m 1
1000 m 9   2500 m .....-3
1500 m 4   2864 m .....-5

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 4, v gorah 4,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Zmerno do spremenljivo oblačno bo. Zjutraj bo ob morju pihala močna, kasneje zmerna burja. Ponoči so možne tudi lokalne nevihte na Krasi in ob morju, popoldan pa v Karnijskih predalпах. Verjetno bo zmanjšala oblačnost nad zgornjo Karnijo in Trstom. Hladneje bo kot v prejšnjih dneh.

Zjutraj bodo predvsem v osrednji in jugovzhodni Sloveniji rahle padavine. Zapihal bo severni do vzhodni veter, na Primorskem zmerna burja. Čez dan bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Popoldne bo veter oslabil.

NAPOVED ZA JUTRI

Zjutraj bo povsod jasno z možnostjo slane v nižini. Popoldan so možne pooblačitve od gornje nižine do predalpskega sveta. Ob morju bo pihal zmeren morski veter.

Jutri bo precej jasno. Zjutraj bo marsikje slana. Popoldne se bo na Primorskem pooblačilo.

METLIKA - Skoraj zamrlo izročilo se vrača

Vse več zanimanja za velikonočne belokranjske pisanice in drsanke

METLIKA - Izdelava belokranjskih velikonočnih pisanic in drsank je po drugi svetovni vojni skoraj zamrlo, omenjeno izročilo pa se zadnja desetletja vrača v tamkajšnje domove. Na območju Metlike in Črnomlja se s to dejavnostjo bolj ali manj redno ukvarja vsaj pet izdelovalk, pisanice in drsanke pa vse bolj uvrščajo med značilnosti območja. Kot je izdelovalka pisanic Martina Vidic iz Rosalnic pri Metliki povedala za STA, je izdelavo podrobneje poznala njena mati, ki pa znanja ni prenesla na otroke. Sama se je s tehniko izdelave pisanic in drsank pred desetletjem seznanila pri znanci, ki je obiskala tovrstni tečaj, sčasoma pa je njeno navdušenje - potem ko je izgubila službo - preraslo v dopolnilno delo, s katerim se je poleg kmetijstva preživljala.

Dobila je tudi certifikat domače obrti, z omenjeno dopolnilno dejavnostjo pa se - sicer nekoliko manj - ukvarja tudi odkar je v pokoju, je pojasnila in dodala, da je znanje posredovala že marsikomu. Na več koncih Slovenije in tudi v Puľju ter Trstu pa je izvedla več delavnic velikonočnega krašenja jajčnih lupin.

Zadnja leta na leto okraši približno 250 jajc, lotila pa se je že različnih, od najmanjših jajč turških kokoši do kokošjih, gosjih in nojevih jajc, ki po njenih besedah zahtevajo posebno tehniko obdelave.

Pri krašenju se naslanja na izročilne vzorce, kot so motiv poganjka praproti, jelkove vejice, trikotnikov in podobno, tem pa dodaja svoje zamisli. Predvsem izdeluje pisanice, vsako leto pa zgolj zase izdelaja še nekaj drsank. Menila je še, da se ljudje, pa ne zgolj Belokranjci, vse bolj zanimajo za obe vrsti okrašenih jajc. Povpraševanje po pisanicah in drsankah se povečuje, nekatere izdelovalke pa na leto okrasijo tudi do dva tisoč jajc.

Bela krajina, predvsem okrožje Adlešičev, velja za izvorno območje izdelovanja velikonočnih pisanic in drsank. Predvsem je za ohranitev izročila zaslužen Ljubljčan Božo Račič, ki je leta 1919 služboval v Adlešičih. Domačine je vzpodbujal k ohranjanju in obujanju običajev, dogovoril se je tudi za prvo prodajo pisanic.

V Beli krajini so sprva izdelovali le te, nato so med vojno zaradi pomanjkanja barvil začeli izdelovati drsanke. Jajca

so kuhali v čebulnih olupkih, nato pa so v naneseno plast barve s topo konico vpraskali okras.

Izdelava barvitejših pisanic je zahtevnejša. Gre za batik tehniko, z uporabo črne, bele in rdeče barve. Izdelovalci najprej s tako imenovanim pisacem na golo jajčno lupino nanesejo tanko sled stajenega čebeljega voska. Pred tem v hladno vodo namočijo rdeč krep papir, ko ta spusti barvo, pa v obarvano vodo za pol ure položijo jajca.

Ko se osušijo, prvoten vzorec z voskom dopolnijo in jajca skuhamo v črni tekstilni barvi. Ko se v vreli vodi vosek stali in odstopi, jih nežno obrišejo in suhe zložijo s slanino ali oljem. Na koncu skozi luknjico v izpihanem jajcu vdenejo volneno nit in jo zavežejo.

Nekdaj so uporabljali le naravna barvila, čebulne olupke, česmin, hrastovo lubje in v žafran. Za stare pisanice je značilen okras trikotnikov, kvadratov, črt, resic in krogov, po drugi svetovni vojni pa so ga začeli oblikovati svobodneje. Dodali so cvetove in podobno, večkrat tudi kratke verzice. Danes je okras poljuden. (STA)

DANES - Jubilej ozkotirne železnice

Pred 110 leti odprli Parenzano-Porečanko

KOPER - Danes, prvega aprila, mineva 110 let, odkar je z železniške postaje v Bujah zapeljal prvi vlak za Trst. Tako je začela obratovati ozkotirna železnica Parenzana oziroma Porečanka, ki je kraje in prebivalce iz zaledja Istre 33 let povezovala z obalnimi mesti. Danes je Parenzana kolesarska pot, s katero želijo v Istri spodbujati turizem. Parenzana ali krajše TPC (Trieste-Parenzo-Canfanar) so začeli graditi na prelomu 21. stoletja, leta 1900. Aprila 1902 so odprli odsek med Bujami in Trstom, decembra istega leta pa celotno traso med Porečem in Trstom.

Parenzana je na dobrih 123 kilometrov dolgi progi povezovala 33 istrskih krajev. Za tamkajšnje prebivalce je bila pomembna, saj so vlaki poleg potnikov iz zaledja v obmorske centre vsak dan prevažali olivno olje, sadje, zelenjavo, istrski kamen, apno, les, moko in vino. Zaradi razgibanega istrskega reliefa je bilo na trasi postavljenih kar devet predorov, enajst mostov in šest viaduktov. Lokomotiva je morala premagovati številne gričke in vzpetine. Z dveh metrov nadmorske višine v Trstu in Kopru se je povzpela na 293 metrov nadmorske višine, kolikor je višina najvišje ležeče točke na trasi v Grožnjanu. Razdaljo med Trstom in Porečem je vlak premagal v šestih do sedmih urah pri povprečni hitrosti 25 kilometrov na uro. Zadnji vlak je po Parenzani zapeljal 31. avgusta 1935.

Do prvih resnih pobud za oživetev nekdanje železniške proge je prišlo ob stoletnici njenega nastanka. Danes je Parenzana v celoti prevozna za kolesarje, za kar sta zaslužna predvsem čezmejna projekta Parenzana I in Parenzana II. V okviru projekta Parenzana I-Pot zdravia in prijateljstva so med letoma 2006 in 2008 uredili 60 kilometrov trase na Hrvaškem in 20 kilometrov v Sloveniji. Pravkar zaključen projekt Parenzana II-Ponovna oživetev poti zdravia in prijateljstva, pa je med drugim prinesel urejena počivališča in razgledne točke, osem info-bike točk, informativne kioske in večjezične informativne table.

V Parenzani II so poleg Istrske županije, mest Poreč in Buje ter občin Vižinada in Oprtalj sodelovale vse tri slovenske obalne občine. S pomočjo 600.000 evrov, od katerih so večino pridobili od EU, so obnovili nekaj odsekov trase nekdanje železniške proge in zgradili dodatno primarno kolesarsko infrastrukturo. Parenzana povezuje tri države in ljubitelje kolesarjenja in pohodništva. Ti se lahko na trasi nekdanje ozkotirne železnice seznanijo s številnimi naravnimi in kulturnimi znamenitostmi. Poleg Evfrazijeve bazilike v Poreču, uvrščene na Unescov seznam kulturne dediščine, so to še jame Baredine in podzemni jezeri in človeško ribico v Novi vasi na Hrvaškem, observatorij v Višnjani in ljubijski park Sečovljevske soline. Zgodovino Parenzane pa bodo obiskovalcem pomagali odpreti trije muzeji: muzej Parenzane v Livadah na Hrvaškem, muzej Parenzane v Izoli in Železniški muzej v Trstu.